

VÝZNAMNÁ APOKALYPTICKÁ PROROCTVÍ

**Biblické úkoly 2002
2. čtvrtletí**

Biblické úkoly – 2. čtvrtletí 2002

Autor: Angel Manuel Rodríguez

Foto: archiv

Vydal: Advent-Orion, spol. s r. o. pro oddělení sobotní školy Česko-Slovenské unie
Církve adventistů sedmého dne, Zálesí 50, 142 00 Praha 4 - Lhotka

ISBN 80-7172-828-4

ISSN 0409-3208

ÚVOD

„Člověk se bojí. Strach je jedním ze základních motivačních faktorů našeho chování. Dějiny lidstva jsou velkou měrou dějinami našich pokusů popírat strach, potlačit jej nebo před ním utéci,“ napsal Francisco José Moreno.

Lidé se skutečně bojí. Mají k tomu jistě rozumné důvody. Kdo ví, co přinese další měsíc, další závan větru, další politické nedorozumění? Možná velkou sumu peněz v obálce, možná štěstí, možná pokoj a zdraví. Anebo – a to je mnohem pravděpodobnější – nás překvapí nemoc, hlad a nepokoj. A kdyby se nám toto vyhnulo, na konci nás i tak čeká náš největší nepřítel – smrt.

Máme však Boha, který nás miluje. Boha, který ví o našem strachu a který usiluje zmírnit ho, jak je to jen v podmínkách velkého sporu možné. Zanechal nám proto apokalyptická proroctví, bohaté symboly, které dal svým prorokům prostřednictvím snů a vidění, abychom mohli nahlédnout za obzor našeho padlého a umírajícího světa. I když se zdá, jakoby chaos, zlo a hřích nakazily i protony a elektrony naší reality, když rozluštíme symboly a obrazy těchto proroctví, tak pochopíme jejich poselství, které zní: Nebojte se, Bůh má vše ve svých rukou. Jemu patří konečné vítězství. Největší ze všech zaslíbení je tak reálné, jako On sám. Je to zaslíbení nového života v bezhříšném světě pro ty, kdo vírou vytrvali až do konce.

Prostřednictvím apokalyptických proroctví nám Bůh chce ukázat, že nezáleží na tom, jak nestálá, zlá, sobecká a lstivá je vůle člověka. Nezáleží na lidských rozhodnutích, intrikách a plánech, protože jediným Vládcem na nebi i zemi je stále Bůh. On sám bude určovat sled událostí, kterými se ukončí království hříchu. I když vůli a zodpovědnost člověka úplně vyloučit nemůžeme, proroctví nám ukazují, že Boží plán zvítězí bez ohledu na to, jak chaotické, nebezpečné a svévolné se nám poslední události budou zdát. V těchto proroctvích chce Bůh odhalit to, co Ellen Whiteová nazvala „oponou mezi viditelným a neviditelným světem“. Bůh nám ukazuje věci, které by jinak zůstaly před naším zrakem skryty.

Ježíš nám během své tři a půlleté služby na zemi, a to zejména ve své oběti na kříži, odhalil to nejdůležitější – nepřítel je poražen. On je vítěz. Nyní, když se tento konflikt mezi dobrem a zlem blíží k závěru, bude jeho vítězství nad hříchem definitivní a naše země bude moci být opět uvedena do souladu s Božím královstvím.

Toto je poselství apokalyptických proroctví. Čtěte je, oblibte si je, důvěřujte jim a spolehněte se na ně, protože nám v nich Bůh dal osvědčený lék proti strachu, který pochopitelně vládne v tomto hříšném a umírajícím světě.

VÝKLAD APOKALYPTICKÝCH PROROCTVÍ

Základní verš

„Tajemství, na které se král ptá, nemohou králi sdělit ani mudrci ani zaklínači ani věštcí ani planetáři. Ale je Bůh v nebesích, který odhaluje tajemství. On dal králi Nebúkadnesarovi poznat, co se stane v posledních dnech...“ (Da 2,27.28)

Text na tento týden

Da 2,28; 7,15-18; Mt 24,15-16; 2 Te 2,3-8; L 24,27

Jedním z významných přínosů biblického myšlení je lineární chápání času, podle kterého čas plyne jako přímka, která má svůj začátek a konec. Mnohá pohanská náboženství pokládají čas za něco cyklického, za něco, co se ustavičně vrací ke svému počátku a obíhá stále dokola, přičemž tento koloběh nikdy nekončí.

Biblický model učí, že náš svět má svůj přesný začátek v čase a přesný konec. Jako lidé se však vždy více zajímáme o budoucnost než o minulost. Co se stane? Kdy se to stane? Proč? A hlavně – jaký to bude mít vliv na náš život?

Bůh ví, že nás to zajímá. Proto nám odhalil budoucnost v apokalyptických proroctvích, i když trochu nezvyklým způsobem. Poselství vložil do symbolů a obrazů, jejichž pochopení není vždy jednoduché. Tím chce naši pozornost obrátit na jejich jedinečnost a důležitost a jejich prostřednictvím odkrýt budoucnost. V Bibli nám také poskytuje metodu na vysvětlení těchto obrazů a symbolů.

DĚJINY VE ZKRATCE

„Ale je Bůh v nebesích, který odhaluje tajemství. On dal králi Nebúkadnesarovi poznat, co se stane v posledních dnech. Toto je sen, totiž vidění, která ti prošla hlavou na tvém lůžku...“ (Da 2,28)

Jedna z nejmystičtějších a nejpůsobivějších proroctví nacházíme v knize proroka Daniele. Bibličtí badatelé od starověku až po dnešek studují spisy tohoto židovského proroka, který žil v babylónském zajetí. Kapitoly 2, 7 a 8 ukazují, že časový rámec jeho proroctví je velmi široký. Nehovoří jen o krátkém časovém úseku anebo o ohraničeném místě, ale dotýkají se dějin celého světa.

1. Přečti si Da 2,37-39 a 8,20.21. V uvedených verších Daniel označuje tři ze čtyř velkých království, které viděl ve vidění. Jaké informace nám text podává o metodě výkladu těchto proroctví?

Odhalením světových dějin až po „čas konce“ (s tímto výrazem se setkáváme pouze v knize Daniel, a to pětkrát) Daniel poukazuje na to, jak široké časové rozpětí toto proroctví zasahuje. To je důležitá skutečnost, neboť někteří vykladači by rádi omezili všechna jeho proroctví pouze na minulost, dokonce až na předkřesťanskou éru. Jiní zase tvrdí, že tato proroctví znázorňují teprve dalekou budoucnost. Ten, kdo si text pozorně přečte a dovolí, aby se Písmo vysvětlovalo samo, nemůže dospět k jinému závěru než k tomu, co hovoří Daniel o běhu světových dějin od jeho dnů až do konce. Stejně vysvětlení nám dává také anděl v Da 7,17.18. Mnozí vykladači proto už po staletí pokládají tato proroctví za historický sled pozemských království až po konec dějin. Nazýváme to *historický princip výkladu*. Tento princip je základem adventistického chápání proroctví.

2. Pozorně si přečti Da 2. kapitolu. Je základem pro správné pochopení dalších proroctví.

JEŽÍŠOVA METODA VÝKLADU

Když pak uvidíte „znesvěčující ohavnost“, o níž je řeč u proroka Daniele, jak stojí na místě svatém – kdo čteš, rozuměj – tehdy ti, kdo jsou v Judsku, ať uprchnou do hor. Mt 24,15.16

Tento text je velmi významný, neboť vysvětluje Ježíšovu interpretaci apokalyptického proroctví, v tomto případě z knihy proroka Daniele. Ježíšova slova zde odhalují důležité principy biblického výkladu.

1. Přečti si Mt 24,15.16 v kontextu. Koho Ježíš oslovuje? Na jakém pozadí zakládá svůj výklad? Na jaké otázky odpovídá? Mt 24,1-4

Pro ty, kteří chtějí pochopit apokalyptická proroctví a zejména knihu Daniel, jsou Kristova slova velmi důležitá. Ježíš tu vysvětluje statě z Daniele, které hovoří o ohavnosti zpusťování (Da 9,27; 11,31; 12,11), a říká, že se tato slova naplní *po* něm, po ukončení jeho pozemského života, což znamená někdy v budoucnosti. Tento rozhovor s učedníky se odehrál asi v roce 31 n. l.

Je to velmi důležitá skutečnost, protože mnozí bibličtí učenci a vykladači tvrdí, že všechna proroctví z knihy Daniel se naplnila takřka dvě století *před* Kristem. Jinými slovy, tito vykladači říkají, že se tato proroctví netýkají budoucnosti ani posledních událostí, ale naplnila se v makabejském povstání ve 2. stol. před Kr. Ježíš má však, alespoň na některá z nich, jiný názor, protože jejich naplnění vidí až po ukončení svého díla na zemi.

2. Žijeme v době, kdy se zpochybňuje křesťanská víra. Jednou z pochybností je, že v Bibli nejsou proroctví, která hovoří o naší budoucnosti. Upevnilo dnešní téma tvoji víru v proroctví?

VÝKLAD SYMBOLŮ

Apokalyptická literatura je bohatá na symboly. Tyto symboly vzrušovaly, znepokojovaly, ale také inspirovaly biblické badatele po celé tisíce let.

Symbol je určitá věc nebo předmět, který vyjadřuje jistou myšlenku, která však s tímto předmětem nemusí přímo souviset. V některých případech neexistuje ani přirozená spojitost mezi symbolem a tím, co symbolizuje (např. strom symbolizuje věřícího člověka). Jindy je mezi nimi přímá souvislost (např. oheň jako symbol zničení). Často, ale ne vždy, Bible sama vysvětluje význam daného symbolu.

1. Prostuduj si texty o následujících symbolech a napiš jejich význam:

Sedm hlav (Zj 17,9,10) _____ Drak (Zj 12,9) _____

Deset rohů (Zj 17,12) _____ Lampy (Zj 4,5) _____

Čtyři zvířata (Da 7,17) _____ Voda (Zj 17,15) _____

Sedm hvězd (Zj 1,20) _____ Svícen (Zj 1,20) _____

Zlatá hlava (Da 2,37) _____ Kámen (Da 2,44.45) _____

Všimni si, že:

- Význam symbolu je jasně určen v textu, což je velká pomoc pro jeho správný výklad.
- Význam se nachází v bezprostředním kontextu, což znamená, že musíme pozorně prostudovat celý kontext verše.
- Symbol může mít více než jeden význam, my však musíme přijmout ten, který si zvolil biblický pisatel. Např. voda může být symbolem života (J 4,10-14), ale také lidí a zástupů (Zj 17,15).

Při uvažování o symbolech, jejichž význam není přesně určen, je musíme prostudovat důkladně a s modlitbou a až potom zvolit ten, který je v bezprostředním kontextu nejvhodnější.

2. Proč používá Bible tak mnoho symbolů v těchto proroctvích? Proč nebyl význam symbolů vyjádřen tak, aby nezbyl žádný prostor pro různé interpretace? Chce Pán Bůh, abychom studovali více do hloubky? Chce jejich význam pro některé lidi ukrýt? Co si o tom myslíš?

PAVLŮV POHLED NA PROROCTVÍ

2 Te 2, 3-8

V těchto verších Pavel uvádí sled prorockých událostí, které vyvrcholí druhým příchodem Ježíše Krista.

1. Zařaď události, o kterých Pavel hovoří, v jejich časové posloupnosti:

Něco z toho, co Pavel popisuje, se začalo dít už za jeho dnů („tajemství nepravosti už působí“ – v. 7). Pavel, podobně jako Daniel, vymezuje naplnění apokalyptického proroctví v dějinách: proroctví se začíná naplňovat v jeho dnech a vyvrcholí na konci světa. Toto je další důkaz historicismu: události následují v časovém sledu; jejich naplnění můžeme vidět v různých událostech až po druhý příchod. Pavel tedy neuvádí názor, který by podporoval myšlenku naplnění všech proroctví někdy v dávné minulosti (préterismus); taktéž nezastává futuristický náhled, který zase vše posouvá do daleké budoucnosti.

2. Když vidíš, jak se předpověděná proroctví naplnila v dějinách, je posilněna tvoje víra v proroctví, která se ještě nenaplnila?

KRISTOCENTRICKÝ VÝKLAD

L 24,27; J 5,39

Hlavním cílem apokalyptického proroctví není předpovědět poslední události, ale představit Krista jako toho, kdo zničí zlo, které usiluje o ovládnání dějin. Kniha Daniel dokazuje svůj kristocentrický charakter množstvím titulů, které v různých apokalyptických proroctvích ukazují na Ježíše.

1. Ke každému uvedenému titulu přiřaď příslušný text z knihy Daniel. Potom napiš jeho význam. (Da 9,25; 8,11; 7,13; 9,26; 12,1; 10,13; 10,21; 8,25)

Titul	Verš	Význam
Syn člověka		
Mesiáš vévoda (ČEP) Pomazaný vévoda (PBK)		
Míkael velký ochránce Michal kníže veliký		
Míkael – přední ochránce Michal – přední kníže		
Pomazaný zahlazen Mesiáš zabit		
Velitel nebeského vojska Velitel zástupu		
Váš ochránce Míkael Váš kníže Michal		
Velitel velitelů Kníže knížat		

Také **kniha Zjevení** dává při popisu závěrečného boje velký důraz na Krista. Přímo oplývá tituly, které naznačují rozmanitost díla našeho Spasitele. Je vládcem králů země (1,5), Synem Božím (2,18), Ivem a potomkem Davidovým (5,5), Beránkem (5,6), Slovem Božím (19,13), Králem králů a Pánem pánů (19,16). Jedině v něm máme vykopení (5,9), očistění od hříchů (7,14) a vítězíme nad zlem (12,11). V závěrečném konfliktu budou zničeny síly, které bojují proti němu a jeho lidu (17,14). Můžeme si být jisti, že Bůh má vše pod kontrolou i přes to, co se děje kolem nás. Ježíš nás vykoupil. Na kříži porazil největšího nepřítele. Proto nás všechny vyzývá, abychom přijali to, co pro nás získal. Nesl trest za naše hříchy. Ujišťuje nás, že nikdo, kdo přijme jeho oběť, nebude muset nést tíhu svých hříchů.

2. I přes vidění o válkách, zemětřeseních, souzeních a o různých pohromách nám Ježíš zaručuje konečné vítězství. Jestliže poznáš někoho, kdo prožívá těžké zápasy, nebo jestli zápasíš ty sám, uvažuj o zaslíbeních konečného vítězství v Kristu. Hledej v nich útěchu a naději, kterou ti tento svět nemůže dát.

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Skutky apoštolů si přečti kapitolu „Zjevení“. (378-387)

Historickou metodu apokalyptického výkladu „používali první církevní otcové už od 5. stol. n. l. LeRoy E. Froom došel k závěru, že významná změna ve výkladu proroctví nastala, když Augustin označil křesťanskou církev za království Boží a tisíciletí zduchovnil na křesťanskou éru. Tyto jeho názory přetrvávaly po celý středověk až do období protestantské reformace. Reformátoři se vrátili k historicismu jako k metodě, která se má používat při výkladu knih Daniel a Zjevení.“ (The SDA Encyclopedia, 698, 699)

„Ve zjevení jsou vylíčeny hlubiny Boží... Jejich pravdy jsou určeny právě tak těm, kdož žijí v posledních dnech bytí této země, jako těm, kdož žili ve dnech Janových. Některé z výjevů vylíčených v proroctví se odehrály v minulosti, některé se právě odehrávají, některé ukazují závěr velkého boje mezi mocnostmi temna a Knížetem nebes, některé pak zjevují vítězství a radost vykoupených na obnovené zemi.“ (SA 381-382)

Diskusní otázky

- 1. Proč je důležité, aby se církev držela prorockého výkladu, jak ho předkládá Písmo, a ne současných moderních nebo populárních metod?**
- 2. Některá proroctví se ještě nenaplnila. Můžeme jim dát spolehlivý výklad? Jak? Mohou nám přitom pomoci spisy E. G. Whiteové?**
- 3. Jestliže použijeme préteristickou nebo futuristickou metodu výkladu, potom se proroctví netýkají křesťanských dějin. Pouze při historické metodě výkladu vidíme naplnění biblických proroctví v křesťanských dějinách. Diskutujte o této skutečnosti.**

Shrnutí

Na pozadí vzestupu a pádu velkých světových říší otevírají před námi apokalyptická proroctví učebnici dějepisu. Daniel, Ježíš i Pavel v použitých textech potvrzují historickou metodu výkladu proroctví. Proroctví nám neodhalují pouze minulost nebo jen budoucnost, ale minulost, současnost i budoucnost. Jsou zdrojem útěchy, protože vidíme, že náš Bůh měl, má a bude mít vládu nad minulostí, současností i budoucností.

ABECEDA APOKALYPTICKÝCH PROROCTVÍ

Základní verš

„Království, vladařská moc a velikost všech království pod celým nebem budou dány lidu svatých Nejvyššího. Jeho království bude království věčné a všechny vladařské moci ho budou uctívat a poslouchat.“ (Da 7,27)

Text na tento týden

Daniel 2 a 7

V Da 2 a 7 nacházíme ty nejvýznamnější biblická proroctví, která upevňují naši víru. V těchto dvou paralelních kapitolách nám Daniel přibližuje běh světových dějin od jeho dnů přes současnost až po úplný konec světa, kdy Bůh zřídí svoje věčné království. Pokud někdo potřebuje „logický“ základ pro svoji víru v inspiraci Bible, tak jej Bůh poskytuje v těchto dvou kapitolách.

Je zajímavé, že tyto dvě kapitoly hovoří o těch samých událostech, avšak z jiného pohledu. Jestliže Daniel 2 zdůrazňuje vzestup a pád pozemských království, Daniel 7 vyzdvihuje zkušenost Božího lidu před založením věčného království. Daniel 2 se zaměřuje na mezinárodní politiku, Daniel 7 nás upozorňuje na zápas mezi Božím lidem a státní mocí.

I přes tyto odlišnosti popisují obě dvě kapitoly dějiny z duchovního pohledu. Odhalují nám rozměr, s jakým se v normálních historických knihách nesetkáme. Obě kapitoly nám přinášejí duchovní poselství – ukazují, že v dějinách působí Bůh. Obě kapitoly končí zprávou o vítězství: Boží království vítězí nad královstvími této země. Při konečném vítězství je Syn člověka nepostradatelný, protože prostřednictvím něho dostane jeho lid království do dědictví.

PARALELNÍ VIDĚNÍ

I když jsou tato dvě symbolická proroctví odlišná a vyskytují se ve dvou různých kapitolách, Daniel 2 a 7 jsou navzájem paralelní.

1. Které světové říše představují tyto symboly?

Da 2	Da 7
Zlato (v. 32)	Lev (v. 4)
Stříbro (v. 32)	Medvěd (v. 5)
Bronz (v. 32)	Levhart (v. 6)
Železo (v. 33)	Čtvrté zvíře (v. 7.8)
Boží království (v. 34.35)	Boží království (v. 14)

Bůh pokládal určení těchto symbolů za tak důležité, že první tři označuje přímo v knize Daniel. Totožnost čtvrtého je z popisu úplně zřejmá.

Zlatá hlava z Da 2 a lev z Da 7 je Babylón (2,37.38). Druhé království představené symbolem stříbra a medvěda je v Da 5,28.30.31 a v 8,20 ztotožněné s Médsko-perskou říší. Třetí království – bronz a levhart je v Da 8,21 symbolizované kozlem a v 11,2 představené jako Řecko. Jméno čtvrtého království – železo a čtvrté zvíře – není udané, avšak jeho popis je vhodný pouze na jedinou mocnost v dějinách – Řím.

2. Na základě kterých identifikačních znaků můžeme čtvrté království z Da 2 a čtvrté zvíře z Da 7 ztotožnit pouze s Římem?

Při těchto proroctvích se setkáváme s něčím, co teologové nazývají „rekapitulací“ – stručné zopakování, přehledné shrnutí. Proroctví se opakuje, není však úplně totožné s předešlým. I když nám umožňuje vidět proroctví z jiného pohledu, cílem opakování je zdůraznit jeho poselství. Jinými slovy, odhaluje ten samý časový úsek v dějinách, avšak z jiné perspektivy, čímž nás upozorňuje na nové prvky popisovaných událostí. Například v Da 2 a 7 jsou znázorněna království od Babylónu až po konec dějin; Da 7 tuto tematiku více rozvíjí a podává podrobnější popis.

3. Znáš někoho, komu bys mohl vysvětlit tyto kapitoly? Modlíš se za to, aby ti k tomu Bůh dal příležitost a při zvěstování tohoto poselství tě vedl svým Duchem?

ČTVRTÉ ZVÍŘE

„Čtvrté království bude tvrdé jako železo, neboť železo drtí a drolí vše, a to království jako železo, které tříští všechno, bude drtit a tříštit.“ (Da 2,40)

„Chtěl jsem mít jistotu o tom čtvrtém zvířeti, které bylo odlišné ode všech ostatních a bylo mimořádně strašné: mělo železné zuby, bronzové drápy, žralo a drtilo a zbytek rozšlapávalo svýma nohama.“ (Da 7,19)

1. V čem se podobá popis čtvrtého království z Da 7 popisu z Da 2?

Zvíře znázorňující Římskou říši se nepodobá žádnému jinému zvířeti. Daniel říká, že bylo „strašné, příšerné a mimořádně mocné“ (Da 7,7). Byla to neporazitelná mocnost, která vedla vítězné boje. „Dějiny ukazují, že od konce 3. stol. před n. l. vedl Řím velmi výbojnou politiku. Neměl zájem řešit spory mírovou cestou. Právě naopak, svou politikou kladl takové podmínky, které neodvratně vedly k válkám.“ (A. E. Austin) „Železné zuby“ čtvrtého zvířete představují krutost, s jakou Řím zacházel s poraženými (Da 7,19).

2. Co se stalo s mocnou Římskou říší? Da 2,41; 7,24

Udává se mnoho příčin, proč se Římská říše rozpadla. „Velkou roli sehrály silné a nepřetržité vpády v 2. pol. 4. stol. n. l., které podkopaly tuto silnou říši.“ (The New Encyclopedia Britannica, 1981, str. 1132)

4. Na rozdíl od prvních tří zvířat, kdy Řecko vystřídalo Médo-Persii a ona zase Babylón, po Římské říši už nepovstala žádná jiná velká říše. Řím se rozpadl na menší celky, přesně tak, jak to bylo Danielovi ukázáno. Je to až překvapující, jak Daniel přesně popsal zánik pohanského Říma několik století dopředu! Jestliže Bůh zná budoucnost velkých říší, potom má jistě ve svých rukou také budoucnost každého z nás. Věříš tomu?

MALÝ ROH I.

„Jestliže člověk uvažuje o původu této významné církevní nadvlády, lehko přijde k závěru, že papežství není nic jiného, než duch mrtvé Římské říše, který sedí korunovaný na jejím hrobě.“ (Encyclopedia Britannica, 1971, str. 278)

1. Přečti si Da 7,8.24 a vlastními slovy popiš vznik malého rohu. Jaké události doprovázející jeho vznik nám jej mohou pomoci identifikovat?

Pro výklad Da 7 je velmi důležité určit mocnost, kterou malý roh představuje. Proroctví udává několik skutečností:

a) Malý roh vzniká ze čtvrtého zvířete (7,23.24). To znamená, že od něho není oddělený, ale ve skutečnosti je jeho součástí.

b) Objevuje se po jiných deseti rozích (7,7.8). Deset rohů znázorňuje pád a rozdělení Římské říše. Malý roh přichází na scénu po zániku Římské říše.

c) V Da 7,20 je napsáno, že se „jevil větší než ostatní“ rohy. To znamená, že mocnost, kterou symbolizuje, je silnější než království, která vznikla rozpadem Římské říše.

d) Tři z deseti rohů byly vyvráceny (7,8). Aby mohl růst a jeho síla mohutnět, tři království byla odstraněna.

Jaká mocnost vznikla na ruinách pohanského Říma a měla značný vliv na rozdělená království? Odpověď je celkem jednoduchá – Římská církev. Historik R. P. C. Hanson poznamenává, že i když církev „nebyla formálně připravena na neočekávaný a hrozný pád společnosti, ve které vyrostla, když nastala krize, našla v sobě dostatek sil, aby se s krizí vyrovnala, vydržela a přežila a pokračovala v pronikání a ovládnutí dalších nových státních záležitostí, které s sebou přinesly barbarské vpády a osídlování.“ (The Church and the Collapse of the Western Roman Empire, 1993, sv. 7, str. 385)

2. Jak můžeme tyto texty studovat a vysvětlovat bez jakékoli zaujatosti? Jak můžeme dokázat, že nehovoříme o jednotlivcích, ale o instituci? Jsme schopni tuto skutečnost doopravdy rozlišit?

MALÝ ROH II.

„Bude mluvit proti Nejvyššímu a bude hubit svaté Nejvyššího. Bude se snažit změnit doby a zákon. Svatí budou vydáni do jeho rukou až do času a časů a poloviny času.“ (Da 7,25)

Daniél popisuje velice podrobně činnost malého rohu:

a) Mluví velká slova proti Bohu. Římská církev určovala prostřednictvím svého učitelského úřadu dogmata a nauky a vyžadovala jejich bezpodmínečnou poslušnost. Postupně se tak do pravdy vnášely bludy. Následkem toho se i nebiblické nauky přijímaly jako pravda (např. nesmrtelnost duše, svátost pokání, očistec, zástupná služba svatých atd.).

b) Pronásledování. Ti, kteří nepřijali tato dogmata, byli pronásledováni, nejednou také usmrceni. Během inkvizice byli tito „nepřátelé“ církve mučeni. „V roce 1252 papež Innocent IV. schválil, že také občanská vláda může vynést rozsudek a trestat heretiky mučením. Mučení se posléze stalo součástí metody vyšetřování inkvizičních soudů.“ (New Catholic Encyclopedia, 1967, sv. XIV, s. 208)

c) Změna zákona. Nejdramatičtější a nejtroufalejší změnou zavedenou prostřednictvím spojení církve a státu byla změna Božího zákona. Biblický den odpočinku, sedmý den sobotní, byl zaměněn za neděli. Tuto změnu, která byla uskutečněna na základě učitelské autority církve, respektuje katolická a většina protestantských denominací dodnes. V jednom katolickém dokumentu čteme: „Proč zachováváme neděli namísto soboty? Neděli zachováváme namísto soboty proto, neboť katolická církev... přesunula svátek ze soboty na neděli.“ (The Convert's Catechism of Catholic Doctrine, St. Louis, B. Herder Book Co., 1937, str. 50.)

1. I při běžném studiu Da 2 a 7 zjistíme, že Pán nám poskytl mnohem více informací o malém rohu a jeho činnosti, než o jakékoli jiné popsané mocnosti. Proč je tomu tak? Co nám to říká o tom, zda je důležité vědět, koho představuje? Proč je důležité na to pamatovat v čase různých ekumenických trendů?

PRVNÍ APOKALYPTICKÉ PROROCTVÍ

„Svatí budou vydáni do jeho rukou až do času a časů a poloviny času.“ (Da 7,25)
 Proroctví o nadvládě malého rohu se liší od proroctví o ostatních královstvích jedním zvláštním znakem – Daniel v něm poprvé určuje rozpětí jeho vlády. V celé kapitole má jen jediná mocnost určený čas své vlády. Tento detail je dalším argumentem pro tvrzení, že Bůh klade důraz na naše poznání, jakou mocnost malý roh představuje.

Jaký časový úsek tento údaj v Da 7,25 představuje? V apokalyptických proroctvích se „den“ často počítá jako „rok“. Tento princip uznávají učenci mnohých denominací. (Židovští komentátoři používali v biblickém textu princip „den = rok“ mnoho století před tím, než adventisté existovali.) Starý zákon potvrzuje na mnoha místech správnost tohoto principu.

1. Ve kterých případech se setkáváme s principem výkladu „den = rok“? Gn 6,3; Nu 14,34 a Ez 4,6

S významem „čas, časy a polovina času“ z Da 7,25 se setkáváme také ve Zj 12,6, kde se hovoří o 1260 dnech. Jestliže se „čas, časy a polovina času“ rovná 1260 dnům, přičemž jeden den je jeden rok, potom „čas, časy a polovina času“, tedy 1260 dní je ve skutečnosti 1260 let. (1 čas = 1 rok = 12 měsíců; 1 čas + 2 časy + 0,5 času = 1 rok + 2 roky + 0,5 roku = 3,5 roku = 42 měsíců; 42 x 30 dnů = 1260 dnů) To znamená, že nadvláda malého rohu (nebo přinejmenším její určitá etapa) bude trvat více než dvanáct století.

V roce 538 n. l., po tom, co z Říma odtáhly kmeny vyznávající arianismus (starokřesťanská sekta neuznávající božství Kristovo), byla připravena cesta pro vznik papežského Říma. Je to až překvapující, že v roce 1798, přesně o 1260 let, francouzský generál Berthier zatkl a poslal do vyhnanství papeže Pia VI. s úmyslem ukončit politický vliv Římské církve. Z dějin víme, že už před rokem 1798 někteří badatelé Bible studující tato proroctví došli k závěru, že Řím bude těsně před začátkem 19. století prožívat krizi, což se také přesně stalo.

2. Jak nám pomáhá tento dlouhý časový úsek – trvajícím více než tisíciletím – identifikovat malý roh? Kolik světových mocností se udrželo takovou dlouhou dobu?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Velké drama věků si přečti kapitolu „Zavrhování slova Božího“ (37-45).

„Daniel dostal vidění o čtyřech zvířatech, která představovala království země. Symbolem království Mesiáše je však beránek. Vláda pozemských království se zakládá na mocenském působení síly. Kristus nepoužívá žádnou pozemskou zbraň, žádný nástroj nátlaku. Založil své království, aby povznesl a zušlechtil padlé lidstvo.“ (4BC 1171)

„Když se raná církev zvrhla, tím že se odchýlila od prostoty evangelia a přijala pohanské zvyky a zvyklosti, pozbyla ducha Božího a moci Boží; a aby ovládla svědomí lidí, hledala podporu u světské moci. Výsledkem bylo papežství, církev, která ovládla státní moc a používala jí k prosazování svých záměrů, zvláště pro trestání „kacířství“.“ (VLB 316)

Diskusní otázky

- 1. Proč Daniel nedostal jedno vidění, které by obsahovalo všechny prorocké události, ale dvě podobné?**
- 2. Jakým způsobem podat výklad této kapitoly v prostředí římsko-katolických věřících, abychom nepůsobili dojmem zaujatosti a nevyvolali vznik předsudků?**
- 3. V nedávné minulosti se objevily dokumenty o snahách katolíků a protestantů o sjednocení. Jak bychom měli ve světle biblických proroctví zodpovědně reagovat na tato prohlášení?**
- 4. Mnozí lidé jsou vůči křesťanství skeptičtí právě kvůli pronásledování a netolerantnosti, s jakou se setkáváme v dějinách církve. Jak bys na základě studia této knihy obhájil křesťanskou víru?**

Shrnutí

Da 2 a 7 se navzájem doplňují. Poskytují nám pohled na dějiny z Boží perspektivy. Tato vidění nám s překvapující přesností předpovídají vzestup a pád starověkých království včetně papežství, které je v proroctví popsáno velmi jasně a přesně. To proto, abychom mohli určit, o jakou mocnost jde.

SYN ČLOVĚKA A POSLEDNÍ SOUD

Základní verš

„Řeka ohniva proudila a vycházela od něho, tisíce tisíců sloužily jemu a desetitisíce desetitisíců stály před ním. Zasedl soud a byly otevřeny knihy.“ (Dan 7,10)

Text na tento týden

Gn 3,8-18; Ž 95,5.10; Da 7,10.22; J 5,24.25; Ř 14,10; 2 K 5,10; Žd 9,24; Zj 20,12-13.

V minulé úloze jsme studovali Da 2 a 7. Tyto kapitoly nám ukázaly souvislost mezi dějinami (Babylón, Médo-Persie, Řecko a Řím pohanský i náboženský) a Boží církví. Ne všechny zobrazené události však mluví o dění na zemi. Da 7 vrcholí scénou slavného nebeského soudu, který Bůh ukončí založením svého věčného království.

V Da 7 nacházíme třikrát zmínku o tom, že tento slavný nebeský soud nastane po ukončení „času, časů a poloviny času“. Tento časový úsek vymezuje období vlády malého rohu.

Časová posloupnost je následující:

1. Vláda malého rohu (v. 25)
2. Nebeský soud (v. 26)
3. Druhý příchod (v. 27)

Z toho jasně vyplývá, že v této kapitole se pojednává o předadventním soudu. Většina křesťanů všech denominací věří, že bude soud; rozdíl se však objevuje, pokud jde o čas, účel a charakter tohoto soudu.

BŮH, KTERÝ SOUDÍ

„Otec nikoho nesoudí, ale všechen soud dal do rukou Synovi. A dal mu moc konat soud, poněvadž je Syn člověka.“ (J 5,22.27)

Na mnohých místech v Bibli čteme, že bude soud. V uvedeném verši Ježíš říká, že on sám bude soudit.

1. Proč bude soudit Ježíš, a ne Otec? Jak nám J 5,27 pomáhá odpovědět na tuto důležitou otázku?

„Soudit nás bude ten, který vzal na sebe lidskou přirozenost a žil na tomto světě dokonalým životem. Jen On může být naším Soudcem... Kristus vzal na sebe lidskou přirozenost, aby mohl být naším soudcem.“ (9T 185) „Zakusil všechno lidské utrpení a pokušení, zná lidskou slabost a hříšnost, zvítězil za nás nad satanovými pokušeními, pro naši spásu obětoval svůj život, je k nám spravedlivý a laskavý – proto mu byl svěřen soud.“ (TV 131)

Autorka těchto citátů chce říci, že Otec svěřil soud Kristu proto, aby nevzniklo podezření, že konal nespravedlivě. Jinými slovy, Ježíš může být naším Soudcem, protože byl člověkem a zná naše soužení, naše bolesti a naše trápení.

Američtí Indiáni mají přísloví: „Nesud člověka, dokud jsi nechodil v jeho botách.“ Ježíš, který „na sobě zakusil všechna pokušení“ (Žd 4,15), Ježíš, který přišel „v těle, jako má hříšný člověk“ (Ř 8,3), Ježíš – Slovo, které „se stalo tělem a přebývalo mezi námi“ (J 1,14), Ježíš, který se narodil z ženy (Ga 4,4), On, jen On bude naším Soudcem, protože „chodil v našich botách“.

2. Bible nás nenechává na pochybách, že bude soud. Víme, že naším soudcem bude Ježíš, který žil na zemi, byl pokoušen jako my, zná naše starosti, námahu a těžkosti. Proto se nemusíme znepokojovat. Vzpomeň si, jak soudil lidi, když žil na zemi. Je to pro tebe naděje a útěcha při pomýšlení na soud na konci věků?

SOUDNÍ PROCES

„Vždyť se všichni musíme ukázat před soudným stolcem Kristovým, aby každý dostal odplatu za to, co činil ve svém životě, ať dobré či zlé.“ (2 K 5,10)

„Veškeré dílo Bůh postaví před soud, i vše, co je utajeno, ať dobré či zlé.“ (Kaz 12,14)

Sotva si dokážeme představit spravedlivý soudní proces bez jakéhokoliv výsledku či vyšetřování. Pouze u národů, které neuznávají základní lidská práva, mohou být lidé odsouzeni bez vyšetřování. Dokonce také ve starověku mohl být rozsudek vynesen až po předešlém vyšetřování.

1. Přečti si Sd 6,28-30 a Sk 25,4-12. Byl i v těchto případech rozsudek vynesen až po vyšetřování?

Pro izraelské soudnictví bylo zjišťování faktů a důkazů velmi důležité. “Vyšetřování... sloužilo na to, aby objasnilo případ do té míry, aby – při vědomí, kdo je pachatelem a jakého přestupku se dopustil – se mohla podat obžaloba a mohl být vynesen rozsudek podle pravdy a spravedlnosti.” (Piero Bovati)

2. Jaký legální postup Bůh zachoval při prvním vyšetřování zaznamenaném v Bibli? Gn 3,8-19

V Gn 3,8-18 Bůh pracuje jako Soudce a Prokurátor, který před vynesením rozsudku případ vyšetřuje. Adama a Evy se ptá: „Kde jsi? Kdo ti pověděl, že jsi nahý? Nejedl jsi z toho stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst?“ Bůh sbírá informace, na základě kterých určí konečný rozsudek. Jestliže Bůh ví, co se stalo, „cílem soudního procesu je objasnit člověku a jeho ženě, co vykonali.“ (Claus Westermann)

3. Da 7,10; Ř 14,10 a Zj 20,12.13 naznačují podobný vyšetřující proces na posledním soudu. Co nám to říká o tom, jak bychom měli žít v současnosti? Nikdo z nás není dokonalý, aby mohl obstát na soudu. Co nám tyto texty říkají o potřebě Spasitele?

JISTOTA SOUDU

„A jako každý člověk jen jednou umírá, a potom bude soud...“ (Žd 9,27)

1. Co nám o soudu uvádí Ř 2,5-8?

Nová smlouva uvádí několik důležitých poznatků, pokud jde o stanovení času posledního soudu:

a) Soud se obvykle nekoná během života; po smrti už člověk nemůže změnit svůj charakter. (Výjimkou je poslední generace, která se živa dočká Kristova příchodu.)

b) Soud přímo navazuje na „den hněvu“ – druhý příchod (Ř 2,5; 2 Tm 4,1). Potom každý dostane odplatu podle svých skutků.

c) Při Kristově příchodu se zjeví „Boží spravedlivý soud“ (Ř 2,5). V tomto případě „soud“ poukazuje na rozhodnutí nebeského soudu, které bylo do té doby před lidmi skryto. Při druhém příchodu je tento verdikt oznámen: Někteří dostanou jako odplatu smrt, jiní věčný život (Ř 2,6-8).

2. Do kterého časového úseku v plánu spasení zařadil Daniel soud? Da 7,9.10.25.26

Daniel učí, že poslední soud je soudní proces s následujícími prvky:

a) Začíná v nebeské soudní síni před Bohem, anděly a Synem člověka. (Da 7,9.10.13)

b) Dříve, než je vynesena rozsudek, se zkoumají záznamy v knihách. (Da 7,10.22)

c) Vyhlášený verdikt ospravedlní svaté a odsoudí nepřítel. (Da 7,10.22)

d) Začíná někdy po 1260 letech pronásledování, jehož příčinou je malý roh. (Da 7,25.26)

3. Je ti představa soudu útěchou, anebo v tobě vyvolává strach? Pokud si však uvědomíme, že Bůh je spravedlivý a milosrdný, měli bychom věřit tomu, že tento soud bude stejně spravedlivý a milosrdný jako Bůh sám. Pokud se soudu bojíme, potom to znamená, že si buď uvědomujeme, že nežijeme spravedlivým životem, anebo neznáme dobře Boha a jeho lásku. Co musíme udělat, aby se to změnilo? Může nás představa soudu motivovat k životu podle Boží vůle?

SOD NAD BEZBOŽNÝMI

„Viděl jsem mrtvé, mocné i prosté, jak stojí před trůnem, a byly otevřeny knihy. Ještě jedna kniha byla otevřena, kniha života. A mrtví byli souzeni podle svých činů zapsaných v těch knihách. Moře vydalo své mrtvé, i smrt a její říše vydaly své mrtvé, a všichni byli souzeni podle svých činů. Pak smrt i její říše byly uvrženy do hořícího jezera. To je druhá smrt: hořící jezero. A kdo nebyl zapsán v knize života, byl uvržen do hořícího jezera.“ (Zj 20,12-15)

I když není téma konečné odplaty zatracených velmi příjemné, přesto se o tom v Bibli mluví. Zatracení jsou popsáni jako ti, kteří na základě vlastního rozhodnutí nevyužili světlo, které jim Bůh různým způsobem dal. Tato skutečnost je velmi důležitá, protože se zabývá tím, o co ve velkém sporu ve skutečnosti jde – o Boží charakter.

1. Jak nám soud nad bezbožnými popisuje Zj 20,11-15?

Soud nad bezbožnými zahrnuje také prvek vyšetřování, a to před vynesením konečného rozsudku. Na vyšetřování, které probíhá během tisíciletí, se podílejí také zachránění (Zj 20,4). Vyšetřování zahrnuje i vynesení rozsudku nad satanem a jeho anděly (1 K 6,2.3; 2 Pt 2,4). Na konci tisíciletí bude tento verdikt vykonán – bezbožní budou zničeni (Zj 20,12-15). Prostuduj si následující shrnutí soudního procesu:

Poslední soud			
Soud začíná	2. příchod Ježíše Krista	Tisíciletí	Konec soudu
Vyšetřování svatých	Odplata svatých	Vyšetřování bezbožných	Vykonání rozsudku nad bezbožnými
V nebi před 2. příchodem	Na zemi při 2. příchodu	V nebi během tisíciletí	Na zemi po tisíciletí

2. Jaký je rozdíl mezi druhou smrtí jako věčným zničením a všeobecnou představou pekla jako věčného mučení v plamenech ohně? Jaký zcela odlišný obraz Boha nám tyto dvě představy podávají!

ÚČEL SOUDU

„Nastane den, kdy Bůh skrze Ježíše Krista bude soudit podle mého evangelia, co je v lidech skryto.“ (Ř 2,16)

1. Jsou evangelium a soud slučitelné? Jaký smysl má soud, když jsme spaseni vírou, bez skutků zákona? Ř 3,28

Evangelium a soud jsou v Písmu neoddělitelné. Evangelium se ve skutečnosti dokončí na soudu. Účelem tohoto soudu je:

a) Zjevit pravdu o Božím lidu. Při soudu se předpokládá, že existují určité nejasnosti, které budou vyjasněny během vyšetřování. Vyhodnotí se důkazy a bude vynešen konečný verdikt, kterým bude Boží věrný lid ospravedlněn. (Da 7,22)

b) Zjevit Boží lásku a spravedlnost. Soud není na to, aby informoval Boha o tom, kdo je vinen a komu je odpuštěno. Spíše chce před celým pozorujícím vesmírem zjevit Boží lásku a spravedlnost. Soud je veřejný; dokazuje nám, že Bůh jako Soudce této země je čestný. (Ř 3,4)

c) Obnovit soulad ve vesmíru. V důsledku konfliktu mezi dobrem a zlem se narušila harmonie ve vesmíru. Poslední soud obnoví narušený soulad, ukončí existenci zla a vesmír zbaví hříchu. Boží dílo spasení prostřednictvím Ježíše Krista bude završeno. (Zj 11, 15-18)

d) Přinutit bezbožné lidi a mocnosti zla vzít zodpovědnost za svoje skutky. Tvářív tvář důkazům shromážděným nebeským tribunálem bude muset každé stvoření uznat, že Boží verdikt je v jeho případě spravedlivý. Ti, kteří přijali Krista jako svého Spasitele, přiznávají, že i když si zasloužili věčnou smrt, dar věčného života dostali jedine zaslouhou milosti Ježíše Krista. Všichni bezbožní uznají, že Boží verdikt byl v jejich případě spravedlivý a zasluhují si věčnou smrt. (Fp 2,9-11)

e) Motivovat osobní duchovní růst. Poslední soud nás vybízí k vytrvalosti v křesťanském životě; vybízí nás k úplné závislosti na Kristu. Smyslem soudu není vyvolávat v nás pochybnosti o našem spasení. Právě naopak, soud má posilnit naši jistotu v Kristu. (Ř 8,1)

2. Kdosi kdysi řekl, že soud nebude dobou, kdy Bůh rozhodne o našem přijetí, či zavržení, ale dobou, kdy Bůh potvrdí naše rozhodnutí, ve kterém jsme Krista skutečně přijali, či zavrhl. Zamysli se nad tímto pojetím soudu.

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Velké drama věků si přečti kapitolu „Náš život před soudem“. (342-350)
Zamysli se ještě nad těmito body:

a) Příchod Syna člověka k Věkovitému. (Da 7,13) „Doprovázen nebeskými anděly vstupuje náš Velekněz do svatyně svatých a předstupuje tam před Boha, aby zahájil závěrečné dílo své služby pro člověka – to znamená, aby provedl vyšetřování a aby usmířil s Bohem všechny, kdož se toho ukáží hodni.“ (VLB 342)

„Přivádí nás to k závěru, že Da 7,9-14 popisuje eschatologický Den smíření... kdy v oblaku kadidla přichází pravý Velekněz k Věkovitému.“ (Crispin H. T. Fletcher-Louis)

b) Nebeské záznamy. „Kniha života obsahuje jména všech, kteří kdy vstoupili do služby Boží... „Pamětní kniha“ je psána před Bohem; jsou v ní zaznamenány dobré skutky těch, „kteří se bojí Hospodina a myslí na jméno jeho.“ (Mal 3,16) ...Jsou tam zaznamenány také hříchy lidí.“ (VLB 343)

Podstata nebeských knih je nám neznámá. Jejich existence nám však chce říci, že rozhodnutí pro nebo proti člověku jsou založena na skutečných, nestranných důkazech. Objektivita tohoto soudu je zárukou toho, že každé stvoření uzná Boží spravedlnost. (Zj 15,4)

Diskusní otázky

1. Jestliže se vyšetřující soud koná v nebi, v jakém smyslu může někdo říci, že bude stát před soudnou stolicí Boží? (viz 2 K 5,10; L 12,8.9)
2. Měřítkem, kterým Bůh hodnotí život každého, je Boží zákon a odpověď člověka na Ježíšovu výzvu. (Jk 2,12; 2 Te 2,12) Do jaké míry to spolu souvisí?
3. Může nás nebeská odměna do jisté míry motivovat k následování Ježíše? Proč?
4. Bibličtí pisatelé i Ellen Whiteová používají téma posledního soudu, aby nás povzbudili vytrvat ve víře, anebo změnit naše životy. Jak bys představil poslední soud v pozitivním světle?

Shrnutí

Poslední soud zvěstuje dokončení díla Ježíše Krista pro nás. Začíná předadventním vyšetřováním těch, kteří tvrdili, že slouží Pánu, a končí vykonáním rozsudku nad bezbožnými po tisíciletí.

VELITEL NEBESKÉHO VOJSKA

Základní verš

„Přišel tedy tam, kde jsem stál; zatímco přicházel, byl jsem ohromen a padl jsem tváří k zemi. Řekl mi: „Pochop, lidský synu, že to vidění se týká doby konce.“ (Da 8,17)

Text na tento týden

Da 8

I když v Da 8 nacházíme podobné myšlenky jako v Da 7, jde tu o něco jiného – satan útočí na Krista ne jako na člověka žijícího na zemi, ale jako na velekněze nebeské svatyně.

V Da 8 jsou použité obrazy a jazyk svatyně. Například, zvířata použitá jako symboly v Da 7 jsou nečistá (lev, medvěd, leopard), avšak v Da 8 jsou symboly čistých zvířat (kozel a beran), která se používala při svatyněových obřadech (dokonce v Den smíření). Na základě těchto protikladů někteří předpokládají, že jimi chtěl Bůh upoutat pozornost čitatele na svatyni a naznačit tak, jak chápat a vykládat toto vidění.

Da 8 také zdůrazňuje prvek konfliktu, avšak ve dvou rovinách: historické (horizontální) a duchovní (vertikální). Kozel útočí na berana a vítězí; malý roh útočí jižním směrem (východ a Palestina) a také vítězí. Potom však malý roh vykoná něco, s čím se u žádného jiného království nesetkáváme: Postaví se proti Veliteli nebeského vojska v nebeské svatyni. To je vertikální dimenze jeho tažení. Útočí na samotné nebe!

PŘEHLED SVĚTOVÝCH DĚJIN

Danielovo vidění v 8,1-14 můžeme rozdělit na čtyři etapy, které za sebou následují v tomto pořadí: beran, kozel, malý roh a očistění svatyně. Přečti si tuto stať několikrát, abys měl o ději dobrý přehled.

Na rozdíl od kapitol v Da 2 a 7, které obě začínají Babylónskou říší, Da 8 začíná Médo-Persii. Nevíme proč, ale je více než pravděpodobné, že to souvisí s časem, kdy Daniel dostal toto vidění – roku 547 před n. l. Moc Babylónu byla tehdy již na úpátku, zatímco Médo-Persie zaznamenávala vzestup. Babylón se už ve vidění nepřipomíná, protože postupně zanikl. Pán chtěl dát důraz na události, které nastanou po pádu Babylónu, a ne na Babylón samotný.

- 1. Vidění v Da 8 začíná Médo-Persii. Proroctví o 70 týdnech v Da 9,24-27 také začíná Médo-Perskou říší (viz Da 9,1.2). Někteří se domnívají, že jeden z důvodů, proč Da 8 vynechává Babylón a začíná Médo-Persii, je pomoci najít souvislost mezi proroctvími v Da 8 a 9. Diskutujte o tomto předpokladu.**

Po Médo-Persii se na scéně světových dějin objevuje další mocnost – Řecko. V Da 8 je tato mocnost přímo připomínána (8,21). Symbolizuje ji kozel. Velký roh mezi jeho očima představuje Alexandra Velikého. Médo-Persie „se vzmohla“ (8,4), ale Řecko, které přišlo po ní, „se velice zmohlo“, dokonce rozšlapalo berana (8,7.8) Alexandr Veliký zemřel ve věku 32 let v roce 323 před n. l. (8,8). Svoji říši zanechal bez schopného nástupce. Po několika letech vnitřních nepokojů byla říše rozdělena mezi jeho generály: Kasander si vzal Macedonii, Lysimachos si přivlastnil Trácii a severozápadní malou Asii, Seleukos si ponechal Sýrii a Babylón a Ptolemaios ukořistil Egypt. Naplnilo se to, co je napsáno v Da 8,8, kde je předpověděna Alexandrova smrt a rozdělení říše mezi jeho generály: „Zlomil se ten velký roh a místo něho vyrostly čtyři nápadné rohy...“

- 2. Je to až překvapující, že Daniel, který žil v 6. stol. před n. l., nejen popisuje vzestup nového království ve 4. stol. před n. l., ale také ho přímo uvádí jménem. Může takové proroctví posilnit důvěryhodnost Bible? Může nám vědomí, že Bůh zná budoucnost a vše drží ve svých rukou, dát odvahu ve zkouškách?**

MALÝ ROH I.

Daniel 8 popisuje čtyři významné události: beran, kozel, malý roh a očistění svatyně. Beran symbolizoval Médo-Persii, kozel Řecko. Na řadu přichází malý roh. Kdo je to a co činí?

Je velmi důležité správně určit, koho malý roh představuje:

a) Je to říše, která „se velmi (mimořádně, extrémně) rozmáhala“ (8,9), na rozdíl od Řecka, které „se velice zmohlo“ (8,8) a Médo-Persie, která se jen „vzmohla“ (8,4).

b) Malý roh má svůj původ v jednom ze čtyř rohů obrácených na čtyři světové strany, a ne v jedné části rozdělené Řecké říše. To naznačuje, že jde o další, jiné impérium.

c) Paralelismus mezi kapitolami 2, 7 a 8 jasně ukazuje, že tento roh znázorňuje novou mocnost, čtvrtou mocnost předešlých vidění – Řím, který dobyl Egypt na jihu, Sýrii na východě a „nádhernou zemi“ – Judsko. Tento roh byl v podstatě vojenskou a politickou mocností dobývajícím jiné národy. V této fázi představuje pohanský nebo císařský Řím.

1. Pozorně si přečti Da 8,9-12. Ve kterém bodě se aktivity malého rohu přesouvají z horizontální roviny (vojenské a politické) do roviny vertikální (duchovní)? Co se zdá být předmětem těchto vertikálních útoků?

Malý roh se pokouší o něco, co nikdo jiný před ním nedělal – sáhl až na nebesa. Tento jeho čin znamená protest vůči Božské autoritě a odráží ducha vzpoury, s jakým se setkáváme u Lucifera na počátku velkého sporu. (Iz 14,13.14)

Útok malého rohu na svatyni je popsán vojenskými výrazy. Pozemskou svatyni chránil před znesvěcením zástup („stráž“) Levitů (Nu 18,1-10; 1 Pa 9,27-33). Když chtěl nepřítel zaútočit na samotnou svatyni a na kněze, který v ní vykonával službu, musel nejdříve bojovat s Levity, kteří svatyni strážili, a porazit je. Tento obraz je použit v Da 8. Malý roh útočí na nebeský zástup („stráž“) a srazí „na zem část toho zástupu“ (8,10), jde do svatyně, kde „se vypjal až k veliteli toho zástupu“ (8,11). Malý roh útočí na nebeský zástup a svatyníovou službu v nebi.

2. Jak mohla pozemská mocnost jakéhokoliv druhu zaútočit na nebeský zástup? Mluví tyto texty o nějakém duchovním útoku? Jestliže ano, o jakém?

MALÝ ROH II.

Zatím jsme se z Da 8 dozvěděli následující pořadí událostí: Médo-Persie, Řecko, Řím (pohanský a papežský). Malý roh skutečně představuje Řím v jeho pohanské a papežské fázi. Statě, které mluví o jeho horizontální, politické rozpínavosti, se vztahují na císařský Řím (8,9), zatímco náboženskou, vertikální expanzi, která označuje jeho druhou, papežskou fázi (8,10-12), Daniel popisuje mnohem detailněji.

1. Identifikuj velitele zástupu nebo Velitele velitelů (Knížete knížat), který je terčem útoků malého rohu. Da 8,11.25

S titulem „Velitel Hospodinova zástupu“ nebo „Kníže vojska Hospodinova“ se setkáváme ještě na jednom místě v Bibli (Joz 5,13-15). Označuje nebeskou bytost, kterou je sám Pán, vtělený Kristus. V knize proroka Daniele je to také Syn člověka, Mesiáš, Král a Kněz. V Da 7 je popsán zejména jako Král, v Da 8 slouží v nebeské svatyni. Da 8 nám chce říci, že malý roh útočí na samotného Krista, a to ne jako na člověka (jak to činil Řím ve své pohanské fázi), ale jako na Velekněze v nebeské svatyni.

2. Co odstranil malý roh? Da 8,11.12

Malý roh se pokoušel získat vládu nad „každodenní“ nebo „ustavičnou“ (hebrejsky tamid) službou Krista v nebeské svatyni. Většina překladatelů překládá slovo „tamid“ jako „ustavičnou oběť“, ale výraz oběť v originále není. Ve svatyňové službě se výraz „tamid“ spojoval s různými činnostmi, které vykonával kněz *pouze* během své *každodenní služby*. Tento výraz se používá ve spojení s každodenní – ustavičnou obětí (Ex 29,42), posvátnými chleby (Ex 25,30), kadidlovou obětí (Ex 30,8) a ohněm na oltáři (Ex 6,13 PBK). Každodenní kněžská služba v pozemské svatyni byla typem (předobrazem) každodenní prostřednické služby Ježíše Krista v nebeské svatyni. Právě na tento prvek Kristovy kněžské služby zaútočil malý roh.

3. Mnozí křesťané se zaměřují pouze na Kristovu pozemskou službu, a to na úkor nebeské. Co nám skutečnost, že malý roh zaměřil svoje útoky na Kristovu službu v nebeské svatyni, říká o důležitosti tohoto díla? Na co konkrétně zaměřil svoje útoky?

FALEŠNÁ KNĚŽSKÁ SLUŽBA

1. Co udělal malý roh s ustavičnou (službou?), svatyní a pravdou? Da 8,11.12

Pohanský Řím ukřižoval Ježíše (Da 11,22), ale papežský Řím začal na něho útočit v jiné rovině – chtěl zastínit jeho velekněžskou službu v nebeské svatyni. Jak mohl malý roh, v podstatě pozemská nábožensko-politická mocnost, útočit na Krista a na jeho dílo v nebi?

a) „Rozvrátil příbytek jeho svatyně.“ Doslovný překlad zní: „Svrhnut byl příbytek jeho svatyně“. Slovo „příbytek“ má na tomto místě metaforický (obrazný) smysl a znamená *základ, podstatu* nebo *účel*. Výraz „byl svrhnut“ vyjadřuje myšlenku *odhodit bokem, zamítnout, zrušit* (srovnej s 2 Kr 7, 15). Znevážením Kristovy kněžské služby dává malý roh najevo, že opovrhuje nebeskou svatyní jako místem prostřednické služby a odpuštění.

b) „Zástup byl sveden ke vzpouře proti každodenní. . .“ „Vojsko to vydáno v převrácenost proti ustavičné. . .“ (PBK) Výraz „sveden proti“ nebo „vydán proti“ může také znamenat „postavit na jeho místo“, „určit někoho na . . .“ (Da 11,21) Tento text chce tedy říci, že roh znevážil Kristovu ustavičnou službu a potom „určil“ anebo „postavil“ svůj vlastní zástup, své vlastní vojsko, aby vykonávalo toto dílo. Biblickou kněžskou službu nahradil falešným náboženským systémem, což je vyjádřením nesouhlasu a odboje vůči Bohu a pravdě.

c) „Pravdu srazil na zem. . .“ Pravda o Kristově službě v nebeské svatyni, která je součástí plánu spasení, byla touto nábožensko-politickou mocí zavržena. V Da 7,25 o této moci čteme, že bude chtít změnit Boží zákon.

2. Jakou otázku vyslovila jedna z nebeských bytostí? Da 8,13

Vyslovená otázka se týká události, která ukončí dění popsané v této kapitole. Doslovně bychom slova otázky přeložili asi takto: „Dokdy to vidění o ustavičné (službě?) a o vzpouře, která způsobí zpusťování. . .? Slovo „vidění“ se vztahuje k vidění, které je zaznamenáno v 8,1-14 o Médo-Persii a Řecku; „ustavičná“ – jde o službu knížete (velitele) nebeského vojska (v. 11); „vzpouře“ – jedná se o útok malého rohu (v. 12). Tato otázka se ptá na časové rozpětí celého vidění.

3. Je zřejmé, že v Da 8 se hovoří o rozhodujících otázkách. Zopakuj si, o čem jsme dosud hovořili, a snaž se pochopit obsah vidění tak, abys ho dokázal vysvětlit někomu jinému.

2300 VEČERŮ A JITER

1. Co znamená výraz „večer a jítro“? Gn 1,8.13; Ex 27,20.21 Proč v období 2300 večerů a jiter nemohlo jít o skutečné dny?

Výraz „dva tisíce tři sta večerů a jiter“ představuje časový úsek, který se týká naplnění vidění o beranovi, kozlovi, malém rohu, jakož i o Kristově službě a útoku malého rohu na ni. Na konci tohoto prorockého údobí se stane jedna velmi důležitá událost: Svatyně bude očištěna (ospravedlněna, obnovena). Událostmi ve svatyni tato prorocká perioda začíná a těmi také končí. V této kapitole však nenajdeme přesné datum, kdy tento prorocký časový úsek začíná. (Ten je uveden v Da 9.)

Vidění

Začátek

Konec

Začátek
během
Médo-Persie

Řecko

Řím

Útok na
ustavičnou
službu

Začátek
očišťování
svatyně

Da 8,11 mluví o Ježíšově ustavičné službě v nebeské svatyni. Da 8,14 ukazuje na výroční službu nazvanou Den smíření (Lv 16). V Da 8 jsou představeny obě služby – ustavičná i výroční Kristova velekněžská služba.

V čase pozemské svatyňové služby byla svatyně očištěna od hříchů Izraelců jen na jeden rok. Da 8,14, kde se mluví o pravém naplnění této pozemské služby, předpovídá, že po 2300 letech začne Kristus konat dílo, kterým ukončí problém hříchu, avšak ne na rok, ale navždy.

2. Jaký je konečný úděl malého rohu? Da 8,25 Co pro nás znamená, že žijeme v době, kdy probíhá očištění nebeské svatyně? Mělo by to ovlivnit či změnit náš život? Jestliže ano, jak?

V Den smíření se Bůh zjevil jako pravý a mocný Bůh, který vítězí nad zlem. V čase pozemské svatyně to byl den, kdy byl lid očištěn od hříchů za uplynulý rok. Umožnilo jim to zůstat v Boží přítomnosti. Byl to také den soudu. V Da 8 se prorok těší na dobu, kdy se tyto události, symbolizované pozemským předobrazem, naplní v kosmickém rozsahu a zlo bude s konečnou platností odstraněno z vesmíru.

DOPORUČENÉ STUDIUM

Křesťanský Řím zastínil Kristovu službu v nebeské svatyni různým způsobem. Například:

a) Eucharistie (večeře Páně). „V této božské oběti, která se koná ve mši svaté, je přítomen a nekrvavým způsobem obětován sám Kristus, který se obětoval jen jedenkrát krvavým způsobem na oltáři kříže.“ (Katechismus katolické církve, Zvon, Praha 1995, str. 350)

b) Odpuštění hříchů. „Protože Kristus svěřil svým apoštolům službu smíření, pokračují biskupové, jejich nástupci a kněží, spolupracovníci biskupů, ve výkonu této služby.“ (tamtéž 374) „Výkon moci rozhřešovat hříchy však svěřil apoštolské službě.“ (tamtéž 369) „Takovou ‚službu smíření‘ nevykonávají apoštolové a jejich nástupci pouze tím, že hlásají lidem Boží odpuštění, které nám zasloužil Kristus, a že je vyzývají k obrácení a víře, nýbrž i tím, že jim udělují odpuštění hříchů křtem a že je smiřují s Bohem a s církví díky moci klíčů, kterou dostali od Krista.“ (tamtéž 256)

c) Vyznání hříchů. „Podstatnou částí svátosti pokání je vyznání knězi.“ (tamtéž 372)

d) Maria, matka Ježíše. „... Proto je blahoslavená Panna vyzývána v církvi jako přímluvkyně, pomocnice, ochránkyně a prostřednice.“ (tamtéž 253)

e) Očistec. „Ti, kdo umírají v Boží milosti a přátelství, ale nejsou dokonale očistištěni, i když jsou si jisti svou věčnou spásou, jsou po smrti podrobeni očišťování, aby dosáhli svatosti nutné ke vstupu do nebeské radosti.“ (tamtéž 267)

„Do zoufalého boje se museli pustit ti, kdož chtěli zůstat pevní proti klamům a ohavnostem, maskovaným kněžským rouchy a zavlékaným do církve. Bible nebyla uznávána za měřítko víry.“ (VLB 34)

Diskusní otázky

1. Myslíš si, že uvedené citáty mluví o tom, jak si Řím snaží přisvojit Kristovo velekněžské dílo?
2. Britský satirista Jonathan Swift jednou napsal, že náboženství nás v dostatečné míře vede k nenávisti, ale málo ke vzájemné lásce. Jak hovořit o těchto důležitých pravdách bez nenávisti, ale s láskou?

Shrnutí

Bůh nám oznámil, jak budou po sobě následovat království, předpověděl pronásledování svého lidu, jakož i snahu malého rohu odvrátit pozornost světa od Kristovy služby v nebeské svatyni.

PŘÍCHOD MESIÁŠE

Základní verš

Jenže on byl proklán pro naši nevěrnost, zmučen pro naši nepravost. Trestání snášel pro náš pokoj, jeho jizvami jsme uzdraveni. (Iz 53,5)

Text na tento týden

Da 9; Ezd 7; Žd 10,8-10

Jeden z nejhezčích a nesilnějších příkladů přímluvné modlitby nacházíme v Da 9, kde Daniel ve stáří prosí Boha o obnovu Izraele po letech zajetí. Verš za veršem Daniel vyznává „hřích svůj i hřích Izraele, svého lidu“ (Da 9,20). Jeho modlitba ukazuje, jak velmi člověk potřebuje Boží odpuštění a milost. Odhaluje totiž propast mezi svatým Bohem a hříšným lidským pokolením, propast, kterou může překlenout jen Mesiáš – Bůh, který se stal člověkem.

Snad proto tato kapitola končí jedním z nejpůsobivějších a nejsilnějších mesiánských proroctví Starého zákona, které jasně předpovídá příchod Ježíše. I když se Daniel ve své modlitbě zaměřuje na politickou a fyzickou obnovu svého národa, proroctví ukazuje na toho, jehož příchod povede ke konečnému návratu hříšného lidstva ke svatému, bezhříšnému Bohu.

V této kapitole se setkáváme s Ježíšem, jehož vykupitelské dílo za nás bylo předpověděno více než pět set let před tím, než se narodil v těle.

DANIELOVA MODLITBA

1. Co motivovalo Daniele k tomu, aby se modlil? Jaký druh modlitby vyslovil a v jaké bezprostřední souvislosti? Da 9,1-3

Vzhledem ke svému prostřednickému poslání se proroci při společných modlitbách nejednou ztotožňují s lidem. Daniel to v tomto případě dělá podobně. Jeho modlitba obsahuje oslavu Boha a vyznání hříchů (9,4-11), přiznání, že trest je zasloužený (9,11-14), a prosbu o odpuštění pro svůj lid (9,15-19).

2. Které konkrétní hříchy svého lidu Daniel vyznává? Da 9,5.6.11

Prosbu o odpuštění je propletena oslavou Boží velikosti. Bůh je velký a hrozný, spravedlivý, milostivý, odpouštějící a věrný smlouvě, kterou uzavřel se svým lidem. Proto Daniel svobodně a bez obav přistupuje k trůnu milosti a prosí o odpuštění. Je to Boží добрota, naplno projevená v Kristu, která vede hříšníka k vyznání hříchů a pokání. Z této modlitby jasně vyplývá, že Daniel se nespolehá na sebe nebo na něco, co by on nebo jeho lid mohl vykonat, ale jedinečně na Boží lásku a milost k padlým lidským bytostem.

Na konci modlitby přichází k Danielovi anděl Gabriel. Je důležité uvědomit si, že v této modlitbě Daniel ani jediným slovem neprosí o žádné vysvětlení. I přes tento fakt přichází jako odpověď na tuto modlitbu Gabriel a podává Danielovi vysvětlení. Co mu vysvětluje? O tom budeme hovořit v dalších dnech.

3. Přečti si celou Danielovu modlitbu. Do jaké míry jsou principy vyjádřené v této modlitbě platné i dnes pro nás – nejen pro jednotlivce, ale také pro církve jako celek?

PROPOJENOST KAPITOL DA 8 A 9

Anděl Gabriel přichází k Danielovi a říká, že přišel, aby Daniel porozuměl. Čemu měl Daniel porozumět? V jeho modlitbě nečteme nic o tom, že potřeboval něco pochopit, alespoň nic, co souvisí se zjetím. Co měl tedy anděl Gabriel na mysli? Da 8,26.27

Co Daniele v poslední době trápilo, bylo vidění zaznamenané v 8,14. Ve verších Da 8,26.27 čteme, že Daniel nechápal vidění o 2300 večerech a jitrech. Nyní přichází anděl Gabriel právě proto, aby mu toto vidění pomohl pochopit (9,24-27).

Hebrejský jazyk činí zřejmou spojitost mezi těmito dvěma kapitolami. Pro výraz „vidění“ používá Daniel v osmé kapitole dvě různá hebrejská slova. První se nachází v Da 8,1: „...ukázalo se mně, Danielovi, vidění (cházón)“; druhé se vyskytuje v 8,26: „Vidění (maréh) o večerech a jitrech... je pravdivé.“

Cházón pojednává o celém vidění, zatímco maréh jen o části tohoto vidění – o 2300 dnech. V Da 8 Gabriel nevysvětlil Danielovi maréh o 2300 dnech, což poukazuje na to, proč mu Daniel nerozuměl (v. 27) Proto nyní – v Da 9,23 – se anděl Gabriel vrací, aby Danielovi vysvětlil právě toto „vidění“ (maréh), přičemž vše ostatní z tohoto vidění vysvětlil už předtím (8,15-26). Anděl Gabriel říká Danielovi ve verši 23: „...rozuměj vidění“ (maréh). Co je maréh? Nepochybně je to vidění o „večerech a jitrech“ z Da 8,14. Gabriel tak přivádí Danielovu pozornost k 2300 dnům.

- 1. Najdi si čas, abys mohl pochopit souvislost mezi Da 8 a 9. Vzhledem k tomu, čemu věříme, se v těchto kapitolách nacházejí velmi důležité texty. Proto je dobré, aby sis je dobře osvojil. Pokud je dokážeš vysvětlit jiným, je to důkaz toho, že jim rozumíš.**

SEDMDESÁT TÝDNŮ

„Sedmdesát týdnů let je stanoveno tvému lidu a tvému svatému městu, než bude skoncováno s nevěrností, než budou zapečetěny hříchy, než dojde k zproštění viny, k uvedení věčné spravedlnosti, k zapečetění vidění a proctví, k pomazání svatyně svatých.“ (Da 9,24)

Jako odpověď na Danielovu modlitbu za obnovu jeho lidu přichází anděl Gabriel. Poté, co se vrátil k vidění (maréh) o 2300 večerech a jitrech, předkládá Danielovi další prorocké období – 70 týdnů, které je „určeno“ nebo „stanoveno“ pro jeho lid.

Sloveso chatak, přeložené jako „určené“ nebo „stanovené“, nenacházíme v hebrejském originálu na žádném jiném místě. Bibličtí badatelé proto nemohou porovnat jeho použití s jinými texty, což se dělá, pokud chceme daný výraz lépe pochopit. Tento výraz však byl použit v jiné hebrejské literatuře a z těchto zdrojů je jasné, že i když ho můžeme překládat jako „určeno“ nebo „stanoveno“, původně vyjadřovalo konkrétnější představu oddělení řezáním nebo odříznutí. Ve většině případů, kde je toto sloveso použité, znamená chatak jednoznačně „odřezat“.

Jestliže toto sloveso může znamenat buď „určit“ anebo „odřezat“, pro správný překlad je rozhodující kontext. Dříve než Gabriel začne mluvit o sedmdesáti týdnech, upoutává Danielovu pozornost na 2300 večerů a jiter; a potom, v souvislosti s 2300 večery a jitry mluví o tom, že 70 týdnů je chatak. Původní význam „odřezáno“ je vhodnější než „určeno“ nebo „stanoveno“. 70 týdnů, kratší prorocké období, je tedy „odřezáno“ od delšího prorockého období – od 2300 dní z Da 8,14.

V tomto konkrétním případě tedy anděl nepoužil slovo chatak ve významu „určit“ nebo „stanovit“; toto slovo používá také o několik veršů dále (9,26).

Ať už proctví o 70 týdnech znamená cokoliv, je jasné, že toto prorocké období je „odřezáno“ od delšího prorockého období – od 2300 dní z předešlé kapitoly.

- 1. Velmi pečlivě prostuduj proctví o 70 týdnech a napiš, kde v něm nacházíš evangelium. Jestliže proctví o 70 týdnech – proctví o Kristově službě smíření - nejenom přímo souvisí s Da 8,14, ale ve skutečnosti je jeho základem, proč potom musíme i Da 8,14 chápat ve světle Kristovy služby smíření?**

PŘÍCHOD MESIÁŠE

Význam proroctví o 70 týdnech je mnohem náročnější na pochopení než jiné části Písma. Při studiu této části proto uvažujte o následujících bodech:

a) Nejdříve je oznámen příchod Mesiáše po 7 týdnech a 62 týdnech (dohromady 69 týdnů) – (Da 9,25). Jako pomazaný začne svoji službu na konci 69 týdnů (Mk 1,9-11).

b) I když není přímo jasně stanoveno, co se uskuteční v průběhu sedmi týdnů, kontext naznačuje, že město Jeruzalém bude opět vystavěno (Da 9,25).

c) Podle Da 9,26 „po šedesáti dvou týdnech“ (plus předešlých sedm týdnů) bude zabit (zahlazen) Pomazaný a nikdo mu nepomůže. To se stane během posledního ze 70ti týdnů, což je zřetelný poukaz na Kristovu smrt na kříži.

d) V průběhu posledního týdne Mesiáš „utvrdí však smlouvu s mnohými“ (9,27 PBK), tedy vytvoří pevnou, silnou smlouvu. Jde o novou smlouvu pevně uzavřenou prostřednictvím krve Kristovy (L 22,20), která zahrnuje Židy i pohany radující se z vykoupení.

e) Ve středu sedmdesátého týdne se ukončí starozákonní obětní systém (9,27 PBK). Hebrejské slovo přeložené jako „uprostřed“ (chaci) neznamena „půlka“, ale „střed“. Kristovou obětí na kříži se ukončil izraelský obětní systém (Mk 15,37.38).

f) V tomto proroctví nacházíme předpověď zničení Jeruzaléma římským vojskem, ačkoliv není jasně vyjádřeno, že se to stane v průběhu 70 týdnů. O zničení se mluví v budoucím čase, ale není řečeno, kdy se to stane (Da 9,26). O osudu tohoto města mluvil také Ježíš během své pozemské služby (Mt 24,1.2). Naplnění proroctví a Ježíšových slov se uskutečnilo o 40 let později.

g) Protože 70 týdnů představuje historické období od Perského království až po příchod Mesiáše, vyjadřuje prorocké období 490 skutečných let, ne dní (70 týdnů, každý týden má 7 dní, to znamená $70 \times 7 = 490$ prorockých dní anebo 490 skutečných let).

1. Je zvláštní, že tomuto proroctví předcházela Danielova modlitba za obnovu národa. Jak si představuješ obnovu a odpuštění, které ti osobně nabízí Mesiáš, Pomazaný? Uvažuj o Kristově oběti, jako kdyby zemřel pouze za tebe. Jaké požehnání z toho dostáváš v současnosti a jaké ti přinese v budoucnosti?

CHRONOLOGIE 70 TÝDNŮ

1. Které události znamenají začátek proctví o 70 týdnech? Da 9,25

Anděl Gabriel poskytuje informace, které nám umožňují přesně určit, o který dekret se jedná. Tento dekret povoluje obnovu a znovuvybudování Jeruzaléma. Výraz „obnova“ naznačuje, že Židům bylo vráceno právo spravovat město podle svých vlastních zákonů, zatímco přestavba města je naznačena výrazem „vybudovat, vystavět“.

Ezdráš se zmiňuje o dekretu, který vydal král Kýros v roce 537 před n. l. o vystavění chrámu (Ezd 1,1-4). Tento dekret byl potvrzen králem Dariem v roce 520 před n. l. (Ezd 6,1-12). Není to však ten dekret, o kterém se mluví v Da 9,25, protože podle slov anděla Gabriela se v dekretu nemluví pouze o vybudování chrámu, ale celého města. Až další dekret, který vydal král Artaxerxes v roce 457 před n. l., povoloval obnovu a výstavbu Jeruzaléma (Ezd 4,7-23; 7,12-26) Tento dekret umožňoval Židům spravovat Judsko podle svých vlastních zákonů (7,25.26) a jako jediný splňuje prorocké podmínky. Později, v roce 444 před n. l., byla na Nehemjášovu žádost platnost dekretu znovu potvrzena (Neh 2). Prostuduj si následující diagram tak, abys ho dokázal vysvětlit jiným. Použij přitom uvedené poznámky.

2300 prorockých dní = roků

70 týdnů = 490 roků			1810 roků
7	62	1	
r. 457	r. 408	r. 27. 31. 34.	r. 1844

a) V roce 457 před n. l. vydává Artaxerxes dekret; o 49 let později (7 prorockých týdnů) bylo město znovu vybudováno (408 před n. l.); v roce 27 n. l. (69. týden) byl Kristus pomazán a zemřel v roce 31 n. l. (uprostřed 70. týdne). Štěpán zemřel jako mučedník v roce 34 n. l. (toto datum používáme jako konec sedmdesátitýdenního proctví). Od této události bylo evangelium hlášáno i mezi pohany.

b) Jestliže 70 týdnů (490 let) je částí proctví o 2300 letech, od roku 457 před n. l. začínáme počítat také proctví o 2300 večerech a jitrech, které tak končí v roce 1844, kdy začalo očišřování nebeské svatyně (Da 8,14).

c) Podle Da 7,25.26 se předadventní fáze konečného soudu začala někdy po roce 1798. Na základě tohoto proctví však můžeme určit přesný rok – 1844.

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Proroci a králové si přečti kapitolu „Příchod Vykupitele“ (447-461).

Sedmý rok Artaxerxe. Pokud jde o určení data pro sedmý rok kralování krále Artaxerxe, existovaly určité nejasnosti. Babylónské astronomické texty a papyry, které byly nalezeny na ostrově Elefantin u Egypta, však dokazují, že prvním celým rokem panování Artaxerxe byl rok 464 před n. l. Sedmým rokem jeho vlády byl tedy rok 457 před n. l.

Mnozí historici, kteří používají perský kalendář (od jara do jara), určují sedmý rok jeho vlády na rok 458 před n. l. Biblické a historické důkazy však svědčí o tom, že Židé počítali za první rok panování vládců rok, kdy zasedl na trůn (i když nebyl úplný). Sedmým rokem panování Artaxerxe je tedy rok 457 před n. l. (Neh 1, 1; 2, 1). Tento rok se opírá o spolehlivé důkazy.

Diskusní otázky

- 1. Důkladně si přečti Da 9,24. Všimni si šesti událostí, které se udály během 70 týdnů. Co představují a jak je máme chápat v souvislosti se smrtí Ježíše Krista na kříži?**
- 2. Jestliže bylo Danielovo proroctví o příchodu Mesiáše tak jasné, proč ho židovský národ nečekal, když se naplnil čas? Jestliže Boží lid nebyl připraven na jeho první příchod, bude jeho lid připraven, až přijde podruhé?**
- 3. V Da 9,24 se mluví o tom, že v průběhu 70 týdnů bude svatyně svatých pomazána. Co to znamená?**
- 4. Proroctví o 70 týdnech ukazuje na Mesiáše, Ježíše. Výchozí rok proroctví nahradte roky vydání jiných dekretů (520 před n. l., 537 před n. l., 444 před n. l.). Jestliže věříme, že Ježíš je Mesiáš, proč ani jeden z těchto roků nemůže být začátkem prorockého období?**

Shrnutí

Proroctví o 70 týdnech doplňuje vidění o 2300 večerech a jitrech; ve skutečnosti určuje jeho začátek – rok 457 před n. l. Tato dvě proroctví mají mnohé společné. Obě dvě začínají v období Perského království. Proroctví o 2300 letech končí v roce 1844, kdy se začala závěrečná fáze Kristovy velekněžské služby - očištění nebeské svatyně.

ESCHATOLOGICKÝ DEN SMÍŘENÍ

Základní verš

*„To, co je jen náznakem nebeských věcí, bylo nutno očistovat takovým způsobem; nebeské věci samy však vyžadují vzácnějších obětí.“
(Žd 9,23)*

Text na tento týden

Ex 25,8; Lv 16; Da 7,9-11, 13-14; 8,14; 9,24; Ř 8,34; Žd 7,25

Všechna vidění v knize Daniel vrcholí vítězstvím Boha nad silami zla, a to prostřednictvím Ježíše Krista. Da 2 mluví o konečném vítězství, které nastává zřízením Božího království. Da 7 zjevuje, že toto království předchází soud, na kterém Syn člověka přichází k Otci (v. 13). Da 8 zdůrazňuje velekněžskou službu Syna člověka v nebeské svatyni a Da 9 jeho zástupnou smrt. Při každém z těchto posláních zůstává Ježíš, Syn člověka, centrem našeho spasení.

Bible zdůrazňuje dva hlavní aspekty Kristovy služby za nás: jeho zástupnou smrt za naše hříchy a jeho velekněžskou službu v nebeské svatyni po Boží pravici. Aby bibličtí pisatelé odhalili podstatu jeho velekněžské služby, používali v obou případech symboliku pozemské svatyně, protože v ní byl v symbolech a předobrazech vyjádřen celý plán spasení.

Toto téma – Kristova služba v nebesích – si zasluhuje pozornost každého křesťana. Znázorňuje totiž to, co pro nás Kristus svojí obětí vykonal a co pro nás činí jako náš Velekněz.

POZEMSKÁ A NEBESKÁ SVATYNĚ

„Ti však sloužili ve svatyni, která je jen náznakem a stínem svatyně nebeské. Vždyť Bůh uložil Mojžíšovi, když měl zřídit stánek: »Hleď, ať uděláš vše podle vzoru, který ti byl ukázán na hoře.«“ (Žd 8,5)

1. Podle jakého vzoru postavil Mojžíš pozemskou svatyni? Ex 25,8.9; Ž 11,4; Žd 8,2; Zj 15,5

Pozemská svatyně byla pro Izraelce tím, čím je nebeská svatyně pro ostatní vesmír.

a) Obě svatyně jsou místem, kde Bůh přebývá uprostřed svého lidu. Bůh řekl Mojžíši: „Ať mi udělají svatyni a já budu bydlet uprostřed nich.“ (Ex 25,8) Nebeskou svatyni Bůh určil za místo své přítomnosti ve vesmíru, kde má svůj trůn. (Ž 11,4; Da 7,9.10; Zj 4,2-7)

b) Obě svatyně jsou místem, kde se Bůh setkává se svými služebníky. V pozemské svatyni se setkával s Izraelci, kteří se mu klaněli a oslavovali ho. (Ex 29,42-46; Ž 43,3.4) Nebeská svatyně je místem, kde se Bůh setkává s nebeskými bytostmi, které tam přicházejí, aby mu sloužily a chválily ho. (Jb 1,6; Ž 103,19-22) Odtud proniká jeho přítomnost do celého vesmíru.

c) Z obou svatyní vládne Bůh jako král: „Hospodin kraluje!... Trůnů na cherubech!“ (Ž 99,1) „Hospodin si postavil trůn na nebesích, všemu vládne svou královskou mocí.“ (Ž 103,19)

2. Kdy začal Ježíš svoji službu v nebeské svatyni? Da 9,24; Žd 10,19.20; 9,11.12

List Židům říká, že po svém nanebevstoupení nám Ježíš „otevřel“ anebo „vysvětlil“ cestu k Bohu. (Žd 10,20) Tato pasáž učí, že po svém nanebevstoupení byl Kristus slavnostně uveden v úřad kněžské služby v nebeské svatyni. Da 9,24 umířuje tento začátek či pomazání (Ex 40,9-11) do časového rámce 70 týdnů.

3. Proč bychom se měli radovat z toho, že Kristus za nás slouží v nebeské svatyni? Jak si tuto službu představuješ a co znamená pro tebe osobně?

USTAVIČNÁ SLUŽBA

1. Co bylo nejdůležitější úlohou kněze v pozemské svatyni? Žd 5,1

Kněží zastupovali lid před Bohem a Boha před lidem. Každý den vykonávali ustavičné (stálé) služby, které spočívaly hlavně v přinášení obětí za Izraelce. „Kající hříšník přivedl svou oběť ke dveřím stánku, položil ruku na hlavu obětovaného zvířete, vyznal se ze svých hříchů, čímž obrazně přenesl své hříchy na nevinnou oběť. Pak vlastní rukou zvíře zabil, krev přenesl kněz do svatyně a kropil jí před oponu, za níž byla truhla smlouvy obsahující zákon, který hříšník přestoupil. Tímto obřadem byl hřích prostřednictvím krve obrazně přenesen do svatyně. (PP 258). Takovýmto aktem smíření Bůh odpustil kajícím hříšníkům a břemeno zodpovědnosti za jejich hříchy vzal na sebe.

2. Kdo je naším Veleknězem a co obětoval? Žd 7,27

Kristus je Beránek Boží, který vzal na sebe hřích celého světa. (J 1,29) Přišel, aby dal svůj život a svoji krev jako výkupné za mnohé. (Mk 10,45) „Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti.“ (2 K 5,21) „Ale Kristus nás vykoupil z kletby zákona tím, že za nás vzal prokletí na sebe...“ (Ga 3,13)

3. Co koná Kristus ve svatyni od svého nanebevstoupení? Žd 7,25; Ř 8,34

Prostřednictvím Kristovy smířující oběti vzal Bůh břemeno odpovědnosti za naše hříchy na sebe. V nebeské svatyni Kristus uděluje požehnaní své oběti těm, kteří vírou přicházejí k němu a hledají odpuštění. V nebeském stánku Kristus *reálně* vykonává to, co ustavičná služba učila *v symbolech* – Ježíš, náš Velekněz, nám neustále zprostředkovává odpuštění (Ef 4,32), očišťuje nás od hříchů (1 J 1,9) a umožňuje nám přístup k Bohu (Ef 2,18).

4. Benjamín miluje Pána a chce činit to, co je správné. Stále znovu však upadá do hříchu, který z celého srdce nenávidí. Na základě toho, co Kristus pro nás koná v nebi, jakou má naději, že když padne, tak nebude Bohem zavržen?

DEN SMÍŘENÍ

„V tento den za vás vykoná smířící obřady a očistí vás ode všech vašich hříchů. Budete před Hospodinem čisti.“ (Lv 16, 30; viz také Žd 9, 23)

Během ustavičných služeb byl prostřednictvím obětního systému hřích symbolicky přenesen do svatyně. Jednou v roce byla samotná svatyně očištěna od hříchu a nečistoty, které se tam za rok nahromadily. Podle Lv 16. kap. byla však očištěna nejen svatyně, ale také lid. Po dokončení předepsaných obřadů byli lidé i svatyně čisti.

Čistý lid, čistá svatyně. Není divu, že na konci tohoto dne byl celý izraelský národ smířen s nebesy. (viz TV 285, 286)

1. Podle Písma bylo očištění pozemské svatyně pouze symbolem vyšší skutečnosti, významnějšího očištění. Jakého? Žd 9,23

Badatelé Bible byli překvapeni výrokem, že nebeské věci potřebují očištění. (Žd 9,23) Jak je možné, že něco v nebi potřebuje být očištěno? Čím byly poskvrněny?

Tento problém nejlépe pochopíme, když si uvědomíme, že celý svatyněový systém byl jen stínem, obrazem toho, co se odehrává v nebi. (Žd 8,1-5) Tak jako byl pozemský svatostánek poskvrněn hříchem, tak je i nebeský. Proto Bible v Žd 9,23 mluví o potřebě očištění nebeské svatyně. I když hříšníci do ní přímo nevstupují, tak jako nevstupovali ani do pozemské svatyně (s výjimkou kněze), od čeho jiného by měla být očištěna než od hříchu?

Žd 9,23 se ve skutečnosti odvolává na Den smíření. Tyto verše však netvrdí, že se toto očištění odehrálo bezprostředně po Kristově nanebevstoupení. Chtějí nám ale říci, že *v určitém bodě dějin spasení* samotné nebeské věci potřebují být očištěny.

Podle knihy Zjevení konal Kristus prostřednickou službu na svatém místě v nebeském svatostánku. (Zj 8,3.4) Zjevení však také učí, že vykonává zvláštní dílo na nejsvětějším místě. Začátek této služby je popsán ve Zj 11,19, kde se před námi otevírá nebeská svatyně svatých; o jejím ukončení se mluví ve Zj 15,8, kdy už nikdo nemohl vejít dovnitř.

2. Co to znamená, když řekneme, že žijeme ve velkém Dni smíření? Máme z toho mít strach, nebo radost? Co je smíření? Jak ho získat?

DEN SMÍŘENÍ II.

Řekl mi: „Až po dvou tisících a třech stech večerech a jitrech dojde svatyně spravedlnosti.“ (Da 8,14)

„To, co je jen náznakem nebeských věcí, bylo nutno očišťovat takovým způsobem; nebeské věci samy však vyžadují vzácnějších obětí.“ (Žd 9,23)

1. Co mají tyto dva verše společného?

Očištění nebeské svatyně se podle Daniele začne na konci prorockého období 2300 let (rok 1844). Výraz, který se používá pro očištění „nicdak“, obvykle znamená „být obnovený, očištěný, ospravedlněný, obhájený“ a pochází ze slovního kořene, který se používá v souvislosti s obnovou práv člověka, který byl falešně obviněn. V tomto významu je to samé slovo použito i v Ž 7,9 a 9,5, kde je přeloženo jako „spravedlnost“ nebo „právo“.

Tento výraz je také synonymem pro spasení. (Iz 1,27) V souvislosti se svatyní vyjadřuje myšlenku očištění a je synonymem pro „čistotu“. (např. Jb 4,17) Obnova nebo ospravedlnění hříšníka se děje prostřednictvím očištění. (Iz 53,11) Tento výraz tedy v sobě spojuje zákon, spasení a očištění, což je nepochybně důvodem, proč byl použit i v Da 8,14. Pán tím chtěl vyjádřit šířku a obrovský dosah toho, o čem se v této kapitole mluví.

Da 7	Da 8
Babylón	
Médo-Persie	Médo-Persie
Řecko	Řecko
Řím (pohanský / papežský)	Řím (pohanský / papežský)
Soud na nebi	Očištění nebeské svatyně
Boží království	Boží království

2. Podle tabulky si prostuduj paralely mezi Da 7 a Da 8, obzvláště scénu nebeského soudu v Da 7 a očištění svatyně v Da 8. Jde o tu samou událost. Pozorně si přečti, co se děje na soudu, hlavně verš 7,22. Proč je na základě těchto textů soud – očištění svatyně – dobrou zprávou pro Boží lid?

VÝZNAM ESCHATOLOGICKÉHO DNE SMÍŘENÍ

1. Jaký význam měl v obřadech Dne smíření kozel pro Hospodina a kozel pro Azázela? Lv 16,7-10; 15-22

Paralelismus mezi „pro Hospodina“ a „pro Azázela“ naznačuje, že Azazel byla určitá osobní bytost (Lv 16,8). Toto jméno znamená nepravděpodobněji „silný bůh“ a vztahuje se na nějakou démonickou bytost. Hřích byl odstraněn ze svatyně prostřednictvím krve kozla, určeného pro Hospodina. Jen co se obřad smíření skončil, živý kozel přenesl hřích na Azázela na poušti, kde měl symbolické sídlo. Tímto rituálem byly hřích a nečistota vráceny svému prvotnímu původci a podněcovateli – Azázelovi, čímž na něj přešla zodpovědnost za všechny hříchy. I když Hospodin převzal prostřednictvím obětního systému zodpovědnost za hříchy svého lidu, nebyl původcem hříchu, který musel být posléze z jeho přítomnosti odstraněn.

2. Jaká je podobnost mezi vyhnáním kozla pro Azázela na poušť a tím, kde bude satan během tisíciletí? Co bude satan během tisíciletí prožívat? Zj 20,1-3.9.10.12-15

Den smíření zdůrazňuje několik hledisek Božího spasitelného díla prostřednictvím Ježíše Krista:

a) Ukazuje na poslední aspekt Kristovy služby v nebeské svatyni. Aby nás apokalyptická prorocství povzbudila a připravila na závěrečný konflikt, seznamují nás s tím, kdy přesně začal soud a očišťování.

- b) Odhaluje nám odstranění hříchu. Kristova služba v nebeské svatyni zvěstuje, že
- se Kristus brzy vrátí (Žd 9,28),
  - pravý (skutečný) Azazel bude odhalen a ponechán tisíc let na poušti – na zničené planetě (Zj 20,1-3),
  - hřích bude s konečnou platností odstraněn,
  - náš svět bude znovu stvořen (Zj 21,1-5).

c) Spojitost mezi soudem a očišťováním v průběhu Dne smíření svědčí o tom, že Bůh je morálním soudcem celého vesmíru. Každý se bude před ním zodpovídat. Ti, kdo zůstali ve své víře věrni Kristu, budou na soudu obhájeni a záznam jejich hříchů bude navždy vymazán. Protože je soud veřejnou událostí, Bůh zjeví jeho prostřednictvím svoji spravedlnost tím, že očistí vesmír od hříchu a nekajících hříšníků.

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Velké drama věků si přečti kapitolu „Tajemství chrámu Božího“ (294-302) a v knize Adventisté sedmého dne věří kapitolu „Kristova služba v nebeské svatyni“ (371-391).

a) Nebeská svatyně. Žádná pozemská stavba nemohla odrážet slávu a vznešenost Božího nebeského svatostánku. (viz VLB 297) Jestliže pozemská svatyně byla postavena podle vzoru nebeské, potom musí existovat souvislost přinejmenším v základním zaměření svatyněové služby. To, že svatyně měla dvě oddělení naznačuje, že i nebeský svatostánek má dvě části. Říci něco méně či více jsou jen naše dohady. Zdá se, že nebeská svatyně je místem, kde se nekonečný Bůh dotýká časnosti a kde je přístupný svému stvoření.

b) Očištění svatyně a malý roh. Útok malého rohu na svatyni zapříčinil její znesvěcení (poskvrnění) (Da 11,31). Když došlo ve starosmluvní době k znesvěcení svatyně, hřích byl odčiněn zahladěním hříšníka, ne prostřednictvím smiřující krve. Například Babylóňané zničili a znesvětili chrám (Ez 7,22; 25,3). Jakým způsobem se toto zlo odčinilo? Hospodin je zničil (Jer 51,11) a chrám byl později znovu vybudován. Izraelci, kteří poskvrnili chrám, zemřeli (Ez 23,39.46-49). K smiření došlo takřikajíc smrtí viníka (Nu 35,33). Malý roh si počíná jako znesvěcující mocnost; na konci však bude zničen (Da 8,25).

Přečtěte si následující citát a na základě uvedených otázek o něm diskutujte. „Otázka svatyně byla klíčem k objasnění záhady zklamání z roku 1844. Vyšla najevo celá soustava pravd, harmonicky navzájem spolu spjatých, ukazujících, že velké adventní hnutí řídila ruka Boží...“ (VLB 303)

Diskusní otázky

1. Jak objasnil poselství svatyně text Da 8,14?
2. Jak vedla pravda o svatyni k dalším pravdám – o sobotě, o zákonu a o ospravedlnění?
3. Svatyněová služba je v podstatě obrazným znázorněním plánu spasení. Vysvětlí, jakým způsobem nám přináší evangelium.
4. V pozemském předobrazném dni smiření byli Izraelci před Bohem očištěni ode všech svých hříchů (Lv 16,30). Co to znamená a jak tuto myšlenku aplikovat na ty, kteří žijí v eschatologickém Dni smiření?

Shrnutí

Výjimečnost tohoto biblického tématu je v pochopení propojení starozákonních textů o svatyni a novozákonní zvěsti o Ježíši Kristu. Ježíš Kristus očišťuje svůj lid.

JEŽÍŠ A POSLEDNÍ UDÁLOSTI

Základní verš

„Tehdy se ukáže znamení Syna člověka na nebi; a tu budou lomit rukama všechny čeledi země a uží Syna člověka přicházet na oblacích nebeských s velkou mocí a slávou.“ (Mt 24,30)

Text na tento týden

Mt 24

Mezi Kristovými výroky, o kterých se nejvíce diskutuje, patří Mt 24. Ježíš tu mluví o událostech, které budou předcházet jeho druhému příchodu. Jeho následovníci se během staletí zajímali o toto téma. Učedníci jsou první, kdo se na jeho příchod ptají, a tím vlastně dávají podnět pro toto kázání.

Apokalyptický popis budoucnosti Ježíš začíná událostmi, které se stanou ještě za života učedníků. Potom poukazuje na budoucí události a mluví o období, které často nazýváme „dobou temna“. Svoji rozpravu končí oznámením svého druhého příchodu v slávě.

Je zajímavé, že začíná pohanským Římem, čtvrtým královstvím z Da 7. Možná proto, že byl v té době pohanský Řím vládnoucí mocností. Po Římu přichází středověk (prorocké období 1260 let z Da 7) – čas násilí a pronásledování (24,21), po kterém následují znamení svědčící o ukončení tohoto soužení (v. 29). Nakonec mluví o svodech posledních dní (v. 24-27) a o svém slavném návratu (v. 30.31).

Ježíš začíná svoji řeč politickou situací tehdejší doby, potom prochází celými křesťanskými dějinami až k jejich vyvrcholení – svému druhému příchodu.

Ježíšův výklad velice připomíná historický princip výkladu proroctví (viz 1. úkol).

JEŽÍŠ A BUDOUCNOST JEHO LIDU

1. Na základě Mt 24,1-3 popiš pořadí Ježíšovy řeči o konci. Všimni si, co mluví o chrámu, o tehdejší době, komu tato slova řekl a kdy. Jak to souvisí s tím, co mluví o znameních, která budou předcházet jeho příchod?
-
-

I když Ježíš mluví hlavně o pádu Jeruzaléma, rozsah této řeči je mnohem širší – znamená Kristova příchodu a konce věků. Zničení Jeruzaléma je v tomto případě jakýmsi symbolem světa před jeho druhým příchodem. Všimni si také, na co se učedníci ptali. Svědčí to o tom, že dříve, než je Ježíš opustil, měli určité poznatky o tom, že přijde opět.

2. O co se učedníci hlavně zajímali? Mt 24,3

Učedníci položili Ježíši tři otázky, které použil jako základ pro své apokalyptické poselství.

Na první otázku – „Kdy to (zničení chrámu) nastane?“ – Ježíš odpovídá ve verších 15-20. O druhé otázce – „Jaké bude znamení tvého příchodu a skonání věku!“ – mluví ve verších 21-31. Třetí otázku – „Jaké bude znamení skonání věku?“ – rozebírá ve verších 4-14. Jinými slovy, Ježíš začíná svoji řeč odpovědí na poslední otázku – o konci světa; potom přechází k první – o zničení Jeruzaléma; a nakonec se zabývá hlavní a nejdůležitější otázkou – svým návratem v slávě. Zřetelně vidíme, že pozornost upoutává zejména na téma konce světa a svého druhého příchodu a méně na zničení města. Zbytek kázání věnuje vhodné přípravě na tyto události.

3. E. Whiteová napsala: „Kdyby byl odhalil učedníkům budoucnost tak, jak ji sám viděl, nebyli by to unesli. Ve své milosti jim popsal dvě závažné události najednou a nechal je, aby sami dospěli k pochopení jeho slov.“ (TV 401) Co se z toho můžeme naučit o tom, jak se máme chovat k druhým?

ZNAMENÍ KONCE SVĚTA

V Mt 24,5 Ježíš říká: „Neboť mnozí přijdou v mém jménu a budou říkat »já jsem Mesiáš« a svedou mnohé.“

Je to až neuvěřitelné, jak se naplnila tato slova! V celých dějinách až po současnost se setkáváme s lidmi, kteří o sobě tvrdili, že jsou Kristus – přesně tak, jak nás na to upozornil Ježíš na Olivové hoře takřka před dvěma tisíci lety!

1. Jak bys použil Kristovu předpověď o falešných krstech k tomu, abys někoho přesvědčil o tom, že Mesiášem je Kristus, jakož i o platnosti Bible jako celku? Čím je toto jeho specifické proroctví odlišné od ostatních předpovědí o hladu, válkách a zemětřeseních?

Která další znamení v oblasti náboženské, společenské a v přírodě budou předcházet jeho příchod? Mt 24,4-8

Vzhledem k předpověděným událostem si musíme povšimnout dvou věcí. Zprvé, nejsou to znamení konce. Jsou to události, které se stanou během doby, po kterou bude Boží lid čekat na konec (Mt 24,6.8). Zadruhé, tyto události představují případnou duchovní a psychologickou hrozbu pro Boží služebníky. Ježíš se například zmiňuje o falešných mesiáších, aby své následovníky varoval před tímto konkrétním a nebezpečným podvodem. Přírodní neštěstí mohou vzbudit pochybnosti o Bohu a o jeho lásce v myslích mnohých věřících. Kristus na ně však upozorňuje dopředu, aby naše pochybnosti zmírnil.

3. Co bude zvláštním znamením, po kterém přijde konec? Mt 24,14

I když Ježíš mluví o různých zkouškách a utrpeních, kterými budou muset jeho následovníci projít (pronásledování, předsudky, odpadnutí, zrada, nedostatek lásky) nic z toho není „znamením“ konce (ve 3. verši se učedníci ptají na jedno jediné znamení konce). Jediným jistým znamením konce je hlásání evangelia po celém světě. „A teprve potom přijde konec.“

4. Mnozí zdůvodňují svoji nevěru v Boha tím, co Ježíš předpověděl, že se stane – válkami, hladem, přírodními pohromami, nemocemi. Potvrzují, anebo vyvracejí Ježíšova varování tento jejich argument?

ZNIČENÍ JERUZALÉMA

1. Jak odpověděl Ježíš na otázku: „Kdy to (zničení chrámu) nastane?“ Mt 24,3.15.16

Ježíš se odvolává na Da 9,27, kde je předpověděno zničení Jeruzaléma. Mluví s prorockou autoritou o naplnění této předpovědi prostřednictvím římského vojska, které chrám zničí a nechá ho zpustošený. Výraz „ohavnost“ se v biblické terminologii vztahuje na modlářské praktiky, jakož i na ty, kteří se jich zúčastňují. Modlářská římská armáda je ohavností, která zapříčinila zpustošení chrámu i města. (L 21,20)

2. Jaké konkrétní rady dal Ježíš svým následovníkům žijícím v Judsku, pokud jde o zničení Jeruzaléma? Mt 24,16-18

Tyto Ježíšovy rady zdůrazňují dva aspekty:

- a) aby se při útoku vojsk na Jeruzalém vyhnuli smrti a zbytečnému utrpení, je nutné najít si bezpečné útočiště,
- b) nutnost konat bez váhání. Nebude čas na balení osobních věcí; zdržování může být osudné.

Ježíšovi následovníci dbali na jeho slova, a proto během ničení města žádný z nich nezahynul. (viz TV 403) Je to krásný příklad víry, která se projevila skutky – poslušností. I když tito Kristovi následovníci byli zachráněni jen vírou v něho, ne skutky, svoji víru dokázali poslušností Kristových rad – když se armáda blížila, opustili město. Jednoduše poslechli a díky této poslušnosti byli ušetřeni mnohého utrpení. Abychom dokázali ocenit hodnotu této upřímné poslušnosti, stačí si přečíst o obléhání Jeruzaléma a barbarství, které potom následovalo.

3. Můžeš uvést nějaké případy ze svého vlastního života anebo ze života druhých, kdy poslušnost Bohu ušetřila člověka mnohých bolestí? Můžeš uvést i takové případy, kdy se pro poslušnost Bohu můžeme dostat do problémů?

ZNAMENÍ JEŽÍŠOVA PŘÍCHODU

1. Vlastními slovy popiš velké soužení, které Ježíš předpověděl. Mt 24,21.22

Od zničení Jeruzaléma přešel Ježíš k velkému soužení popsanému v Da 7,25. Ježíš viděl „...“, že mezi těmito dvěma událostmi přejdou dlouhá staletí temna, pro jeho církev nastane období poznamenané krví, slzami a utrpením. Líčení událostí z této doby by učedníci neunesli, a proto se o nich Ježíš zmínil jen stručně.“ (TV 403).

V souvislosti s tímto strašným obdobím dějin bychom si měli všimnout dvou skutečností:

a) Bůh určil trvání tohoto období (podle Da 7,25 má trvat 1260 let),

b) toto soužení nemá období ve světových dějinách. „Soužení 1260 dní – let bylo největší v dějinách, a to tím, že trvalo celá staletí a že v některých obdobích si vyžádalo zvlášť velké množství obětí.“ (C. Mervin Maxwell)

Soužení, o kterém se mluví v Da 7,25, není totožné se soužením z Da 12,1.2. To druhé je stejně neobvyklé. „Nastane ve spojení se vzkříšením při druhém příchodu, a to po ukončení soudu popsaného v Da 7,9-14, když byly všechny záznamy v knihách přezkoumány. Vyvolá vlnu násilí vůči bezbožným. Boží lid, každý jednotlivec, bude z tohoto soužení vytržen.“ (C. Mervin Maxwell)

2. Když byl satan poražen na kříži, proč se ještě stále setkáváme s tak četným soužením a násilím? Uvedené verše nám alespoň zčásti pomohou odpovědět na tuto těžkou otázku.

Jb 1,8-12 _____

Ř 16,20 _____

Zj 12,12 _____

Zj 14,17-19 _____

3. Pokus se co nejlépe vysvětlit války, hlad a tragédie v kontextu velkého sporu mezi Kristem a satanem. Jak nám pochopení velkého sporu pomáhá zaujmout správný postoj k těmto událostem?

DALŠÍ ZNAMENÍ PŘÍCHODU

1. Jaké úkazy se objeví dříve, než uvidíme znamení druhého příchodu? Mt 24,29

Ježíš popisuje sled znamení na nebi, která se objeví na konci velkého soužení. Adventisté je ztotožnili s lisabonským zemětřesením v roce 1755, zatměním slunce 19. května 1780 a padáním meteoritů 13. listopadu 1833. Časový sled i pořadí těchto událostí odpovídají naplnění proroctví.

Je důležité si všimnout, že v období mezi lety 1700 až 1844 se stala celá řada prorockých událostí, které „se odehrály v tomto pořadí: (1) velké zemětřesení – 1755; (2) temný den – 1780; (3) soud nad šelmou – 1798; (4) padání hvězd – 1833; (5) začátek soudu v nebi – 1844.“ (William Shea, *Cosmic Signs Through History*, Ministry, únor 1999) Tímto je naše pozornost nasměrována na naplnění apokalyptických proroctví.

2. Jak Ježíš odpověděl na otázku: „Co bude znamením druhého příchodu?“ Mt 24,30

Není lehké usoudit, co měl Ježíš na mysli, když řekl: „Tehdy se ukáže znamení Syna člověka na nebi.“ Po této události budou národy země naříkat a uvidí jeho slavné zjevení. Bibličtí badatelé spekulovali o tom, o jaké znamení tu jde. Nedošli však k žádnému přijatelnému vysvětlení. E. Whiteová poznamenává: „Zkrátka se na východě objeví malý černý oblak, velikosti asi poloviny mužské dlaně. Je to oblak, který obklopuje Spasitele a který se v dále jeví jako zahalený ve tmě. Lid Boží ví, že je to znamení Syna člověka.“ (VLB 455)

3. Přečti si Mt 24,31. O čem tu Ježíš mluví? Které další biblické verše popisují tuto událost? Pokus se jich najít co nejvíce a představit si obraz, který nám Pán těmito zaslíbeními vykreslil.

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitolu „Prorocství o budoucnosti“ (401-407); v knize Velký spor věků „Láska a showivavost Kristova“ (15-29).

a) **Účel znamení konce.** Nebylo Ježíšovým záměrem, abychom sled těchto událostí použili na určování jeho příchodu. Naopak, o znameních mluví proto, aby v našich myslích oživovala zaslíbení jeho návratu. Ježíš mluví o událostech, které – když se stanou – si jeho lid dá do souvislosti s druhým příchodem. Každá událost, označená jako znamení, ožíví u věřících prvek očekávání a naděje. Uvedomí si přitom, že Pán na ně nezapomněl a že dějiny spějí k určenému cíli. Účelem znamení je ochrana před svody. Satan se věřící pokouší svést a oklamat je, avšak Ježíš jim řekl, jak rozeznat pravdu od bludu. Při čekání na pravé zjevení Krista na nebeských oblacích musí být proto velmi ostražití.

b) **Toto pokolení.** U Mt 24,34 by výraz „toto pokolení“ mohl označovat ty, kteří ho poslouchali nebo jistý druh lidí („zlé pokolení“), či dokonce jistou konkrétní etnickou skupinu. Druhá i třetí možnost dává v tomto kontextu smysl.

c) **Velké soužení.** Mt 24,21 vyvolává dojem, že toto soužení nastane při zničení Jeruzaléma, o kterém se mluví v předešlých verších. Řecký text nám však chce říci něco jiného. Výraz „neboť tehdy“ na začátku 21. verše se někdy používá ve smyslu uvést něco nového, co se odehraje v daleké budoucnosti. V tomto případě jde o něco, co se stane dlouhou dobu po zničení Jeruzaléma.

Diskusní otázky

1. Přečti si Mt 24,35. Čtením tohoto nebo kteréhokoliv jiného verše z kázání staletí po tom, co je Ježíš vyslovil, se podílíš na naplnění této předpovědi. Jak bys použil tento nebo podobný verš ve svědecké službě?
2. Proč jsme byli pověřeni hlásáním evangelia světu? Jestliže je to znamení konce, nemělo by to být výlučně Boží zodpovědností?
3. Přečti si Mt 24,24. Proč jsou v každé době mnozí oklamáni falešnými křisty, přestože Kristus mluví tak jasně o svém příchodu? Jaké je v tom varování pro nás?

Shrnutí

Ježíšovo apokalyptické kázání navazuje na vidění proroka Daniele, avšak dává větší důraz na ostražitost před podvodů a na vytrvalost ve víře. Ježíš převedl učedníky od zničení Jeruzaléma přes dějiny církve až ke svodům posledních dní a k znamením konce svého příchodu v slávě.

DÍTĚ, CÍRKEV A DRAK

Základní verš

„Oni nad ním zvítězili pro krev Beránkovu a pro slovo svého svědectví. Nemilovali svůj život tak, aby se zalekli smrti. Proto jásejte, nebesa a všichni, kdo v nich přebýváte!“ (Zj 12,11.12)

Text na tento týden

Zj 12

Zj 12 je kapitolou o Kristově vítězství nad největším nepřítelem – satanem, který je v této kapitole představen jako zuřivý drak. Boj začal na nebi a pokračoval na zemi.

Kromě toho, že popisuje útoky nepřítele na Krista a jeho církvev v křesťanských dějinách, záměrem této kapitoly je:

- a) představit hlavní postavy v tomto sporu – ženu, dítě, draka a ostatek,
- b) ujistit Boží lid o vítězství; kapitola zdůrazňuje, že Kristus už draka porazil a toto vítězství s ním budou sdílet všichni jeho následovníci,
- c) přiblížit nám závěrečný konflikt zaměřený proti Božímu ostatku, který je podrobněji popsán na dalších stránkách knihy Zjevení.

Zj 12 začíná popisem ženy, která porodila dítě. Je pronásledována drakem, který je připraven zaútočit na ni i na její dítě. Kapitola končí tím, že drak začal bojovat s potomstvem této ženy. Boj proti chlapci, popsáný ve verších 2-4, je více objasněn ve verších 7-12; útok na ženu, o kterém je zmínka ve 6. verši, je podrobněji popsán ve verších 13-16.

I přes všechny útoky, zápasy a boje vystupují v této kapitole do popředí slova o vítězství, Kristově vítězství, které je zároveň vítězstvím těch, kdo ho vírou následují, těch, kteří „nad ním (drakem) zvítězili pro krev Beránkovu“ (v. 11).

ŽENA A DÍTĚ

1. Koho znázorňuje symbol ženy ve Zj 12,17?

Tato žena je oděna nádherou nebe; její roucho odráží jas „Slunce spravedlnosti“ (Mal 4,2; Mt 13,43; 17,2). Dvanáct hvězd je symbolem Božího lidu (viz Da 12,3). I když nebeská tělesa, zejména slunce a měsíc, měla sloužit k určování jednotlivých období (Gn 1,14.15), v tomto případě měla oznamovat, že narozením chlapce začíná nová éra.

Symbolika, která je použita v těchto verších, má pravděpodobně mesiánský význam. Ranní „hvězdou“ je Kristus (Nu 24,17). Stálost slunce a měsíce by mohla znázorňovat stálost trůnu Davidova (Ž 72,5; 89,35-37).

2. Koho představovalo dítě, které se ženě narodilo? Iz 7,14; 9,6.7; Ga 4,4

První dobrou zprávou v Bibli je Boží zaslíbení o Vykupiteli, který se narodí „z ženy“ (Gn 3,15). Kristus je „semenem“ (potomstvem) ženy. Vzal na sebe naši přirozenost a stal se jedním z nás, aby nás zachránil od smrtelné rány hříchu. Díky tomuto zaslíbení o spasení, které dostali Adam s Evou, nezůstalo lidské pokolení navěky odloučené od Boha. „Syn Boží, který se zavázal, že se stane Vykupitelem lidstva, uvedl Adama do nového vztahu s jeho Stvořitelem. Adam zůstal padlou bytostí, avšak otevřely se mu dveře naděje. Visel nad ním hněv Boží, ale vykonání rozsudku smrti bylo odloženo a Boží rozhořčení bylo zmírněno, protože Kristus se rozhodl být Vykupitelem člověka... Stal se člověku útočištěm. I když se člověk skutečně stal zločincem zasluhujícím Boží hněv, vírou v Krista se mohl ukryt v útočišti, kde byl v bezpečí. Uprostřed smrti byl život – když se člověk rozhodl jej přijmout.“ (E. Whiteová, Present Truth and Review and Herald Articles, 24. 2. 1874, sv. 1, str. 141)

3. Ježíš, Pán, se stal člověkem, aby nás ušetřil konečných následků hříchu. On, Stvořitel vesmíru, se stal stvořením, aby zachránil ty, kdo přijali jeho dar spasení, který byl nabízen všem. Uvažuj o těchto skutečnostech, které nám zjevují Boží charakter a jeho lásku k nám.

DÍTĚ A DRAK

1. Uveď charakteristické znaky draka. Jak nám ho tyto verše představují? Zj 12,3.4

Jedním charakteristickým znakem draka je jeho sedm hlav a deset rohů. Podle Zj 17,9.10 je sedm hlav sedm království, které drak použil, aby jejich prostřednictvím trápil Boží lid. Deset rohů nacházíme v Da 7,24 jako symbol rozděleného království, rozmanitosti politických sil. Stejná symbolika se vztahuje na sjednocení národů, které se v čase konce přidávají k Božím nepříteli (Zj 17,12.13). Drak se projevuje jako pozemská, dokonce politická síla.

2. Co znamená, že drak „smetl třetinu hvězd z nebe“ na zem? Najdi si Iz 14,12-15; Ju 6 V Zj 12,4 je napsáno, že drak chtěl zabít dítě – Krista hned po narození. Proč to chtěl udělat? Přečti si Zj 12,10.11

Příkaz krále Heroda zabít Ježíše (Mt 2,13) byl útokem draka na Krista. Drak útočil i prostřednictvím pokušení, kterým byl Ježíš během své pozemské služby vystaven (Žd 4,15). Drak představuje satana (Zj 12,9), který, pokud možno, používá lidské nástroje – například použil pohanský Řím (jednu ze svých sedmi hlav).

3. Jaký úděl byl podle Božího plánu určen chlapci? Zj 12,5

Dítě se tu připomíná v souvislosti se třemi událostmi. Zaprvé, chlapec se narodil z ženy, tak, jak to Bůh zaslíbil. Jinými slovy, stal se člověkem. Zadruhé, zakusil útoky draka, avšak porazil ho a jeho útoky odrazil. Zatřetí, vystoupil na nebesa k Božímu trůnu. Postup byl tedy od ponížení k oslavení a dosednutí na trůn. Kristus bude vládnout nad národy země jako Soudce a Král. Výraz „pást železnou berlou“ naznačuje jeho soudcovský úřad. Jeho soud se zakládá na neměnné pravdě.

4. Do jaké míry procházíme v životě jako křesťané podobnými obdobími? Přísloví říká: Bez kříže není koruny.

BOJ NA NEBI

- 1. Co nás Zj 12,7.8 učí o mimozemském původu hříchu? Je důležité si to uvědomit, protože to dokazuje, že důsledky hříchu a problémů, které s sebou hřích přináší, přesahují naši zemi.**

Aby zdůraznil Kristovo úplné vítězství nad satanem na kříži, Jan spojuje dvě střetnutí Krista a satana. První konflikt nastal v nebi, když se Lucifer vzbouřil proti Boží vládě. (Iz 14,12-14; Ez 28,12-17) Chtěl získat trůn v nebi a „vyvýšit svůj trůn nad Boží hvězdy“, „s Nejvyšším se měřit“, ale byl „sražen z hory Boží“. Když byla jeho vzpoura v nebi úplně potlačena, byl satan svržen na zem.

Druhý zápas vyvrcholil v Getsemane a na kříži. Zvěst o spasení, jak je zaznamenána v Zj 12,12.10, se mohla šířit pouze díky kříži, na kterém zemřel Kristus. (TV 489) Kristus tu zápasil se satanem jako nikdy předtím a opět zvítězil. Satan byl potom navždy „vyvržen“ z nebe (J 12,31). Ježíš také řekl, že satan spadl z nebe jako blesk (L 10,18). Aby Jan ilustroval, co se stalo na kříži, používá slova, kterými je popsán boj na nebi. (Ko 2,15; Žd 2,14)

- 2. Jak reagovaly nebeské bytosti na Kristovo vítězství? Jaká byla reakce satana? Zj 12,10-12**

Zaprvé, Kristovo vítězství na kříži znamená zejména to, že v nebi na nás už nikdo nebude žalovat. Pán Bůh nevyhledává důvody, aby nás mohl vyloučit z nebe (Zj 12,10). Zadruhé, prostřednictvím krve Beránka se stáváme vítězi. I když někteří prolili svoji krev za svého Pána, jsou i oni spaseni pouze krví Ježíše Krista (v. 11). Zatřetí, naše vykoupení spěje ke svému dovršení. O konečném údělu satana je už rozhodnuto; ví, že má krátký čas (v. 12).

„Celé nebe jásalo nad Spasitelovým vítězstvím. Satan byl poražen a uvědomil si, že přišel o své panství. Pro anděly a nepadlé světy mělo zvolání: „Dokonáno jest“ hluboký význam. I pro nás to dodnes znamená, že velké dílo vykoupení bylo dokončeno. Spolu s nebeskými bytostmi můžeme mít podíl na plodech Kristova vítězství.“ (TV 487)

- 3. Jestliže Kristus porazil satana a jeho vítězství je i naše vítězství, proč ještě stále hřešíme? Mají znovuzrození křesťané nějakou dobrou výmluvu na ospravedlnění hříchu i přes všechna biblická zaslíbení o vítězném životě?**

ŽENA A DRAK

1. Proč drak pronásledoval ženu? Jak dlouho? Zj 12,13.15; Zj 12,6.14

Žena, která porodila chlapce, se stala terčem útoků draka. Z toho vyplývá, že představuje Boží lid Staré a Nové smlouvy. Satan nemohl porazit Krista, a proto se ve svých útocích zaměřil na jeho lid, který ho zastupuje na zemi.

2. Ve Zj 12 jsou dvě zmínky o prorockém časovém období (v. 6 a 14). Jak dlouho toto období trvalo, co symbolizuje a co se tehdy stalo? Podívej se též na Da 7, 23-25. Všimni si paralel mezi proroctvím Daniele a tím, co je popsáno ve Zj 12,6.14.

3. Jak se Bůh postaral o svoji církev během tohoto období? Zj 12,14.16

Zatímco Daniel zdůrazňuje pronásledování a jeho důsledky na Boží lid, Jan se zaměřuje na Boží ochranu a péči o svůj lid. Používá k tomu obraz připomínající vyjití z Egypta: Pán Bůh nesl svůj lid přes poušť na „orlích křídlech“ (Ex 19,4). I když je církev terčem útoků, Bůh ji chrání. Daniel jasně říká, že církev bude pronásledována (Da 7,25), ale Kristus nedovolí, aby byla zničena.

Myšlenka pronásledování je také vyjádřena symbolem vody – řeky, která vychází z úst draka. Země však pomůže ženě tím, že pohltí řeku. Egyptská armáda pronásledovala Izraelce, Pán však vystřelil svoji ochrannou ruku a „země je pohltila“ (Ex 15,12). Také v tomto případě Bůh nedovolil, aby nepřítel zničil jeho lid.

4. Mnohdy je boj se satanem deprimující a intenzivní (často se nám jeví jako zápas s hříchem a se sebou samým) a většinou na začátku nevíme, jak skončí. Jak nám vědomí toho, že Kristus, náš Král, nepřitele už porazil, pomáhá vytrvat ve víře i přes ty nejtěžší okolnosti?

DRAK A OSTATEK

Zj 12 popisuje útoky draka na Ježíše a církve v průběhu prorockého období 1260 let (Zj 12,4.7.13). Na konci kapitoly je nám však přestavena další skupina: „Ostatní její potomstvo.“ (v. 17) Písmo jasně říká, že drak bude bojovat proti tomuto lidu – ostatku, který se objeví na scéně po prorockém období 1260 let (v. 6.14), které končí po roku 1798.

1. Ze Zj 12 vypiš tři oblasti, na které bude satan útočit. V jakém pořadí?

---

2. Jaký je první charakteristický znak ostatku (kromě toho, že se objeví po 1260 letech)? Zj 12,17

Deset Božích přikázání hraje v knize Zjevení významnou roli. První čtyři přikázání jsou zde velmi důležitá, neboť ústředním tématem knihy je uctívání: Kdo by měl být předmětem naší úcty? Určitě ne drak ani šelma (Zj 13,4; 14,9), ale výlučně Bůh (14,7). Text Zj 14,9.10 nás varuje před uctíváním obrazu šelmy, tak jako před rouháním se Bohu (v. 13,6). To, že Bůh „stvořil nebe, zemi, moře i prameny vod“, je důvodem k tomu, abychom ho uctívali (14,7). Tento výraz je převzat z Ex 20,11 jako přímý citát z přikázání o sobotě.

3. Přečti si text v Ex 20,1-11 a porovnej ho s pasáží ze Zjevení 14. Všimni si, jak je poselství prvních čtyř přikázání zahrnuto v událostech posledních dní podle knihy Zjevení.

Dalším charakteristickým znakem ostatku je, že má „svědectví Ježíše“. Tento výraz je objasněn v Zj 19,10: „Kdo vydává svědectví Ježíšovi, má ducha proroctví.“ Pojem „duch proroctví“ se v Janových dnech používal na označení prorockého daru. Jan říká, že tento dar se projeví i při ostatku Božího lidu v čase konce.

4. Které skutečnosti ještě opravňují adventisty s. d. nazývat se ostatkem?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitoly „Ukřižování“ (476-486) a „Význam Ježíšovy oběti“ (487-491).

Ježíš a Michael. Michael je jméno archanděla, který je velitelem nebeských andělů. (Ju 9; Zj 12,7) Slovo *anděl* označuje postavení nebeských bytostí; jsou „poslové“. Jsou to stvořené bytosti s výjimkou jednoho: Anděla (posla) Pána. Skutečnost, že tato bytost je postavena na roveň Bohu (Ex 3,2.4; Sd 6,12.14) vedla mnohé křesťany k tomu, že ji ztotožňují s Kristem. V něm je Ten, který posílá, i Posel tou samou bytostí.

Michael je popsán jako kníže Izraele (Da 10,13.21), který jako ochránce a soudce chrání svůj lid. Pravděpodobně je knížetem nebes (velitel Hospodinova zástupu) (viz Da 8,11), který jako kněz vykonává ustavičnou službu v nebeské svatyni. V Joz 5,14 je ta samá nebeská bytost ztotožněna se samotným Pánem (v. 2). Je to ta samá bytost, která přijde opět až „zazní povel, hlas archanděla“, aby přinesla život a konečné vítězství nad mocnostmi zla (1 Te 4,16). Máme dostatek biblických důkazů k tomu, abychom Michaela ztotožnili s Kristem.

Diskusní otázky

1. Proč Bůh předpověděl dějiny církve, když tato proroctví můžeme lépe pochopit, až když se naplní?
2. Jakým způsobem útočí satan na ostatek dnes? Musí se to projevit formou násilí? Může to mít duchovní pozadí? Může se projevit oběma formami? Přícházejí jeho útoky na církev zvenku? Mohou být jeho nejsilnější zbraní proti nám útoky z našich vlastních řad?
3. Přečti si Dt 4,1-4. Jak můžeme na základě těchto veršů odolat satanovým útokům, které na nás osobně doléhají?
4. Když je satanova porážka jistá a on o tom ví, proč potom stále nemilosrdně útočí na Boží lid? Jaký to má smysl?

Shrnutí

Vesmírný konflikt ještě neskončil. Kristus porazil draka v nebi i na kříži. Satan, i když nemohl a ani nemůže zničit církev, i přesto připravuje svůj poslední útok proti ostatku Božího lidu. Bůh se ve své lásce postaral o potřeby své církve v minulosti a postará se o ně také v budoucnosti. Naše vítězství je jisté.

ŠELMA Z MOŘE

Základní verš

„Kdo má jít do zajetí, půjde do zajetí. Kdo má zemřít mečem, musí mečem zemřít. Ted' musí Boží lid osvědčit trpělivost a víru.“ (Zj 13, 10)

Text na tento týden

Zj 13, 1-10

Zj 13 nezačíná ničím pozitivním. Z moře vystupuje zvrhlá, rouhavá šelma, která dostala sílu od draka – satana. Rouhá se Bohu, jeho jménu, jeho svatyni a vede válku proti Božímu lidu, nad kterým se jí daří, alespoň na určitý čas, vítězit. Při pozorném studiu zjistíme, že jsme se s touto šelmou už setkali, a to v Da 7. Jan ji opět připomíná a přidává nové detaily.

V Zj 13,1-10 se opakuje to, o čem jsme četli v Zj 12,6.13-16, ale také jsou zde další důležité informace. Opakováním chce autor vyjádřit, že nábožensko-politická mocnost, kterou drak ve středověku použil jako svůj nástroj, opět ožije a sehraje klíčovou roli při útoku na ostatek.

Zj 13,11-18 je doplněním Zj 12,17, kde se mluví o tom, že se drak rozzuřil a vedl válku proti ostatku – proti těm, kdo zachovávají Boží přikázání a mají svědectví Ježíše Krista. Šelma ze země je dalším nástrojem, který satan použil, aby oživil šelmu z moře a zaútočil na ostatek.

Na první pohled se zdá, že v těchto verších není nic pozitivního. I když se tu mluví o šelmě, rouhání a pronásledování, přesto nám Boží slovo dává i v těchto verších naději, protože nám v nich zjevuje Syna Božího a jeho smrt. Jestliže je Kristus vítězem, nezáleží na tom, co dělají drak a šelma. Bůh chce, abychom si stále znovu a znovu uvědomovali nejen to, že Ježíš zvítězil, ale že zvítězil za nás.

ŠELMA Z MOŘE

Stručný obsah Zj 13,1-11:

- a) Popis šelmy (v. 1.2)
- b) Spolupráce s drakem (v. 2-4)
- c) Práce šelmy (v. 5-7)
- d) Hodnocení šelmy (v. 8-10)
- e) Varování Božího lidu (v. 10.11)

Přečti si celou stať, abys měl dobrý přehled o jednotlivých událostech a jejich sledu.

1. Co znamená výraz „vystupovat z moře“? Iz 17,12; Da 7,2.3; Zj 17,15

2. Vypiš společné znaky šelmy z moře a zvířat z Danielova proroctví. Zj 13,1.2a; Da 7,2-7

Jednou z prvních věcí, kterou si Jan na šelmě všiml, bylo jejich sedm hlav a deset rohů. O drakovi v Zj 12,3 čteme to samé. Vidění tím zdůrazňuje úzké spojení mezi těmito dvěma bytostmi. Deset rohů ukazuje na Da 7 a je symbolem rozdělení Římské říše (Da 7,7).

Odvoláním se na Da 7 nám chce Jan pomoci určit historický moment, ve kterém se šelma v dějinném toku apokalyptických proroctví objeví na scéně. V Zj 13 se zvířata z Da 7 projevují jakoby v opačném pořadí: levhart (Řecko), medvěd (Médo-Persie) a lev (Babylón). Jan tedy začíná svojí dobou, vrací se do minulosti, do Babylóna a následovně přechází k budoucnosti. Šelmu, o které tu Jan mluví, nemůžeme ztotožnit ani s jedním ze tří zmíněných zvířat. Je jisté, že čtvrté strašné zvíře z Da 7,7 je Římská říše.

Zmínkou o deseti rozích se proroctví stává mnohem konkrétnějším. Skutečnost, že na každém rohu měla diadém (královskou korunu), naznačuje, že vládnoucí moc se vykonává prostřednictvím menších politických mocností. Tato šelma tedy začíná působit po rozdělení pohanského Říma. To znamená, že – podobně jako malý roh v Da 7 – znázorňuje náboženský Řím.

3. Najdi si čas, abys jasně pochopil souvislost mezi Da 7 a prvními verši Zj 13. Vzhledem k důležitosti těchto událostí je nutné pochopit, o čem tyto verše mluví.

DRAK A ŠELMA

1. Co drak odevzdal šelmě? Zj 13,2.4

Tyto verše popisují to, co bychom mohli nazvat dosazením na trůn (intronizace). Drak ustanovuje šelmu za spoluvládce svého království a za svůj nástroj k dosažení svých cílů. Drak to učinil podobně jako Bůh: Kristus dostal od Otce moc a sedí na jeho trůnu. (Zj 2,27; 3,21) Drak ho napodobil. Ještě stále chce být jako Bůh! (Iz 14,14)

2. Přečti si Zj 1,18; 5,6 a 13,3. Jaké podobnosti mezi Kristem a šelmou v nich nacházíme? Proč vůbec tyto paralely existují? Co chtějí zdůraznit?

Podle Zj 13,3 dostává šelma smrtelnou ránu. Úmyslem bylo ji zabít, ale rána se zahojila a šelma pokračuje ve svém působení. Když Zj 17,8 mluví o šelmě, která „byla a není; vystoupí ještě z propasti“, zřejmě poukazuje na tuto zvláštní politickou a náboženskou mocnost.

3. Co bylo důsledkem uzdravení šelmy? Zj 13,3.4

Uzdravení šelmy má světový dopad – „A celá země v obdivu šla za tou šelmou.“ (viz také Zj 17,8). Text jasně mluví o tom, že tato šelma není pouze politická mocnost, ale také náboženská: obyvatelé země se klaněli šelmě a drakovi. Zvláštností této mocnosti však je, že dala vládu šelmě, aby vykonávala její vůli. Vede to také ostatní k porušování prvního přikázání prostřednictvím politické nadřazenosti: Nikdo proti ní nemůže bojovat; zdá se, že je neporazitelná.

4. Ve Zj 13 jde jasně o otázku, koho uctíváme. Proč je to tak důležité? Proč se Bůh zajímá o to, koho uctíváme? A koneckonců, pokud jsme „dobří“ lidé, pokud žijeme dobrým životem a dobře vycházíme s našimi sousedy, proč záleží na tom, koho uctíváme a dokonce, jak ho uctíváme?

ROUHÁNÍ

1. Jak dlouho používala šelma moc, kterou jí dal drak? Zj 13,5

Zj 13,5 navazuje na Zj 13,2, na moment, kdy – po tom, co šelma vystoupila z moře – jí drak dal svoji sílu a moc. Verše 5-7 popisují, jak dlouho a jakým způsobem šelma používala sílu a moc. Po ukončení prorockého období 1260 let (rok 1798) dostává šelma „smrtnou ránu“ (v. 3).

Podobnost s Da 7 je pozoruhodná. Daniel se také zmiňuje o prorockém období 1260 let (42 měsíců, 3 a 1/2 roku) – (v. 25), o opovážlivých slovech malého rohu proti Bohu (v. 8.11.25), jakož i o tom, že malý roh pronásledoval svatě a přemáhal je (v. 25.21). Daniel 7 tedy mluví o stejné nábožensko-politické mocnosti jako Zj 13.

2. Přečti si Zj 13,5-7 a svými slovy popiš působení šelmy. Které její vlastnosti tu vynikají?

Výraz, který převládá při popisu této protibožské mocnosti, je „rouhala se“. Popis začíná celkovým konstatováním – „otevřela ústa a rouhala se Bohu“ (v. 6). Potom se popis konkretizuje:

a) Rouhala se Božímu jménu. Rouhat se Božímu jménu znamená zneuctívát Boha a okrádat ho o jeho vznešenost, sílu a moc. Stává se to tehdy, když si lidé přivlastňují Boží moc a jeho práva (Mk 2,7), anebo když svým jednáním dělají hanbu Božímu jménu (1 Tm 6,1). Šelma přijala uctívání obyvatel země; může být ještě větší rouhání?

b) Rouhala se stánku Božímu. Da 8 popisuje útok této mocnosti na prostřednic-kou službu Ježíše Krista v nebeské svatyni. Lidé prohlašují, že oni jsou ti, kdo dokáží zprostředkovat Boží milost a odpuštění hříčů. Nebeské svatyni se rouháme, když ji znevažujeme jako něco, co pro člověka nemá žádný význam.

c) Rouhala se těm, kteří přebývají v nebi. Ve Zjevení je Boží lid považován již za obyvatele nebe (14,1). Mohlo by se potom rouhání namířené proti nim projevit jako pronásledování, které musí snášet pro svého Pána? (v. 7)

3. I když mnozí z nás, kteří milujeme Boha, bychom ani nepomysleli na to, že bychom se chtěli rouhat Bohu, jakým způsobem se můžeme tohoto hříchu dopouštět – bez toho, abychom si to uvědomovali? Všimni si, na jakých principech se zakládá rouhání, a uvažuj, zda někdy nejednáme podobně.

KNIHA A ŠELMA

1. O činnosti šelmy se dozvídáme několik faktů ve Zj 13,8:

- Tento verš mluví o něčem univerzálním – „všichni obyvatelé země“. Působení šelmy není ohraničeno jen na některé zeměpisné oblasti.
- Jde tu jasně o otázku uctívání. Svět se rozdělí podle toho, kdo bude koho uctívat.
- Šelmu uctívají pouze ti, jejichž jména nejsou zapsána v knize života. Z toho jasně vyplývá, že ti, jejichž jména jsou zapsána v této knize, šelmu neuctívají.

2. Co nám uvedené verše říkají o knize života a o těch, jejichž jména jsou v ní zapsána?

Ex 32,32 _____

Da 12,1 _____

Zj 3,5 _____

Zj 20,12 _____

Zj 21,27 _____

Po představení šelmy a těch, kdo ji uctívají, nás Zj 13,9.10 upozorňuje, abychom si dobře všimli, o čem se tu mluví. I když se názory na přesný význam 10. verše rozcházejí, podle kontextu se zdá, že šelma dostane jednoho dne odplatu přiměřenou zločinům, kterých se dopustila. Trpělivost a víra svatých se projevila ve spoléhání se na Boží spravedlnost. Nejde tedy pouze o odplatu, ale také o povzbuzení: Nebojte se věznění, nebojte se meče.

3. Opět si přečti Zj 13,8. Mluví se tu o „knize života, knize toho zabitého Beránka“. Všimni si protikladu mezi „knihou života“ a „zabítým Beránkem“. Jaký je vztah mezi smrtí Beránka a jmény, která jsou zapsána v knize života?

NAPOMENUTÍ

„Teď musí Boží lid osvědčit trpělivost a víru.“ (Zj 13,10)

1. Proč je ostatek upozorněn na některé důležité vlastnosti? Zj 13,10

Výraz „trpělivost“ je překlad řeckého slova *hypomoné*, jehož základní význam je „zůstat při“. Předpokládá se, že vyjadřuje dvě hlavní myšlenky. Zaprvé, vytrvat ve vlastním předsevzetí i přes nátlak k jinému chování a jiným postojům. Je to způsob života, který není ovládán vnějšími okolnostmi a jejich tlakem na jednotlivce; je to život orientovaný na konkrétní a hlavní cíl, je to také ochota něco vytrpět, aby člověk dosáhl svého cíle.

Druhým významem slova *hypomoné* je myšlenka očekávání. To je hledisko, které umožňuje „zůstat při“, vydržet. Ti, kdo mají tuto křesťanskou vlastnost, čekají na chvíli vysvobození. Vědí, že nepříznivé anebo dokonce život ohrožující skutečnosti, ve kterých se ocitli, nejsou konečným údělem křesťana. Jejich pohled je proto upřen na očekávané vysvobození při návratu Ježíše Krista.

Další vlastností, kterou tu Jan uvádí, je „víra“. Řecké slovo, které je zde použito, je *pistis*, které obvykle překládáme jako víra. Může však znamenat také „důvěra“ anebo „věrnost“. Jan své čtenáře povzbuzuje, aby i přes utrpení, působení zlých sil temnosti a problémy zůstali Bohu věrni.

2. Jak se můžeme už dnes učit trpělivosti a věrnosti?

„I za nejběsilejšího pronásledování uchovali si tito svědkové Ježíšovi svou neposkvrněnou víru. Ačkoli byli připraveni o všechno pohodlí, vyhnání z dosahu slunečního svitu..., nestěžovali si na to. Slovy víry, trpělivosti a naděje povzbuzovali jeden druhého, aby lépe snášel útrapy a svízele. Pozbytí všeho pozemského blaha nemohlo je přimět k tomu, aby se zřekli své víry v Krista. Zkoušky a pronásledování byly pouze stupni, po nichž se přibližovali svému pokoji a své odměně.“ (VLB 31)

3. Mnozí z nás určitě zakusili, co znamená být trpělivý a věrný. Věrnost nám často pomáhá zůstat trpělivými. Trpělivost je zase potřebná k tomu, abychom se zdokonalovali ve věrnosti. Jaký je mezi nimi vzájemný vztah a proč potřebujeme obojí, zejména v dnešní době?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Smrtelná rána. Podle Zj 13,1-10 dostala šelma osudnou ránu po 1260 letech. Toto prorocké období se skončilo v roce 1798, kdy generál Alexander Berthier, s úmyslem skoncovat s papežstvím, uvěznil tehdejšího papeže. „Pius VI., i když měl 81 let a byl nemocen, byl zajat a jako vězeň dopraven do Francie, kde zemřel (29. 8. 1799). Mnohým se zdálo, že v tento den došlo k úplnému zániku Svaté stolice.“ (New Catholic Encyclopedia, sv. VI, str. 191)

„Když byl Pius VI. zbaven svojí dočasné moci, Francie ho zbavila i jeho svobody. Zemřel jako vězeň, což znamená, že papežství se tehdy ocitlo v nejhlubší krizi ve své historii. V této události viděli mnozí naplnění proroctví, podle kterého smrt „Pia Posledního“ ukončila apoštolskou sukcesi (následnictví).“ (New Catholic Encyclopedia, sv. X, str. 965)

Zajetí papeže samo o sobě neznamená konec papežství. Širší dějinné souvislosti však ukazují na postupný odklon Evropy od papežství.

Diskusní otázky

- 1. Kam bys ve Zj 13,1-10 zařadil čas, ve kterém žijeme? Jaký dopad by to mělo mít na náš život a poslání církve?**
- 2. Satan si už dlouho připravuje svůj útok na ostatek. Jakým jediným způsobem se ostatek může ochránit před satanem? Co je naší jedinou ochranou a jak ji získat?**
- 3. O významu oběti Ježíše Krista se mluví přímo v centru Zj 13 (v. 8). Proč se o tom Jan zmiňuje uprostřed slov o Božích nepřátelích a jejich pokusech zničit Boží lid?**
- 4. Vidíme, že satan se snaží napodobit konání Boha Otce i Krista. Proč to dělá? Co nám o tom říká sám Bůh?**

Shrnutí

Drak odešel, aby se připravil na svůj poslední útok proti ostatku. Spojení náboženské a politické moci, které použil v průběhu 1260 let, opět obnoví a použije ho proti ostatku. Rozhodující otázkou bude pravý předmět uctívání. Ti, kdo patří Kristu, jejichž jména jsou zapsána v knize života, jsou v bezpečí. Oběť Ježíše Krista je dostatečně mocná zachovat je v naději a věrnosti.

ŠELMA ZE ZEMĚ

Základní verš

*„A viděl jsem, hle, Beránek stál na hoře Sión a s ním sto čtyřicet čtyři tisíce těch, kdo mají na čele napsáno jméno jeho i jméno jeho Otce.“
(Zj 14,1)*

Text na tento týden

Zj 13,1-8

V Zj 13 čteme, že drak, šelma z moře a šelma ze země vytvořili falešnou trojici. Postavili se proti božské Trojici – Otci, Synu a Duchu svatému – a jsou připraveni vylít svůj hněv na ostatek. Bůh zjevil svému lidu, jakou taktiku nepřítel použije. Vykonal vše pro to, abychom nebyli překvapeni, zavraždění ani oklamáni dramatickými událostmi, které se budou dít kolem nás. Bůh zná nejen budoucnost, ale drží ji také ve svých rukou. Tato skutečnost by nám měla být útěchou v situacích, které se z našeho omezeného a hříšného pohledu mohou zdát beznadějně.

Zj 13,11-18 popisuje budoucí události, které se naplňují. Do popředí v nich vystupují Spojené státy americké. Musíme však být velmi opatrní, aby naše spekulace nepřekročily hranici toho, co víme s jistotou. Nesmíme si vytvářet podrobné scénáře posledních událostí, jako kdybychom znali každý jejich detail. Vystavovali bychom se tak zbytečným zklamáním, nebo bychom byli dokonce svedeni.

Bůh nám ve svých apokalyptických proroctvích dává dostatek světla, abychom věděli, jaké významné události se dějí okolo nás. Zjevil nám dostatek pravdy, abychom věděli, jak se už nyní máme rozhodnout. Pomůže nám to nejenom zůstat věrnými, když se téměř celý svět postaví proti těm, kdo milují Boha, ale také projevit lásku k Bohu poslušností jeho přikázání.

ŠELMA ZE ZEMĚ

„Vtom jsem viděl jinou šelmu, jak vylvstala ze země: měla dva rohy jako beránek, ale mluvila jako drak.“ (Zj 13,11)

„I řekl Bůh: „Vydej země rozmanité druhy živočichů, dobytek, plazy a rozmanité druhy zemské zvěře!“ A stalo se tak.“ (Gn 1,24)

Charakteristické znaky druhé šelmy:

a) Tato nová šelma se objevuje po tom, co první šelma obdržela smrtelnou ránu. Tato událost se stala v roce 1798. Měli bychom tedy hledat mocnost, která vznikla přibližně v tomto čase.

b) Šelma ze země se podílí na uzdravení šelmy z moře. Obě existují současně v období uzdravování ze smrtelné rány, i později.

c) Šelma ze země byla povolána k životu Bohem. Symbolika výrazu „vystupovat ze země“ je velmi důležitá (Zj 13,11). Je to jediná apokalyptická šelma, která vystupuje ze země, ne z moře. Adventisté s. d. zastávají názor, že „země“ představuje buď neobydlené nebo téměř neobydlené oblasti (viz Př 21,19; Jr 2,6). Symbolika je ještě bohatší, jestliže vezmeme v úvahu celý výraz „vystupovat ze země“. Tato šelma, podobně jako rostlina, vystupuje ze země. S touto myšlenkou se setkáváme jedině ve zprávě o stvoření: „I řekl Bůh: Vydej země rozmanité druhy živočichů, dobytek, plazy a rozmanité druhy zemské zvěře! A stalo se tak.“ (Gn 1,24) Symbolika šelmy vystupující ze země vyjadřuje, že vznikla z Boží moci.

d) Šelma „měla dva rohy jako beránek, ale mluvila jako drak“ (13,11). Tento popis jejího vzhledu nám chce zdůraznit, že vládla mírumilovně. Později však bude mluvit jako drak.

Hledáme proto stát, který vznikl okolo roku 1798 (po prorockém období 1260 dní), byl Bohem požehnán a jeho vláda byla zpočátku mírumilovná jako beránek. Vzhledem k těmto znakům docházíme k závěru, že Spojené státy, alespoň v některých oblastech (kontext kapitoly), se určitě podobaly beránkovi.

1. Druhá šelma se podobá beránkovi, ale mluví jako drak. Koho znázorňuje v Bibli beránek a koho drak? Beránek si nikdy nevyžaduje úctu násilím, i když on jediný má na ni právo; drak si naopak úctu vynucuje, i když mu vůbec nenáleží. Jakými způsoby mohou jednotlivci projevat některé charakteristické vlastnosti této mocnosti?

DVĚ ŠELMY SE SPOJILY

1. Jak bys definoval vztah, který se vytvořil mezi šelmou z moře a šelmou ze země? Zj 13,12

Výraz „ale mluvila jako drak“ je vysvětlen hned v následujícím verši. Je to vlastně souhrn toho, co je podrobně popsáno v dalším verši. Druhá šelma je ta, která má moc (politickou, vojenskou i ekonomickou), aby donutila svět uctívat první šelmu. Je zřejmé, že tato druhá šelma má velkou moc a autoritu.

2. Ellen Whiteová v knize *Velké drama věků jednoznačně ztotožňuje tuto druhou šelmu se Spojenými státy. Zajímavé na tom je, že to bylo před více než sto lety (1888), tedy v době, kdy USA ještě ani zdaleka nebyly takovou vlivnou a silnou mocností, jako jsou dnes. Na základě kterých událostí (asi za posledních dvacet let) můžeme říci, že USA naplnily tuto tragickou proročskou úlohu?*

První šelma svěřila (odevzdala) moc druhé šelmě, která ji bude vykonávat jako její zástupce. Protestantská Amerika bude vykonávat „veškerou moc“ první šelmy. O jakou moc tu jde? Je to moc rouhat se Bohu, jeho svatyni a pronásledovat Boží lid (Zj 13,5-7). „Prorocťví, že bude mluvit ‚jako drak‘ a že bude vykonávat ‚veškerou moc‘ té první šelmy, jasně předpovídá, že se bude vyvíjet duch nesnášenlivosti a pronásledování, který se projevoval u národů, jež představuje drak a šelma podobná pardálovi.“ (VLB 316)

Šelma ze země se stane nástrojem první šelmy, která bude přesvědčovat celý svět, aby se jí klaněl. Odpadlý protestantismus bude na celém světě pracovat na uzdravení první šelmy a přesvědčovat všechny o tom, aby uznali její autoritu – což ve skutečnosti znamená klanět se šelmě. Jan mluví vlastně o odpadnutí v globálních rozměrech.

3. Mnozí upřímní křesťané jiného vyznání vědí o pronásledování, které má v posledních dnech nastat, ale jen někteří si uvědomují, že toto pronásledování přijde zevnitř církve. Jinými slovy, pronásledovatele si představují jako nějakou bezohlednou, protikřesťanskou mocnost. Jak můžeš na základě křesťanských dějin lidem ukázat, že pronásledování často přicházelo zevnitř samotné církve?

SPIRITISMUS A ZÁZRAKY

1. Proč koná šelma ze země zázraky? Zj 13,13.14

Abyste drak a dvě šelmy dosáhli svého cíle, kterým je celosvětová nadvláda, použijí zázraky, které vykonají prostřednictvím démonických sil. Jejich záměr je sjednotit svět proti Bohu a jeho lidu (Zj 16,13.14). V textu se zdůrazňuje jeden ze zázraků – „oheň sestupuje z nebe.“

2. Co znamená výraz „činí veliká znamení, dokonce i oheň z nebe nechá před zraky lidí sestoupit na zem“? Zj 13,13

V knize Zjevení je oheň symbolem Božího soudu a Boží přítomnosti. (Zj 8,5; 14,10) Duch je znázorněn „sedmi ohnivými světly“; sám Kristus má „oči jako plamen ohně“ a „nohy jako ohnivé sloupy“. (Zj 4,5; 1,14; 10,1) Janův obraz připomíná událost, kdy se prorok Eliáš střetl s Baalovými proroky na vrcholu Karmel. Pravý Bůh tehdy způsobil, že oheň sestoupil z nebe. (1 Kr 18,20-39) Pouze Bůh dokázal seslat oheň, Baal nikoli. Avšak nyní, aby oklamal neopatrné, učiní drak prostřednictvím druhé šelmy něco velmi podobného.

S tím, že oheň sestupuje z nebe, se v Novém zákoně setkáváme ve dvou případech. Poprvé to bylo o Letnicích, kdy Duch svatý sestoupil na učedníky v podobě ohnivých jazyků. (Sk 2,1-4) Zj 13,13 by mohlo být upozorněním na falešně vylití ducha, které vyvolá falešné oživení celosvětového rozsahu.

Druhá zmínka o ohni sestupujícím z nebe je zaznamenána v 2 Te 1,7.8: „Až se zjeví Pán Ježíš z nebe se svými mocnými anděly, aby v plameni ohně vykonal trest.“ Oheň z nebe je symbolem Kristova návratu. Předpovídá kniha Zjevení, že démonické síly podporované protestantskou Amerikou by mohly napodobit Kristův příchod? (viz VLB 444,445)

3. Adventista Filip má přítele Antonína, který patří ke skupině lidí vyznávajících New Age a ovlivněných spiritismem a okultismem. Filip se stále snaží varovat Antonína. Antonín však argumentuje tím, že prožil „zázraky“, které ho utvrzují ve víře v New Age. Co nám dnešní studijní téma říká o tom, že samotné zázraky nejsou důkazem pravdy?

OBRAZ ŠELMY

1. Jakou zkoušku věrnosti zavede druhá šelma ve jménu první šelmy? Zj 13,14.15
2. Přečti si Da 3. Jaké souvislosti existují mezi touto kapitolou a Zj 13? Všimni si, o jaké přikázání jde v Da 3 a jaké přikázání bude sporným bodem v posledních událostech popsaných v Zj 13. Co mají tato dvě přikázání společného? (viz Da 7,25)

Ve starověkém světě zastupoval obraz osobu, kterou znázorňoval. Vidíme, že druhá šelma pracuje v zájmu první šelmy (Zj 13,14), tedy působí jako její „obraz“.

3. Zj 13,15 říká, že druhá šelma dostala moc „aby do sochy té šelmy vdechla život (ducha)“. Jaké podobné vyjádření nacházíme v Gn 2,7? Jaké paralely v kontextu velkého sporu existují mezi tím, co se stalo ve Zj 13 a v Gn 2?

Symbolika vdechnutí života do obrazu šelmy pochází z Gn 2,7, kde Bůh při stvoření člověka do něho vdechl život, aby člověk mohl žít jako Boží obraz. Šelma, podobná beránkovi, si bude nárokovat moc, která patří výlučně Bohu: moc dát a vzít život. Odmítnout uctívat šelmu nebo její obraz, což znamená nepodřídit se jejím příkazům a učením, se bude považovat za čin zrady hodný smrti.

4. Člověk nemůže žít tak, aby nic neuctíval. Koho anebo co uctíváš ty? Je to skutečně Bůh, anebo jsi to ty sám, tvoje jméno, tvoje rodina? Je to snad bohatství, moc anebo něco jiného? Jak můžeš s jistotou zjistit, koho nebo co skutečně uctíváš? Proč je důležité, abys to věděl?

ZNAMENÍ A ČÍSLO ŠELMY

1. Proč se Jan zmiňuje o znaku a číslu šelmy? Zj 13,16-18

Znamení šelmy. Toto znamení, které je totožné se jménem šelmy, identifikuje ty, kteří jsou oddaní šelmě. Jména v Bibli často vyjadřují charakter dané osoby. Ti, kteří přijmou znamení, budou projevovat toho samého ducha vzpoury jako šelma - ducha, který otevřeně vystupuje proti Božímu zákonu (Da 7,25). A naopak ti, kdo přijali Boží pečeti, zachovávají Boží přikázání, a tím dokazují věrnost Bohu. (Zj 12,17; 14,12) Šelma odmítá Boží zákon – svěcení soboty mění na zachovávání neděle. Chce tím ukázat její autoritu. Ti, kdo šelmu uctívají, to vyjádří zachováváním neděle, což je rozlišujícím znamením věrnosti šelmě.

2. Proč neříkáme, že ti, kdo v současné době zachovávají neděli, mají *nyň* znamení šelmy? Proč je tolik důležité, abychom toto správně rozlišovali?

Číslo šelmy. Znamení, jméno a číslo šelmy spolu velmi úzce souvisejí. (Zj 13,17) Mnozí se snažili vysvětlit význam čísla 666. Musíme však přitom být velmi opatrní. Bible neříká, že toto číslo je numerická hodnota písmen nějakého jména. Někteří chápou význam čísla 666 jako symbol lidstva odloučeného od Boha. Člověk byl stvořen šestého dne, proto toto číslo představuje lidstvo bez Božího odpočinku (sedmého dne). Člověk chtěl být na Bohu nezávislý, což vlastně způsobilo jeho pád. Ani dnes lidé nechtějí najít pokoj a odpočinek v Kristu.

Mnozí bibličtí badatelé už mnoho let vysvětlují číslo 666 různými způsoby. Někteří například objevili, že jestliže sečteme číselnou hodnotu ve jménu bývalého amerického prezidenta, dostaneme číslo 666. Před několika lety kdosi objevil, že všechny autobusy v Jeruzalémě mají na své poznávací značce číslo 666. Toto všechno jsou však zbytečné spekulace, které nám nikterak nepomohou pochopit pravý význam. I když nyní ještě neznáme všechny detaily ve Zjevení, jako je například přesný význam čísla 666, důležité je, že Boží slovo nám dává dostatek informací, abychom pochopili, co jsou klíčové otázky a kdo sehraje v posledních dnech nejdůležitější roli.

3. Aby ses přesvědčil o identitě šelem ze Zj 13, a to i bez toho, abys dokázal s jistotou určit význam čísla 666, zopakuj si jejich charakteristické znaky.

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Velké drama věků si přečti kapitolu „Zákon Boží je neměnný“ (310-321).

1. Vicarius Filii Dei (Zástupce Syna Božího). Od reformace se tento papežský titul používal pro výpočet čísla 666. Existují však četné otázky, které by nás měly vést k opatrnosti. Zprvė, není jisté, zda to byl oficiální titul. Zadrugé, není jisté, zda zmínky o tomto čísle v Zj 13 je možné vykládat metodou numerické hodnoty písmen ve jménu. Výraz „to číslo označuje člověka“ (v. 18) by se mohl přeložit jako „je to číslo lidstva“, tedy lidí odloučených od Boha. Zatřetí, ti, kdo trvají na výpočtu numerické hodnoty písmen stojí před problémem, jaký jazyk použít. Jestliže text neurčuje žádný jazyk, výběr použitého jazyka je tak trochu libovolný. V současnosti je nejrozšířenější názor, že symbolika tří šestek chce zdůraznit myšlenku vzpoury a úplné nezávislosti člověka na Bohu. Čas ukáže plný význam tohoto symbolu.

2. Poselství pro ostatní. Jestliže se chceš s někým podělit o obsah Zj 13, měl bys nejdříve raději upřednostnit zvěst evangelia. Později, když nastane vhodný čas, jej seznám s proctvími. Neměli bychom útočit na jednotlivce nebo denominace, ale spíše vybízet křesťanské církve, aby se vrátily zpět k Bibli jako pravidlu víry a života. Musíme to činit citlivě a přitom budovat přátelství. Duch Kristův bude bdít nad naším dílem.

Diskusní otázky

- 1. Víme, že v událostech posledních dní sehraje spiritismus významnou roli. Jak je možné se na to připravit, abychom nebyli svedeni? Která klíčová pravda je naší mocnou obranou před svody spiritismu?**
- 2. Prorocství předpovídá, že útlak a pronásledování bude celosvětové. Proč se tedy máme dnes zapojovat do boje o náboženskou svobodu, jestliže víme, že i tak dojde k pronásledování?**
- 3. Katolická církev učinila v posledních několika letech vícekrát prohlášení v zájmu boje za náboženskou svobodu. Ovlivňuje to nějak poselství Zj 13? Má to nějaký dopad na názor, jakým způsobem se vyjadřujeme o Římu? Jestliže ano, proč?**

Shrnutí

Zj 13,11-18 popisuje, jak protestantismus podporuje a napodobuje středověké odpadnutí, uzákoňuje a prosazuje znamení šelmy. Toto působení se bude dít po celém světě prostřednictvím zjevení démonických sil, dokonce i v podobě Krista. Boží ostatek na vrchu Sión je však v přítomnosti Beránka v bezpečí.

POSELSTVÍ TŘÍ ANDĚLŮ

Základní verš

Volal mocným hlasem: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.“ (Zj 14,7)

Text na tento týden

Zj 14,11-12

Zj 13 končí ekonomickými sankcemi a dekretem smrti pro Boží lid, který se odmítá klanět obrazu šelmy. Záměrem nepřítele je úplné vyhubení Božího lidu, protože se chce vyhlásit právoplatným vlastníkem tohoto světa. Dokud tu jsou však ti, kteří mu odmítají vzdát poctu, kterou si, jak si to on myslí, zaslouží, nemůže se mu to podařit. Satan si chce, jako vždy, hrát na Boha.

Jestliže drak usiluje o to, aby se mu klaněli všichni a všude, můžeme říci, že jeho hnutí a ideologie se šíří do celého světa. Má však soupeře – do světa proniká konkurenční poselství – poselství tří andělů ze Zj 13.

Zjevení mluví o dvou globálních, paralelních hnutích, jejichž cíle jsou zcela odlišné, dokonce protichůdné. Vedle satanovy klamné výzvy, aby ho lidé uctívali, Bůh vysílá do světa poslední poselství, poslední nabídku záchrany – poselství, kterým svůj lid vybízí k odchodu z Babylóna. Bůh vyzývá k věrnosti a poslušnosti, která pramení z upřímné úcty k Stvořiteli.

SIÓN A HARMAGEDON

Zj 14,1-5; 16,12-16

1. Co představují hora Sión a Harmagedon? Ž 27,5; 74,2; Zj 14,1; 16,14.16

Mezi Božím plánem a plánem draka vidíme některé paralely:

Boží plán

- Prostředek – tři andělé (Zj 14,6.8.9)
- Metoda – zvěstování evangelia každému národu, kmenu, jazyku i lidu (v. 6)
- Cíl – odhalit síly zla a shromáždit ostatek na horu Sión (v. 8-10; 1-3)
- Konečný výsledek – vítězství (v. 4)

Plán draka

- Prostředek – tři nečistí duchové (16,14)
- Metoda – činí zázraky a přicházejí ke králům země (16,14)
- Cíl – oklamat svět (16,14; 13,13) a shromáždit krále země k Harmagedonu (16,16)
- Konečný výsledek – porážka (16,19)

Harmagedon není skutečné místo. Je to spíše symbol posledního střetu mezi Kristem a satanem před Ježíšovým slavným příchodem.

Existují dvě hlavní vysvětlení jména Harmagedon. Obě se shodují v tom, že Har je hebrejské slovo pro vrch nebo horu. Podle prvního názoru je megiddo odkazem na město Megiddo v Izraeli. Harmagedon by znamenal Vrch Megiddo, čímž se chce poukázat na horu Karmel, kde se Eliáš střetl s Baalovými proroky a kde se Hospodin projevil v ohni. Harmagedon by tedy byl popisem posledního střetu draka s Bohem, kde se Hospodin opět zjeví jako jediný pravý Bůh.

Druhý názor tvrdí, že Harmagedon je odkazem na Iz 14,14. Lucifer chtěl vyvýšit svůj trůn „na Hoře setkávání“ (z hebr. Ar-moed) – (Iz 14,13), kde stál Boží trůn. Harmagedon by potom ukazoval na satanův poslední pokus zmocnit se Božího postavení v tomto světě. Oba tyto názory vhodně zapadají do poselství knihy Zjevení.

2. Aby satan svedl nepoučitelné, stále používá napodobeniny. Můžeš uvést některé příklady z biblických dějin? Jaké napodobeniny používá dnes? Co je naší jedinou ochranou před nimi?

OSTATEK A BOŽÍ PEČEŤ

1. Jaká je souvislost mezi Boží pečeti a jeho jménem? Zj 14,1; 7,2-4

V starověkém světě i v Bibli se pečete používaly na různé účely. Výraz „pečeť“ tu označuje samotný nástroj (např. pečetidlo, pečeticí prsten), ale také otlačené zanechané v hlíně nebo vosku. V Bibli je pečeť symbolem vlastnického práva (Ef 1,13), nedotknutelnosti (Mt 27,66) a autentičnosti (hodnověrnosti) – (1 Kr 21,8). Co mělo pečeť, bylo ve skutečnosti chráněno.

V novosmluvní době se výraz „pečeť“ používal jako synonymum pro „znak“ nebo „znamení“. Pavel mluví o starozákonním „znamení obřízky“ jako o „pečeti spravedlnosti“, čímž nám chce říci, že Abraham byl ospravedlněn vírou (Ř 4,11). Další znamení, které je připomínáno ve Staré smlouvě, je sobota.

2. V kterém z těchto veršů je sobota chápána jako znamení? Co nám každý text říká o jejím významu?

Ex 31,17 _____

Ex 31,13 _____

Dt 5,15 _____

Poslušnost Božímu zákonu je ve Zjevení znamením podřízení se a věrnosti Bohu (Zj 12,17; 14,12). Pečeť na čelech těch, kteří patří k ostatku, znamená, že na svých čelech mají napsáno jméno Boha a Beránka (Zj 7,3). Mít na čele jméno vyjadřuje dvě myšlenky:

- a) patřit Bohu a být pod jeho ochrannou starostlivostí (7,3),
- b) zrcadlit životem Boží charakter, jeho svatost (14,5). V Bibli vyjadřuje jméno člověka jeho charakter.

V posledních dnech osvědčí Boží věrní služebníci své úplné odevzdání se Bohu a svatost poslušností zákona, a to zejména přikázání o sobotě, které je i znamením posvěcení. Boží pečeť tedy vyjadřuje bezvýhradnou věrnost Bohu, která se projeví poslušností jeho zákona a zvláště sobotního přikázání.

3. Ellen Whiteová se jednou vyjádřila o Boží pečeti v souvislosti s „pochopením a přijetím pravdy, a to rozumově i duchovně“. (E. G. White Comments: Ezekiel, the SDA Bible Commentary, sv. 4, str. 1161). Jak tomuto výroku rozumíš a co nám říká v dnešní době o důležitosti přípravy na přijetí Boží pečeti?

POSELSTVÍ PRVNÍHO ANDĚLA

1. Co je obsahem a cílem poselství prvního anděla? Zj 14,6.7

Struktura poselství prvního anděla je velmi přehledná. Nejdříve je uvedeno poselství, potom adresát a nakonec výzva.

a) Poselství. První anděl zvěstuje „věčné evangelium“. Je věčné, protože je neměnné, stále platné a navěky pravdivé. „Evangelium“ mluví o spásném díle Ježíše Krista v lidském těle, o jeho smrti, vzkříšení a velekněžské službě za nás. K tomu také patří poslední soud a Kristův příchod. (Ř 2,16; 1 Te 1,5.9.10) Dnes musíme hledat spasení jedině prostřednictvím víry v Krista, víry, která vede k poslušnosti.

b) Adresát. Jestliže je fenomén hříchu univerzální, potom je univerzální i zvěst. Evangelium patří všem rasám a etnickým skupinám, protože jsme všichni hříšníci.

c) Výzva. Výzva je vyjádřena třemi imperativy: „Bojte se Boha... vzdejte mu čest... poklekněte před tím...“ Když si člověk uvědomí Boží velikost (Ž 96,4), jeho spravedlnost (Zj 15,3.4) a spasení (Iz 45,21.22), rád se před ním skloní ve víře a poslušnosti. Bát se Boha znamená zachovávat jeho přikázání. (Dt 8,6)

Vzdát Bohu čest a slávu znamená uznat ho za nejvíce milující a nejdůležitější bytost v našem životě, které se nikdo jiný nevyrovná. Když chodíme po jeho cestách, dáváme tím všem lidem najevo, že jsme spojeni s ním, a ne se silami zla. Vzdat Bohu čest a slávu neznámá dávat mu něco, co by bez nás neměl; pro nás to znamená vyčlenit Bohu ve svém životě místo, které mu patří. Výzva je zdůvodněna tím, že poslední soud, předpověděný prorokem Danielem, už začal. To je Kristovo poslední dílo pro hříšníka; výzva představuje poslední příležitost přidat se a následovat Beránka.

I v této výzvě se mluví o tom, komu se máme klanět. O to vlastně ve velkém sporu jde. Pouze Bůh, ne drak, je hoden toho, abychom jej uctívali, protože pouze Bůh (ne drak) je náš Stvořitel. Tato výzva nás přivádí zpátky k sobotě jako znamení stvoření; současně je jasným a nepopíratelným odmítnutím modlářství a evoluce.

2. Poselství prvního anděla začíná „věčným evangeliem“ – pravdou o tom, že Kristus nás zachránil. Proč? Kdybychom tuto pravdu o spasení prostřednictvím víry v Krista vynechali, jaký význam by měl zbytek trojandělského poselství?

POSELSTVÍ DRUHÉHO ANDĚLA

1. Jaký byl výsledek spolupráce Babylóna a národů země? Zj 14,8

Ve staré smlouvě byl Babylón úhlavním nepřítelem Boha a jeho lidu. (Jr 50,24.28.29); v knize Zjevení tomu není jinak. Aby pisatel zdůraznil jeho politickou moc, představuje ho jako město; aby zvýraznil jeho náboženskou moc, mluví o něm jako o nevěstce (Zj 17). Vznik Babylóna je spojený s duchem lidské arogance a vzpoury proti Bohu (Gn 11,1-9). Bible objasňuje význam jména Babylón jako „zmatek“ – zmatek, který způsobuje hřích a lest.

2. Jaký jiný symbol používá Bible pro Babylón a proč? Zj 17,1-4

Symbolem Babylóna je zde žena. Čistá žena je v Písmu symbolem Božího lidu (Zj 12,1), zatímco nevěstka představuje ty, kdo jsou Bohu nevěrní. (Ex 34,15; Iz 1,21; Jr 2,20; Ez 16,41)

Duchovní nevěra se projevuje dvěma způsoby, které jsou vzájemně propojeny. Zaprvé: odmítnutím pravdy, což vede k modlářství a k míšení pravdy s bludem. (Jr 2,23-25; Oz 1-3) V Zjevení dává tato žena národům svoje víno, ale ne víno, které by znázorňovalo Kristovu krev. Zadruhé: ti, kdo patřili k Božímu lidu, vytvoří politické spojení s národy země. (Ez 16,26-29) Babylón, jako žena, je vhodným symbolem církve, když převzala občanskou moc a pravdu pohodila na zem.

Odpadnutí křesťanstva, jak ho předpovídá apoštol Pavel, začíná krátce po apoštolské době, prohlubuje se ve středověku a když se k němu přidá odpadlý protestantismus, dosáhne univerzálních rozměrů. Jako nábožensko-politická mocnost se před příchodem Ježíše Krista pokusí ovládnout celý svět. Babylón tedy označuje proces odpadnutí v křesťanském světě, který vyvrcholí krizí popsanou v Zj 13,15-17. Potom šelma a její obraz vytvoří světové spojení, které sjednotí náboženské a politické síly. Úplný pád Babylóna je věc budoucnosti. (viz VLB 279-280)

3. Jestliže žiješ v „Babylónu“, musíš být „Babylónanem“? Může se stát, že ti, kdo žijí v „Jeruzalémě“ nosí v sobě „Babylón“? Jestliže ano, co to znamená a jak se to dá změnit?

POSELSTVÍ TŘETÍHO ANDĚLA

1. Co je cílem poselství třetího anděla? Zj 14,9-12

Třetí anděl zvěštuje úplnou porážku šelmy a jejího obrazu. V tomto poselství se několikrát připomíná šelma, její obraz a znamení šelmy, což znamená, že poselství třetího anděla je hlášáno v čase, kdy už šelma byla uzdravena.

2. Jaký nešťastný osud postihne ty, kteří nedbali na varování?

a) Budou pít z vína Božího hněvu. Pít z poháru Božího hněvu znamená, že Boží nepřátele postihne Boží soud. Přísnost tohoto soudu je vyjádřena tím, že budou pít „z vína Božího hněvu neředěného“. To je odkaz nejen na sedm posledních ran (Zj 16), ale také na konečné zničení bezbožných. Ostatek nebude pít z kalicha Božího hněvu, protože Kristus z něho pil namísto nich.

b) Věčný trest. Výraz „A jeho muka neuhasnou na věky věků“, „A dým muk jejich vstoupí na věky věků...“ (PBK) – (Zj 14,11) znamená, že budou úplně zničeni. Tentýž výraz je použit v souvislosti s potrestáním Edómu, který byl úplně zničen, ale nehoří věčně. (Iz 34,9.10) Věčný oheň znamená, že důsledky tohoto ohně jsou věčné. To, co zničí, je zničeno navždy.

c) Nemají odpočinek. Ti, kdo uctívají šelmu a její obraz, nebudou mít odpočinku. Odpočinek je Boží dar pro jeho lid, který mohou získat v Kristu. (Mt 11,28-30) Bezbožní se nebudou těšit z věčného odpočinku, který Bůh zaslíbil svému lidu.

3. Jak je ve Zj 13,12 charakterizován ostatek?

Výraz „víra Ježíšova“ může představovat Ježíšovo učení nebo víru těch, kteří se na ni spoléhají. První možnost zdůrazňuje, že máme vyznávat tutéž pravdu, kterou vyznával Ježíš. V druhém případě se jedná o to, že pokud jde o ospravedlnění, jsme úplně závislí na Ježíši. V úvahu tu zřejmě přicházejí obě možnosti výkladu.

4. Trojandělské poselství představuje jasný kontrast mezi spasenými a zatracenými. Jakou nejlepší radu bys dal tomu, kdo chce stát na správné straně, avšak není si jistý, na které straně nyní vlastně stojí?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Velké drama věků si přečti kapitolu „Žeň vichřice“ (269-280).

a) Sobota jako jádro sporu. „Ve Zj 13 a 14 je výraz „klanět se“ sedmkrát použit v souvislosti s nesvatou trojicí – klanět se drakovi, klanět se šelmě, klanět se obrazu šelmy. V celé této pasáži je jen jedna výzva klanět se pravému Bohu. Jestliže je v centru sporu poslední doby pravé anebo falešné uctívání, potom tato stať (Zj 14,7) je jejím středem, možná i jádrem celé knihy. Jestliže Zjevení vyzývá k uctívání pravého Boha, činí tak na základě čtvrtého přikázání o sobotě. Z toho vyplývá, že autor Zjevení považuje sobotu za rozhodující otázku v závěrečné krizi.“ (Jon Paulien)

b) Babylón a Eufrat. „Andělův výklad řeky Eufrat (lidé, zástupy, národy a jazyky) nám nedovoluje aplikovat tuto pasáž doslovně na oblast Středního východu. Vždy, když Bůh v dějinách Izraele skutečně vysušil řeku anebo „záplavu“ nepřátel, znamenalo to soud nad nepřáteli Božího lidu. Vysušení velké Babylónské řeky během šesté rány nebude výjimkou. (Zj 16,12) Rozsudek bude vykonán, když političtí vládcové a zástupy ze všech národů si náhle uvědomí Boží rozsudek nad náboženským Babylónem a jednotně ho přestanou podporovat.“ (Hans K. LaRondelle)

Diskusní otázky

- 1. Proč poselství prvního anděla začíná hlásáním evangelia a pokračuje výzvou bát se Boha, vzdát mu čest a klanět se mu? Proč je zvoleno takové pořadí?**
- 2. Je možné sloučit Boží hněv, který se projeví na konci věků, s jeho láskou? Proč jsou ti, kdo se klaněli šelmě, tak krutě potrestáni?**
- 3. Zj 14,13 mluví o těch, kteří zemřeli v Pánu, že „jejich skutky jdou s nimi“. Co to znamená? Co nám tento výrok říká o důležitosti skutků? Co o nich neříká?**

Shrnutí

Součástí Božího plánu je závěrečná výzva k lidem, aby se navrátili zpět k Bohu a projevili to láskou a věrností. Prostřednictvím poselství tří andělů Bůh odhaluje plán draka i jeho konečnou porážku. Božím záměrem je shromáždit svůj ostatek a vyvést ho z Babylónu, dokud není příliš pozdě.

VYVRCHOLENÍ OČEKÁVÁNÍ

Základní verš

„Ten, od něhož je to svědectví, praví: »Ano, přijdu brzo.« Amen, přijď, Pane Ježíši! Milost Pána Ježíše se všemi.“ (Zj 22,20.21)

Text na tento týden

Mt 24,30; J 14,1-3; Sk 1,10.11; 1 K 15,51-57; 1 Te 4,15-17; Zj 21,1-7

Starověcí řeční dramatici často používali ve svých hrách trik zvaný *deus ex machina* (doslovně bůh ze stroje). Hrdinové hry se dostanou do zdánlivě neřešitelného dilematu, když se na jevišti nečekaně zjeví bůh spuštěný prostřednictvím zařízení „z nebe“ a celou situaci vyřeší.

I když je toto přirovnání velmi nedokonalé, představa, že přijde Bůh a všechno vyřeší, je konečnou a největší nadějí křesťanů na celém světě. Je to druhý příchod Ježíše Krista, který se vrátí, aby napravil život na zemi, která mu od počátku patřila.

Všechna apokalyptická proroctví, která jsme doposud studovali, ukazovala různým způsobem na dobu, kdy Boží vláda na této planetě bude konečně viditelná a trvalá. Návrat našeho Pána je ujištěním o tom, že zvítězí pokoj, spravedlnost a láska a že ničivá přítomnost hříchu, který způsobil tolik bolesti, strachu a nejistoty, se definitivně skončí. Tato slavná naděje způsobila, že mnozí věřící se v minulosti stali poutníky očekávajícími „blahoslavené splnění naděje ...“. (Tt 2,13) Tato naděje má být stejně vzácná nám, kteří také očekáváme zaslíbený návrat Ježíše Krista.

TEN, KTERÝ PŘIJDE

„A když upřeně hleděli k nebi za ním, jak odchází, hle, stáli vedle nich dva muži v bílém rouchu a řekli: »Muži z Galileje, co tu stojíte a hledíte k nebi? Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, znovu přijde právě tak, jak jste ho viděli odcházet.«“ (Sk 1,10.11)

Písmo jasně říká, že ten, který se vrátí, je sám Ježíš, ne někdo jiný. Zatímco se Kristus vzdaloval, učedníci pociťovali současně smutek i radost. Znenadání u nich stáli dva poslové, kteří je přišli povzbudit a ujistit o tom, že Kristus se skutečně vrátí. Jejich slova vyjadřují spojitost mezi odcházejícím Pánem a přicházejícím Králem. (Sk 1,11)

1. Jak nás Pavel opakovaně ujišťuje, že ten, který přijde, je sám Pán? 1 Te 4,16 Proč je důležité, že to bude skutečně Ježíš, který se vrátí?

Skutečnost, že Pán sestoupí z nebe, znamená, že

- tato událost není v našich rukou – nemůžeme rozkázat, co se má stát v nebi,
- Kristus je skryt našim očím jen v současnosti. Nyní žijeme „z víry, ne z toho, co vidíme“ (2 K 5,7),
- Kristus se nám zjeví sám. Nyní očekáváme „zjevení našeho Pána Ježíše Krista“. (1 K 1,7).

2. Přečti si Zj 1,7 a Mt 24,30. Mluví tyto verše o tom, že druhý příchod Ježíše Krista bude nějaká tajná, duchovní událost, kterou bude vidět jen vybraná elita, anebo to bude konkrétní fyzická událost, kterou uvidí celý svět? Kterými dalšími texty můžeš potvrdit svoji odpověď?

Řecké slovo *parúsia* je speciální termín, který Nový zákon požívá v souvislosti s příchodem nebo blízkostí Pána v slávě. Vyjadřuje jím přítomnost nebo fyzický příchod nějakého člověka. (1 K 16,17; 2 K 7,6) Ve spojení s druhým příchodem vyjadřuje dvě myšlenky: fyzickou přítomnost a příchod Ježíše Krista.

3. Do jaké míry je pro naši víru druhý příchod důležitý? Zkus si svoji víru představit bez druhého příchodu a bez zaslíbení, která se na něj váží. Měla by vůbec naše víra nějaký smysl? Jestliže ne, proč?

SLAVNÁ A CELOSVĚTOVÁ UDÁLOST

„Očekávali blažené splnění naděje a příchod slávy velikého Boha a našeho Spasitele Ježíše Krista.“ (Tt 2,13)

1. Kterým jediným společným výrazem popisují všechny uvedené verše Kristův příchod? Mk 8,38; Tt 2,13; 1 Pt 4,13

Aby Bible popsala oslnivou a zjevnou přítomnost Boha, používá několikrát slovo „sláva“. (L 2,9; Sk 7,55; 1 Tm 6,16) Označuje jím také Boží charakter a tajemství jeho osoby. Kristus se vrátí v slávě svého Otce, v slávě, jakou měl od počátku. Když žil na zemi v lidském těle, jeho sláva byla skryta. Tím, že se stal „člověkem“, se ponižil. (Fm 2,5-9) Při jeho návratu bude sláva jeho božství vyzařovat skrze jeho lidství v nepopsatelné moci. Uvidíme „blažené splnění naděje a příchod slávy velikého Boha a našeho Spasitele Ježíše Krista“. (Tt 2,13)

2. Přečti si 1 Kr 19,9-13 a Ex 19,10-11 – dva případy, kdy se Bůh zjevil jednotlivcům nebo skupině lidí. Čím se tato zjevení lišila od druhého příchodu?

Zjevení Krista při druhém příchodu nezná žádné hranice. Celý svět – od jednoho konce po druhý – se naplní jasem a slávou jeho přítomnosti a uvidí ho každé lidské oko. Nikomu se nepodaří vyhnout se setkání s Ježíšem. Jeho příchod má celosvětový charakter, protože i hříchy je přítomen všude. Na tomto světě neexistuje žádné místo, kde by se člověk mohl ukrýt před slavnou přítomností Ježíše Krista. Přejde v průvodu mocných andělů a za zvuku nebeské hudby. Nepřijde tajně nebo sám, ale s těmi, kteří nám pomáhali. Jaká velkolepá událost to bude!

3. Proroctví předpovídá, že při Ježíšově návratu budou bezbožní utíkat k horám a volat, aby na ně raději padly skály, než aby se setkali s přicházejícím Pánem. Jakými způsoby se už nyní snažíme uniknout z Boží přítomnosti? Jakými nenápadnými způsoby utíkáme od Boha my, kteří o sobě tvrdíme, že následujeme Krista?

MOC KRISTOVY PŘÍTOMNOSTI

1. Přečti si Mt 24,30; 1 Te 4,15-17 a 2 Te 2,8. Co mají tyto verše společného?

Poprvé přišel Ježíš na tento svět jako dítě, bezmocné nemluvně, které museli rodiče ukrývat před nebezpečným pozemským králem. Podruhé však přijde jako Král králů v celé své slávě a moci. Přijde proto, aby dal „spásu těm, kdo ho očekávají“. (Žd 9,28)

2. Která událost při Kristově prvním příchodu je zárukou naplnění zaslíbení o jeho druhém příchodu?

To, co se bude dít při druhém příchodu, tento svět ještě nezažil. Očekáváme tyto události:

Svojí obětí na kříži Ježíš porazil satana, který měl moc nad smrtí. (Žd 2,14) Kristus se vrátí, aby toto vítězství nad smrtí završil. Jeho hlas je tak mocný, že vykoná to, co hlas člověka nikdy nedokáže – uslyší ho ti, kteří zemřeli v Pánu. Probudí je ze spánku smrti; smrt samotná bude „pohlčena“. (1 K 15,54)

Když se Ježíš vrátí, zničí naši hříšnou přirozenost, ale ne nás. Bez Kristova kříže by to bylo nemožné. Jeho oběť mu však umožňuje přeměnit naši porušenou přirozenost v neporušitelnou a vysvobodit nás z ničivé přítomnosti hříchu. Stane se tak „naráz, v okamžiku“. (1 K 15,52)

Ve chvíli Kristova návratu bude koalice sil zla připravena vyhubit Boží lid. Přichází však Kristus ve své moci. „Ti budou bojovat s Beránkem, ale Beránek je přemůže, protože je Pán pánů a Král králů; ti, kdo jsou s ním, jsou povolání a vyvolení a věrní.“ (Zj 17,14) Andělé, kteří ho doprovázejí, „shromáždí jeho vyvolené od čtyř úhlů světa, od jednéh konců nebe ke druhým.“ (Mt 24,31) Vykoupení budou konečně ve vytoužené přítomnosti Ježíše Krista. Budou zbaveni svých nepřátel, zůstanou s Kristem navěky.

3. Co nás chtějí události, které se stanou při Kristově příchodu, naučit o lidské bezmocnosti a absolutní neschopnosti zachránit sami sebe před neodvratnou záhubou?

MOC KRISTOVY PŘÍTOMNOSTI PROTI NEPŘÁTELŮM

1. Jaký úděl čeká bezbožné? 2 Te 1,8; Zj 19,19-21

Hřích je dočasný, pomíjející jev. Má svůj začátek i konec. Nezničí se sám. Bůh musí zasáhnout, aby ho ukončil. Síly zla ve strachu ustupují před Boží přítomností, která je ničí. Zj 19,11-21 popisuje druhý příchod jako boj Krista proti těm, kteří se shromáždili, aby bojovali proti němu.

Zatímco andělé shromáždí Boží lid, šelma, falešný prorok, králové země a všichni, kteří je podporovali, jsou zničeni přítomností jezdce na bílém koni. (Zj 19,11-21) „Budete se sytit těly králů a vojevůdců a bojovníků a koní i jezdců; těly všech, pánů i otroků, slabých i mocných... A všichni ptáci se nasýtí jejich těly.“ (v. 18.21)

2. Jaký úděl čeká draka? Zj 20,1-3; 7-10

Při druhém příchodu, během tisíciletí a po něm se uskuteční následující události:

- Spravedliví mrtví jsou vzkříšeni, živí jsou proměněni a spolu s nimi vzati s Kristem do nebe. To je první vzkříšení. (Zj 20,4.5)
- Satan je zaživa svázán a uvězněn na této planetě, kde vládne chaos. Nemá tu nikoho, koho by mohl svádět. (v. 3)
- Během tisíciletí plní spravedliví úlohu soudců v Kristově království. (1 K 6,2-6)
- Když uplyne tisíc let, bezbožní jsou vzkříšeni a spolu se satanem zaútočí na svaté město, které sestoupilo z nebe. (Zj 20,7.8; 21,2)
- K boji však nedojde, protože ve chvíli, kdy se satan i se svým vojskem ocitne před Bohem, je odsouzen k věčné záhubě. Tento rozsudek je vykonán poté, co jsou bezbožní odsouzeni podle záznamů v knihách.

3. Pro Silvii je víra v Krista velkou útěchou – dává jí pokoj a naději do budoucnosti. Trápí ji však, co bude s jejími mrtvými rodiči, kteří, pokud ví, Krista nikdy nepřijali, spíše ho odmítali. I když je ráda, že ví, že zatracení navěky nebudou hořet v pekelném ohni, přece se bojí, jaký úděl – podle Zj 20,9-15 – stihne její rodiče. Co bys jí řekl, abys ji potěšil?

ZPĚT DO EDENU

„A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo.“ (Zj 21,1)

- 1. Přečti si Zj 21,1-7 a napiš některé uvedené detaily o životě na nové zemi. Jak jim rozumíš? Co například znamená, že Bůh setře každou slzu z očí?**

Dokážeme si vůbec představit nebo popsat svět, ve kterém vládne dokonalý soulad, když nyní známe pouze rozdělený svět, ve kterém panuje zmatek a chaos? Život na nové zemi bude určitě něco, co si nyní neumíme ani představit, ani pochopit.

Bible často popisuje novou zemi tak, že uvádí, co tam nebude. Používá výrazy ze světa hříchu a vylučuje je z nebe: Nová země je místem, kde nebude smrt ani smutek ani nářek ani bolest. Nebude tam rozdělení, loučení ani pocit úzkosti. To všechno patří do starého světa hříchu, ale v očekávaném světě hřích již nebude.

- 2. Jak doplňuje Ř 8,18-22 naši představu budoucí slávy?**

Přečti si také Iz 35. Tato kapitola popisuje, jaký vliv má Boží přítomnost na svět nemoci a smrti – mění přírodu, vrací její původní plodnost a člověka osvobozuje od deformace hříchu. Boží přítomnost překypuje životem a nepopsatelnou radostí. Kvalita této radosti je zcela jiná; není to taková radost, jakou prožíváme nyní. Dnes jsou to jen zlomky radosti uprostřed smutku. Prorok však mluví o bezmezné radosti, která bude součástí lidské přirozenosti a která nikdy neskončí. Smrt, nářek, žal a bolest nahradí radost, jakou si neumíme ani představit.

- 3. Anglický spisovatel Henry Fielding napsal, že člověk by mohl jít do nebe jen s polovičními bolestmi, které musí podstoupit, aby se dostal do pekla. Jak rozumíš těmto slovům?**

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Vítězství lásky Boží si přečti kapitoly: Lid Boží osvobozen (452-463), Země v sutinách (464-469) a Vítězství lásky Boží (470-481).

„Nacházejí-li vaše smysly zalíbení v půvabných krásách země, pomyslete na svět, který přijde, v němž není bídy hříchu a smrti, v němž na tváři přírody nebude stínu kletby. Představte si v duchu obraz domova spasených a uvědomte si, že bude ještě mnohem skvělejší, než dokáže vybájit vaše nejbujnější obrazotvornost.“ (CK 59)

„Nesmrtelné myslí tam s neutuchajícím nadšením budou hloubat o divech tvůrčí moci a o tajemstvích vykupující lásky. Nebude tam krutý, klamný nepřítel, který by sváděl k tomu, aby se zapomnělo na Boha. Bude se tam rozvíjet každá vloha, bude se tam zdokonalovat každá schopnost. Růst znalostí neunaví mysl a nevyčerpá tvůrčí sílu. Bude tam možno provést nejvelkolepější díla, dosáhnout nejvznešenějších tužeb, uskutečnit nejvyšší cíle. Přesto stále zůstanou nové výšiny, jež bude možno zdolávat, nové divy, jež bude možno obdivovat, nové pravdy, jež bude možno odhalovat, a nové úkoly, jež budou rozvíjet síly myslí, duše a těla.

A léta věčnosti, jak budou plynout, budou přinášet stále bohatší a stále nádhernější zjevení Boha a Krista. Jak se bude rozšiřovat poznání, tak poroste láska, úcta a štěstí. Čím více budou lidé poznávat Boha, tím více budou obdivovat jeho povahu.“ (VLB 480, 481)

Diskusní otázky

- 1. Když se Kristus vrátí ve své slávě, jak ho budeme moci vidět – bez toho, abychom se museli skrýt před jeho oslnivou přítomností? Souvisí to nějak s naší proměnou? A co bezbožní? Budou ho moci vidět? Proč je jejich reakce zcela jiná?**
- 2. Jak bys odpověděl těm, kteří učí, že Kristův příchod je pro lidské oko neviditelný?**
- 3. Ve středu jsme mluvili o tom, že spravedliví budou během tisíciletí v Božím království v roli soudců. (1 K 6,2,3; Zj 20,4,6) Co to znamená? Co bude jejich úkolem?**

Shrnutí

Kristus, který přichází, je tentýž, který při svém odchodu slíbil učedníkům, že se vrátí. Přichází ve své slávě, aby spasil svůj lid. Uvidí ho každý. Jeho lid bude vzkříšen a proměněn; bezbožní zahynou a zanechají naši planetu zpustošenou. Po uplynutí tisíce let budou bezbožní vzkříšeni a spolu se satanem se postaví tváří v tvář Bohu jako Soudci. Vesmírný konflikt dobra a zla skončí jejich zničením.

PŘÍPRAVA NA ZÁVĚR DĚJIN

Základní verš

„Přišel a zvěstoval mír, mír vám, kteří jste dalecí, i těm, kteří jsou blízcí... Nejszte již tedy cizinci a přistěhovalci, máte právo Božího lidu a patříte k Boží rodině.“ (Ef 2, 17.19)

Text na tento týden

J 16,8; 2 K 5,18-21; 1 Te 2,11.12; 2 Pt 3,18

Příchod Ježíše Krista je pro nás, křesťany, naplněním a vyvrcholením naší naděje. Všechno, čemu věříme, upírá naši pozornost na tuto událost. Jaký smysl by mělo být křesťanem, kdyby se Ježíš nevrátil podruhé? Po smrti bychom se ničím nelišili od mrtvého lva, žáby nebo třeba i stromu. Jedině naděje na druhý příchod, jejíž zárukou je to, co Kristus učinil při svém prvním příchodu, dává naší víře smysl, cíl a správný směr.

Proto nás Kristus také dnes vyzývá, abychom se připravili na jeho návrat. Přijmout jeho pozvání znamená přijmout vše, co nám nabízí. Když nás Ježíš zve, Duch svatý přichází, aby nám pomohl zachytit jeho hlas. Naší úlohou je odpovědět na toto pozvání tím, že své životy přivedeme prostřednictvím Kristovy služby smíření a ospravedlnění v soulad s Bohem. Když se odevzdáváme Bohu, rosteme v milosti a náš život s ním se mění na trvalé přátelství se Spasitelem. Křesťanský život a příprava na setkání s naším Vykupitelem je něco přirozeného. Je to On, kdo nám vložil do srdce touhu těšit se věčně z jeho přítomnosti a ze společenství nepadlých bytostí.

VÝZVA

„Víte přece, že jsme každého z vás jako otec své děti napomínali, povzbuzovali a zapřísahali, abyste vedli život důstojný Boha, který vás povolal do slávy svého království.“ (1 Te 2,11.12)

„Jeho ustanovil Bůh, aby svou vlastní smrtí se stal smírnou obětí pro ty, kdo věří. Tak prokázal, že byl spravedlivý, když již dříve trpělivě promíjel hříchy.“ (Ř 3,25)

Výzva připravit se na setkání s naším Spasitelem přichází přímo od Boha. Nejmodernějším a nejdramatičtějším způsobem byla tato výzva vyjádřena na kříži. Evangelium tedy není jen pozvání do království; pro nás je to současně jediná přístupová cesta do něho.

Boží evangelium nás zasahuje různými způsoby. Bůh nás může pozvat prostřednictvím přítele nebo nějakého příbuzného. Může použít rádio, televizi, časopis nebo nějakého jiného posla. Právě nyní může použít i tento úkol, aby nás upozornil, že se máme připravit na setkání s ním a přijmout jeho nabídku spasení. Křesťané mají mnoho věcí společných – nejdůležitější je však ta, že všichni tuto Boží výzvu přijali.

1. Jaký úkol má v souvislosti s touto výzvou Duch svatý? J 16,8

Člověk nepřijímá Boží pozvání sám od sebe. Nepřinutí ho k tomu přirozené sklony jeho srdce ani rozumové důvody. Právě naopak, samotné lidské srdce pozvání odmítá. Bůh má proto v srdci každého člověka „nadpřirozeného zástupce“, který působí, aby si člověk uvědomil závažnost tohoto pozvání a přijal jej. Je to Duch svatý, o kterém Ježíš řekl, že „ukáže světu, v čem je hřích“. (J 16,8)

Řecké slovo *elenchó*, přeložené jako usvědčit, znamená „obvinit, potrestat, opravit“. Duch svatý probouzí naše svědomí a pomáhá nám uvědomit si, že jsme vinni, ztraceni a odloučení od Boha. (Někteří teologové to nazývají „odcizením“.) Potom náš pohled upírá na kříž a zve nás k němu, abychom tam našli odpověď na svoje nejhlubší potřeby.

Duch svatý má těžký úkol – ukázat nám náš skutečný stav a lék na něj. Když nás usvědčuje, nikdy nás nenutí. Rozhodnutí přijmout ho, nebo jej odmítnout zůstává na každém z nás.

2. Proč lidské srdce tak vytrvale odolává nabídce spasení? Proč jen málokdo odpovídá hned a pozitivně?

„Petr jim odpověděl: Obráťte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého.“ (Sk 2,38)

Problém člověka spočívá v samotné podstatě naší existence. Není nějaký vnější jev, nějaká kosmetická chyba, která by se dala lehce odstranit, jako například bradavice. Některým lidem jsou duchovní věci lhostejné; další tvrdí, že Krista vůbec nepotřebují. Jiní zaujímají vůči Bohu postoj otevřené vzpoury, popírají také jeho existenci a zavrhnou ty, kteří následují Krista. Ti všichni potřebují změnu nitra. Tato změna se nazývá „pokání“. Řecké sloveso metanoó znamená „změnit smýšlení“. Naše příprava na Kristův příchod začíná přechodem od vzpoury k pokoře. Pokání je Boží dar. Podobně jako všechny dary, i tento můžeme odmítnout.

1. Jak reagoval David, když si uvědomil svůj hřích? 2 S 12,1-6.13

Pokání a vyznání jsou dvě strany jedné mince, nemůžeme je od sebe oddělit. Ti, kdo přijmou dar pokání, vyznávají své hříchy. Vyznat hřích znamená zanechat ho a uznat, že naše hříchy způsobily urážku a bolest Kristu a možná také jiným. Jak povzbudivě působí vědomí, že Boží odpovědí na naše vyznání je odpuštění, a to díky Kristově oběti. Když k němu přijdeme ve víře a s pokorným srdcem, neexistuje hřích, který by Kristus nemohl odpustit.

2. Jaké pozvání Kristus adresoval všem lidem? Mt 11,28

Pokání a vyznání vyjadřují náš postoj k hříchu. Svědčí o tom, že jsme hřích s Boží pomocí zavrhli. Obrácení představuje pozitivní stranu této zkušenosti. Křesťan je nejen proti něčemu, ale také pro něco. Říká, NE hříchu a ANO Kristu. Obrácení je návrat k Bohu; člověk se otočí a jde zpět k tomu, který je jeho Stvořitelem a Vykupitelem.

3. Je zapotřebí činit pokání pouze na začátku křesťanského života, anebo je pokání určitý postoj, který by měl věřícího provázet neustále? Jestli si myslíš, že pokání není jednorázová událost, jaký úkol sehrává v našem životě?

V SOULADU S BOHEM

„To všecko je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření. Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění a nám uložil zvěstovat toto smíření.“ (2 K 5,18.19)

Od počátku bylo Božím záměrem vyřešit problém hříchu pokojnou cestou. Všem nabízí smíření, nikdo nemusí zahynout. Bůh nemá zálibu v tom, aby nás obviňoval za naše hříchy; daleko raději nám je odpouští. Kříž je toho důkazem. Odpuštění se v našem životě stává realitou ve chvíli, kdy ho přijmeme. Teprve potom jsme připraveni na druhý příchod Ježíše Krista.

1. Proč nám Bůh může odpustit naše hříchy? 2 K 5,21

Jak zničit hřích bez toho, aby přitom nezahynuli také hříšníci? To byl problém. Bůh však vyřešil tento problém pomocí kříže. Bůh vložil naše hříchy na Krista, který zemřel namísto nás – jako výkupné za naše hříchy. Jinými slovy, Bůh už naše hříchy potrestal, a to na osobě Ježíše Krista. Proto může Bůh vyhlásit ty, kdo spoléhají na Krista, za spravedlivé, nevinné a zbavené břemena hříchu. Ne pro naše zásluhy, jediné pro zásluhy Ježíše Krista můžeme očekávat jeho druhý příchod s nadějí a plnou jistotou. Ti, kdo očekávají jeho návrat, se úplně spoléhají na něho a tato jejich závislost na Bohu je jediným prostředkem jejich záchrany.

2. Co nám říkají následující texty o tom, co Kristus vykonal pro nás na kříži? Jak můžeme získat jistotu, že budeme připraveni, když Ježíš opět přijde?

Iz 53,11 _____

1 K 5,7 _____

1 Pt 2,24 _____

RŮST V KRISTU

- 1. Přečti si J 14,15; Fp 3,12 a 2 Pt 3,18. Je posvěcení jednorázová zkušenost, nebo je to celoživotní proces? Svoji odpověď zdůvodni.**

Když jsme ospravedlněni vírou, přijali jsme také dar Ducha svatého. Začíná proces posvěcení.

- a) Posvěcení či svatost je stav. O posvěcení se mluví jako o něčem, co jsme dostali, když jsme uvěřili. (1 K 1,2; 6,11) Přijetím Krista jsme byli odděleni pro jeho službu a on nás očistil od hříchu. (Ef 5,25.26)
- b) Posvěcení je také proces duchovního a morálního růstu (Žd 12,14), protože se potřebujeme neustále duchovně upevňovat. (Fp 3,12)
- c) Posvěcení má dva hlavní cíle:
  - obnovit v nás Boží obraz (Ko 3,9.10)
  - svým životem zjevovat ostatním Boží lásku, dobrotu a moudrost. (Ef 3,10; 1 J 4,7-13)
- d) Podmínkou posvěcení je ochota přijmout a podřídit se Boží vůli, což však nikdy není jakákoliv naše zásluha. Posvěcení je vždycky růst v Boží milosti, nikdy bez ní. (2 Pt 3,18)

- 2. Co máme dělat, když i tak padneme do hříchu? Jakou radu nám dává Boží slovo? 1 J 1,9; 2,1.2**

Křesťan je veden Duchem, už není více otrokem hříchu. (Ř 8,9) S jeho pomocí můžeme nad hříchem zvítězit. (Ga 5,16) Předtím jsme nedokázali poslouchat Boží zákon (Ř 8,6), avšak nyní můžeme plnit jeho požadavky (v. 4). Poslušností Božího zákona vyjadřujeme svoji lásku ke Kristu, našemu Spasiteli, (J 14,15) i k našim bližním (13,8-10). Poslouchat zákon neznamena podřídit se mu proto, aby nás Bůh přijal. Naopak, sám Bůh chce tímto způsobem vyjádřit svoji lásku prostřednictvím těch, kdo jsou ospravedlněni vírou. Jestliže se stane, že přitom padneme, Bible nám radí činit pokání a hřích vyznat. Posvěcení je úplné odevzdání se Bohu v duchu trvalé pokory a vyznání.

- 3. Proč je při očekávání návratu našeho Pána důležitý růst v milosti?**

CHOZENÍ S BOHEM

1. Čím se lišil Henochův život od života jeho současníků? Gn 5,18-24

V církvi se už velmi diskutovalo o poslední generaci – o 144 000, kteří se jako živí dočkají příchodu Ježíše Krista. Mnohé názory byly spekulace o tom, co můžeme jen předpokládat.

Nejdůležitější věcí pro všechny, kteří milují Boha a touží po svatosti, je chodit s Bohem – každý den. Bez ohledu na to, zda se Kristova slavného návratu dožijeme, nebo ne, měli bychom dbát na to, abychom chodili s Bohem tak, jak s ním chodil Henoch.

2. Co podle tebe znamená „chodit s Bohem“? Mohl bys čestně říci, že „chodíš s Bohem“? Jestliže ano, napiš konkrétně, co to znamená; jestliže ne, ptej se sám sebe, co potřebuješ změnit. Mohou ti, kteří chodí s Bohem, někdy klopýtnout?

Bible spojuje různým způsobem sloveso „chodit“ se slovem „Bůh“. Jednou z možností je „chodit před Hospodinem“ (chodit v jeho přítomnosti). (Gn 24,40) Tento výraz vyjadřuje Boží prozřetelnou péči o jeho lid. Připomíná nám obraz dítěte, které chce jít samo. Otec mu to dovolí s tím, že dítě nechá jít několik kroků před ním. Chce ho mít stále na očích, aby ho v případě nebezpečí mohl chránit.

Setkáváme se také s výrazem „jít za Hospodinem“ (následovat ho) – (Dt 13,4). Jít za Bohem, následovat ho, znamenalo uctívat ho. Od Izraelců se čekalo, že půjdou jen za svým Pánem.

Třetí výraz „chodit s Bohem“ vyjadřuje blízkost, společenství a přátelství. Bůh je středem života jednotlivce. To znamená, že Bůh a člověk chodí spolu do obchodů, na tržiště, do školy, do sboru, na dovolenou, do práce a jsou spolu i doma. Život je cesta, my jsme poutníci a naším společníkem a průvodcem je Kristus.

Ostatek Božího lidu si vybuduje silné společenství s Kristem. Jako Henoch, také lidé ostatku budou chodit s Bohem každý den – i když se může stát, že cestou někdy klopýtnou nebo padnou.

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Cesta ke Kristu si přečti tyto kapitoly: Pokání (17-26), Vyznání (27-30), Posvěcení (31-34), Věř a přijímej (35-39).

„Modlitbou, studiem Božího slova a vírou v stálou Boží přítomnost může i ten nejslabší člověk žít ve spojení s živým Kristem, který ho uchopí svojí pevnou rukou a už nikdy nepustí“ (CZ 124)

„Posvěť se Bohu hned ráno, to ať je tvá první činnost. Modli se: „Přijmi mě, Pane, celého jako své vlastnictví. Kladu všechny své plány k tvým nohám. Použij mne dnes ke své službě. Zůstaň ve mně a dej, abych celé své dílo dokonal v tobě“. Tak se modli každodenně. Každé ráno se posvěť Bohu pro nadcházející den. Předlož mu všechny své plány, aby svou prozřetelností určil, které se mají uskutečnit, a které nikoli. Tak vkládej každý den svůj život do rukou Božích a tvůj život se bude stále více a více utvářet podle života Kristova.“ (CK 48)

Přečti si Zj 3,14-22 a uvažuj o následujících otázkách:

Diskusní otázky

- 1. V poselství laodikejskému sboru je zvláštní paradox. Vůbec si neuvědomuje svůj duchovní stav. Lidé tohoto sboru si myslí, že nic nepotřebují, a pokládají se za bohaté. A přece jim Pán radí, aby si koupili „zlatu ohněm přečištěnou“, aby zbohatli. Proč jim Bůh adresoval tuto výzvu?**
- 2. Přečti si Žd 5,14. Jak tomuto verši rozumíš ve světle poselství k Laodikeji?**
- 3. Když nás Bůh vyzývá, abychom zbohatli nakoupením od něho (ospravedlněním skrze víru), chce nám tím naznačit, že naší jedinou jistotou je Kristus a ne my sami?**
- 4. Co znamená otevřít dveře Kristu, když klepe? Jak to udělat? Vylomil už Ježíš někdy dveře? A vstoupil dovnitř nepozván? Jakou roli sehrává svobodná vůle v tom, zda dveře otevřeme nebo zůstanou zavřeny?**

Shrnutí

Naše příprava na setkání s Kristem při jeho druhém příchodu spočívá v tom, že své životy odevzdáme tomu, který za nás zemřel. Náš duchovní růst se projeví změnou života, který světu, dokonce i silám zla, ukáže Boží lásku a dobrotu. Do jaké míry nás Bůh použije jako šířitele své lásky, bude záviset na kvalitě našeho každodenního chození s ním.

POUŽITÉ ZKRATKY

ČEP	Český ekumenický překlad
PBK	Překlad Bible kralické
RH	Časopis „Review and Herald“
BC	The Seventh-day Adventist Bible Commentary, sv. 4,

ZKRATKY BIBLICKÝCH KNIH – PODLE ČEP

Starý zákon:	2 Pa Druhá Paralipomenon	Na Nahum	Fp Filipským
Gn První Mojžíšova (Genesis)	Ezd Ezdráš	Abk Abakuk	Ko Koloským
Ex Druhá Mojžíšova (Exodus)	Neh Nehemjáš	Sf Sofonjáš	1 Te První list Tesalonickým
Lv Třetí Mojžíšova (Leviticus)	Est Ester	Ag Ageus	2 Te Druhý list Tesalonickým
Nu Čtvrtá Mojžíšova (Numeri)	Jb Jób	Za Zacharjáš	1 Tm První list Timoteovi
Dt Pátá Mojžíšova (Deuteronomium)	Ž Žalmy	Mal Malachiáš	2 Tm Druhý list Timoteovi
Joz Jozue	Př Přísloví	Nový zákon:	Tt Titovi
Sd Soudců	Kaz Kazatel	Mt Matouš	Fm Filemonovi
Rt Rút	Pís Píseň písní	Mk Marek	Žd Židům
1 S První Samuelova	Iz Izajáš	L Lukáš	JK List Jakubův
2 S Druhá Samuelova	Jr Jeremjáš	J Jan	1 Pt První list Petrův
1 Kr První Královská	Pl Pláč	Sk Skutky apoštolů	2 Pt Druhý list Petrův
2 Kr Druhá Královská	Ez Ezechiel	Ř Římanům	1 J První list Janův
1 Pa První Paralipomenon	Da Daniel	1 K První list Korintským	2 J Druhý list Janův
	Oz Ozeáš	2 K Druhý list Korintským	3 J Třetí list Janův
	Jl Jól	Ga Galatským	Ju List Judův
	Am Ámos	Ef Efezským	Zj Zjevení Janovo
	Abd Abdijáš		
	Jon Jonáš		
	Mi Micheáš		

DÍLA E. G. WHITEOVÉ

9T	Testimonies for the Church, sv. 9	TV	Touha věků (nové vydání)
PP	Patriarchové a proroci	VLB	Vítězství lásky Boží (1969)
SA	Skutky apoštolů		

TÉMATA PŘÍMLUVNÝCH MODLITEB V 2. ČTVRTLETÍ 2002

1. Globální misie
2. Boží dílo v Italské unii:

Počet obyvatel: 58 238 000
Počet sborů: 92
Počet členů: 5 881

3. Oddělení dětí v Evro-Africké divizi.

SBÍRKY V 2. ČTVRTLETÍ 2002

Misijní dary jsou určeny pro Severoasijsko-Pacifickou divizi a její evangelizační projekty.

Dary 13. soboty jsou určeny na stavební projekty v Moravskoslezského sdružení.

ZÁPADY SLUNCE

duben	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
5.4.	19.39
12.4.	19.50
19.4.	20.01
26.4.	20.12

květen	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
3.5.	20.23
10.5.	20.34
17.5.	20.44
24.5.	20.53
31.5.	21.02

červen	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
7.6.	21.08
14.6.	21.13
21.6.	21.16
28.6.	21.17